

provincie limburg

P&C beleidsmonitor voor Limburg najaar 2024

Maastricht, september '24

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Inleiding	5
1. Perspectief voor het landelijk gebied	7
2. Samen leven en bestaanszekerheid	25
3. Werken aan een toekomstbestendige economie	39
4. Nieuwe energie en leefmilieu	47
5. Leefbare steden en dorpen	58
6. Cultuur en erfgoed voor iedereen	64
7. Een bereikbaar en toegankelijk Limburg	69
8. Provincie midden in de samenleving	80

Inleiding

Inleiding

Wij werken aan de doorontwikkeling van de onze planning & control cyclus. Met de introductie van Pepperflow en een digitale begroting die 1 op 1 aansluit bij de ambities van het Coalitieakkoord en de beleidskaders, is er gewerkt aan meer overzicht, inzicht en duiding voor Provinciale Staten. De 'doelenbomen' bij de acht beleidskaders zijn vertaald in de P&C-producten en met het Indicatorenplan bij de Voorjaarsnota 2024 is daar ook een eerste stap gezet om dit verder te concretiseren. Nadrukkelijk is dit een groeipad voor de komende jaren. In het informerend stuk belichten wij dat we onze indicatoren nu op twee manieren presenteren:

- Aan ons digitale Planning & Control portaal voegen we deze nieuwe 'Beleidsmonitor voor Limburg' toe. Hierin worden alle indicatoren uit het indicatorenplan die *beschikbaar* zijn, zowel van de maatschappelijk opgaven, doelstellingen alsmede resultaten, in lijn met de begrotingsprogramma's gepresenteerd. Deze monitor wordt tweemaal per jaar gepubliceerd. In het voorjaar, samen met de jaarstukken en voorjaarsnota. En vervolgens in het najaar, samen met de najaarsnota en programmabegroting. De indicatoren worden in het voorjaar 2025 ook van duiding voorzien om een verdere stap van gegevens naar informatie te maken. De onderliggende datasets die reeds voorhanden zijn stellen we als open data beschikbaar via het Dataportaal van Provincie Limburg (<https://dataportaal.prvlimburg.nl/>) en zijn hiermee ten alle tijden raadpleegbaar;
- in de reguliere P&C producten presenteren wij alleen de indicatoren op het niveau van de doelstellingen. Hiermee leggen we de focus op de politieke ambities en voorkomen we dat de P&C producten te omvangrijk en daarmee onoverzichtelijk worden.

Het indicatorenplan in uitvoering

Deze Statenperiode bouwt het college aan een gezamenlijke feiten- en kennisbasis. De doelenbomen in de beleidskaders zijn hierin een belangrijke eerste stap geweest. Dit indicatorenplan is een nadere uitwerking van de vastgestelde doelenbomen bij de beleidskaders. Deze is als bijlage bij de Voorjaarsnota 2024 aan Provinciale Staten aangeboden en is bij deze 'Beleidsmonitor' als bijlage opgenomen. Het geeft uw Staten inzicht in de manier waarop het college volgt of we onze resultaten behalen en of de provinciale inspanningen de gewenste maatschappelijke effecten bereiken. Elke Maatschappelijke opgave, Doelstelling en Resultaat uit de doelenbomen wordt meetbaar in één of meerdere indicatoren. Voor veel indicatoren zijn datasets beschikbaar. Deze indicatoren ziet u ook terug in de P&C-producten en in aanvullende informatieproducten. Voor andere indicatoren zijn datasets nog niet beschikbaar, ontwikkeld of ontsloten. Hier werken we het komende jaar aan.

De inzet van data in de P&C-cyclus stimuleert het gezamenlijk leren wat wel en niet werkt, maar vraagt ook om een aantal wezenlijke veranderingen in onze systemen, kennis, cultuur en vaardigheden. Daarmee is dit een ontwikkelopgave die door de Statenperiode heen blijft lopen. We zetten belangrijke stappen om de impact van beleid beter te kunnen meten. Dit versterkt uw Staten in de kaderstellende en controlerende rol. En verhoogt de transparantie van de rol van de provincie voor Limburg. Actieve betrokkenheid op politiek, bestuurlijk en ambtelijk niveau blijft dan ook van groot belang. We hechten eraan om doorlopend met uw Staten in gesprek te blijven over dit onderwerp, beginnend op 20 september met een PS infosessie en een bespreking van het informerend stuk.

Proces van automatisering en duiding

Wij werken verder aan de automatisering van het onderliggende werkproces waarbij data automatisch gekoppeld zal worden aan de planning en control software. Dit zal leiden tot aanpassingen in de presentatie. Ook zal daarbij een slag worden gemaakt in de duiding van de indicatoren om de stap van gegevens naar informatie te kunnen maken.

1. Perspectief voor het landelijk gebied

Maatschappelijke opgave

Door uitvoering van het beleidskader Perspectief voor het Landelijk Gebied 2024-2027 werken wij aan de grote uitdaging waar het landelijk gebied van Limburg voor staat. De maatschappelijke opgave die daarbij leidend is, is als volgt geformuleerd:

- *Een vitaal landelijk gebied waarin de mens met een goed toekomstperspectief kan leven en werken en de natuur, de bodem en het water in goede staat zijn.*

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar hoe het over de lange termijn (trendmatig) gesteld is met deze maatschappelijke opgave. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Indicatoren

PM

Doelindicatoren

1.1. Natuur en landschap

Ten aanzien van Natuur en Landschap streven wij deze statenperiode de volgende doelstellingen na:

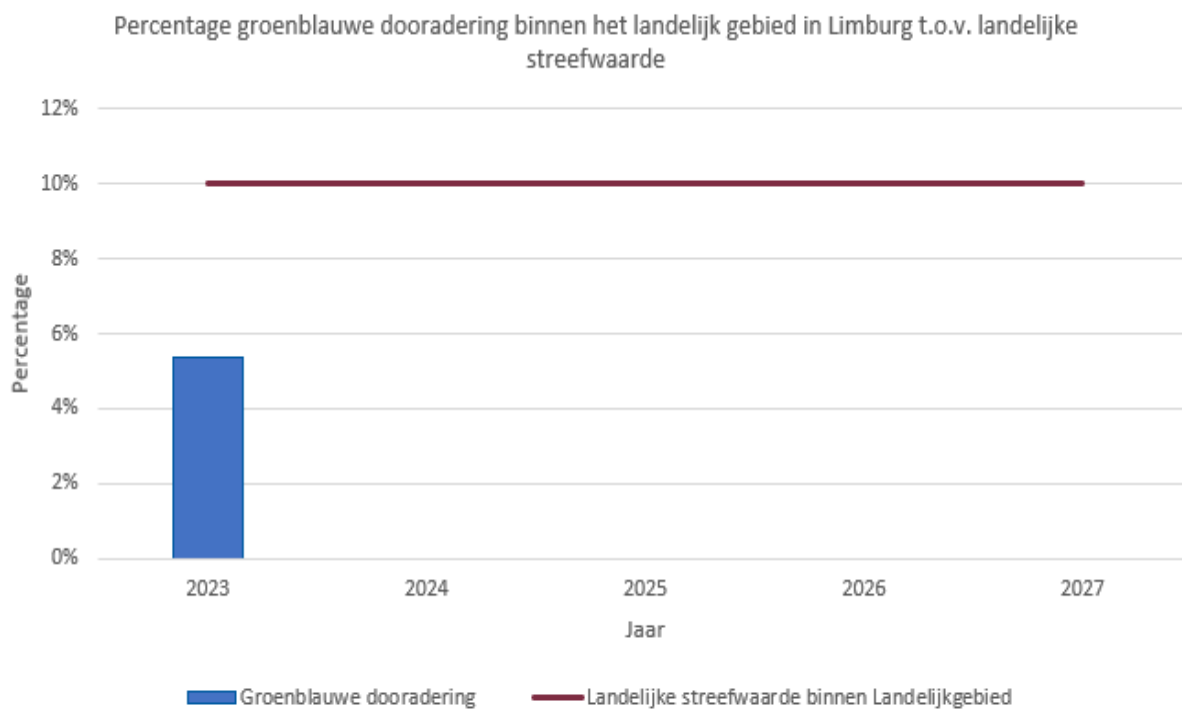
- wij hebben de kwaliteit van het Limburgse landschap versterkt, en daarmee ook de leefbaarheid van het landelijk gebied zowel voor de mens als de natuur;
- in 2027 is de bescherming van en de staat van instandhouding ten gunste van biotopen en leefgebieden van dieren en planten verbeterd;
- in 2027 is uitstoot van broeikasgassen en ammoniak door de landbouw in Limburg verminderd.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

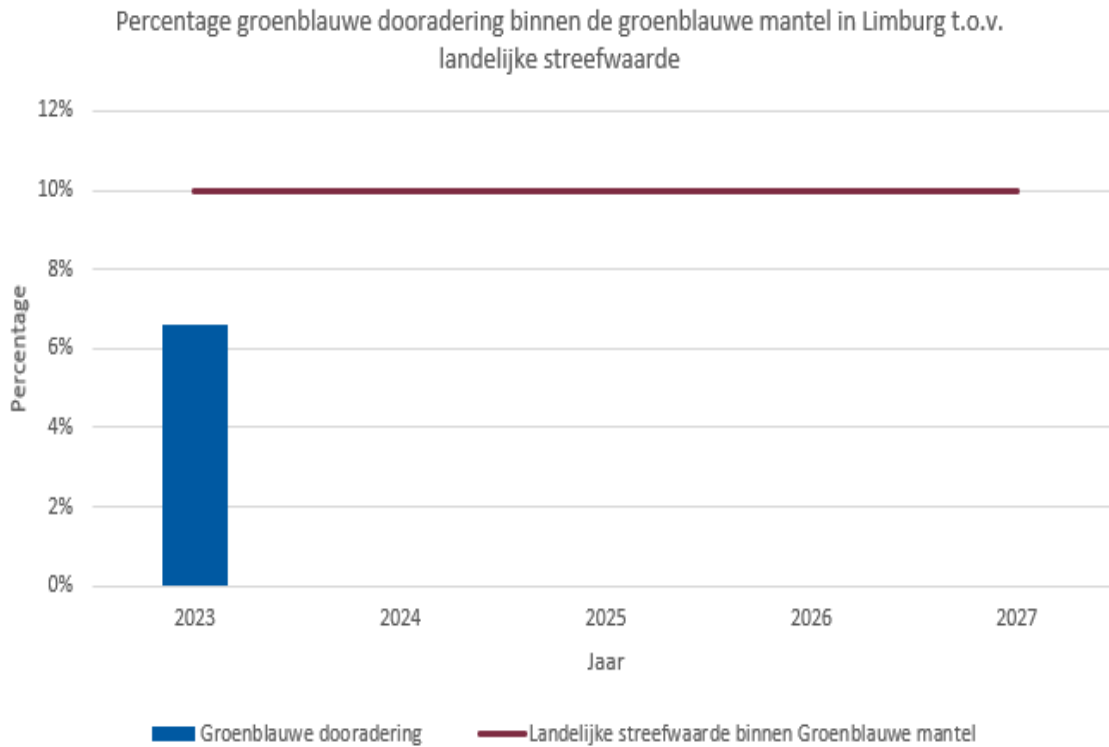
Indicatoren bij 'wij hebben de kwaliteit van het Limburgse landschap versterkt, en daarmee ook de leefbaarheid van het landelijk gebied zowel voor de mens als de natuur'

Indicator D_3a: Percentage groenblauwe dooradering binnen het landelijk gebied in Limburg t.o.v. landelijke streefwaarde.

Bron: Data beleidscluster

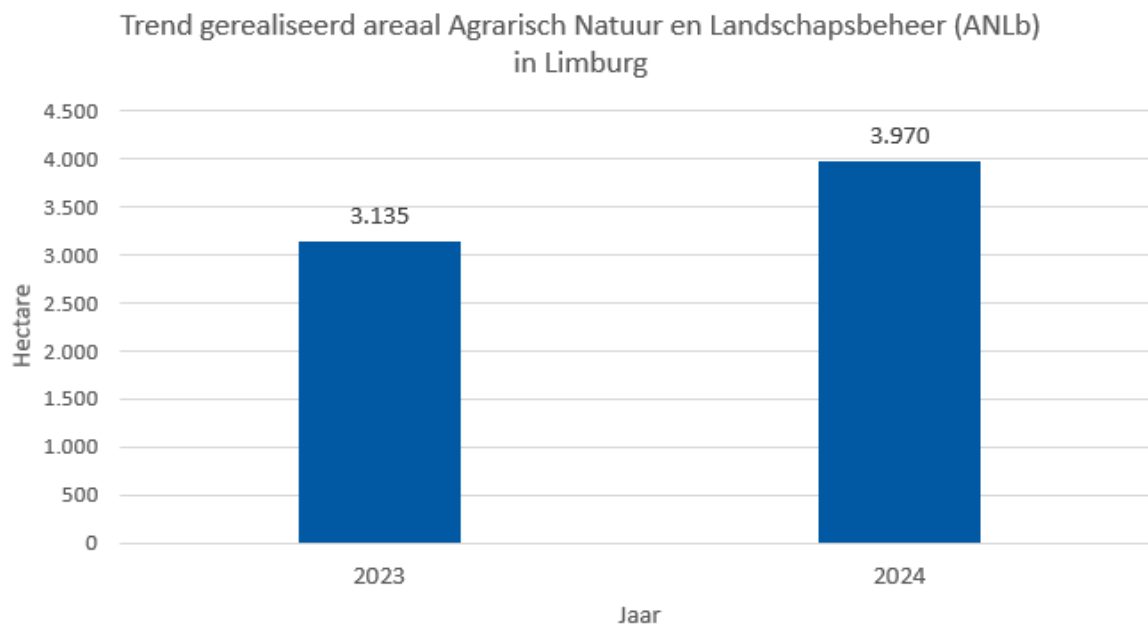

Indicator D_3b: Percentage groenblauwe dooradering binnen de groenblauwe mantel in Limburg t.o.v. landelijke streefwaarde.
Bron: Data beleidscluster

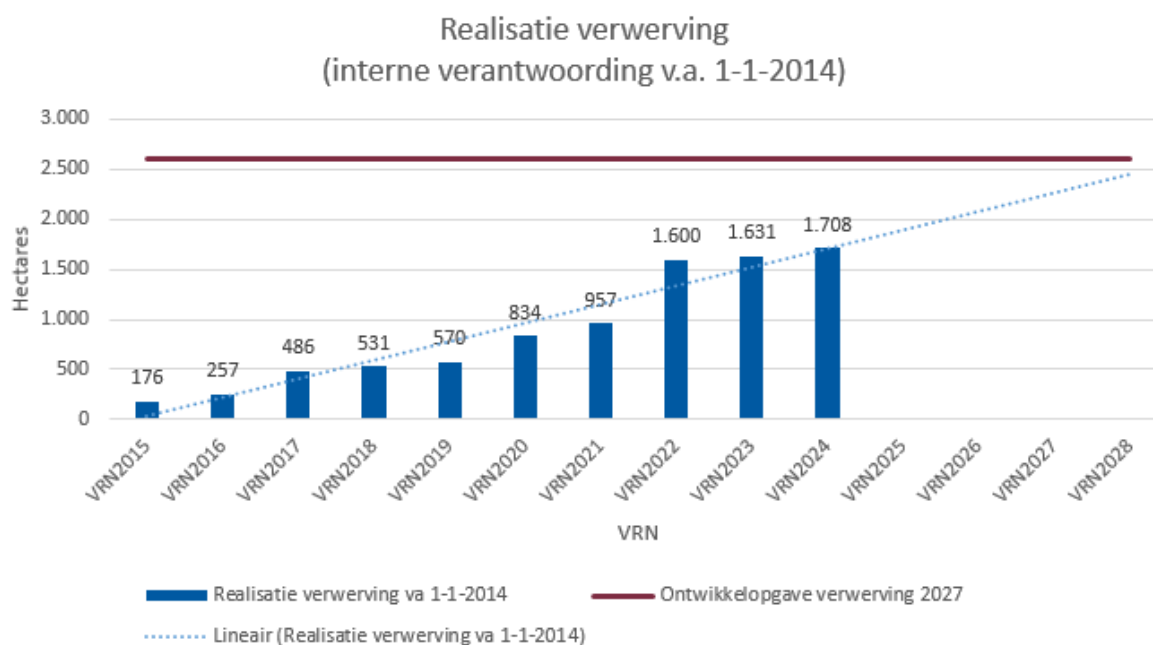

Indicatoren bij 'In 2027 is de bescherming van en de staat van instandhouding ten gunste van biotopen en leefgebieden van dieren en planten verbeterd'

Indicator D_1aa: Trend van het gerealiseerde areaal ANLb in Limburg tussen 2023 en 2027.
Bron: Data beleidscluster

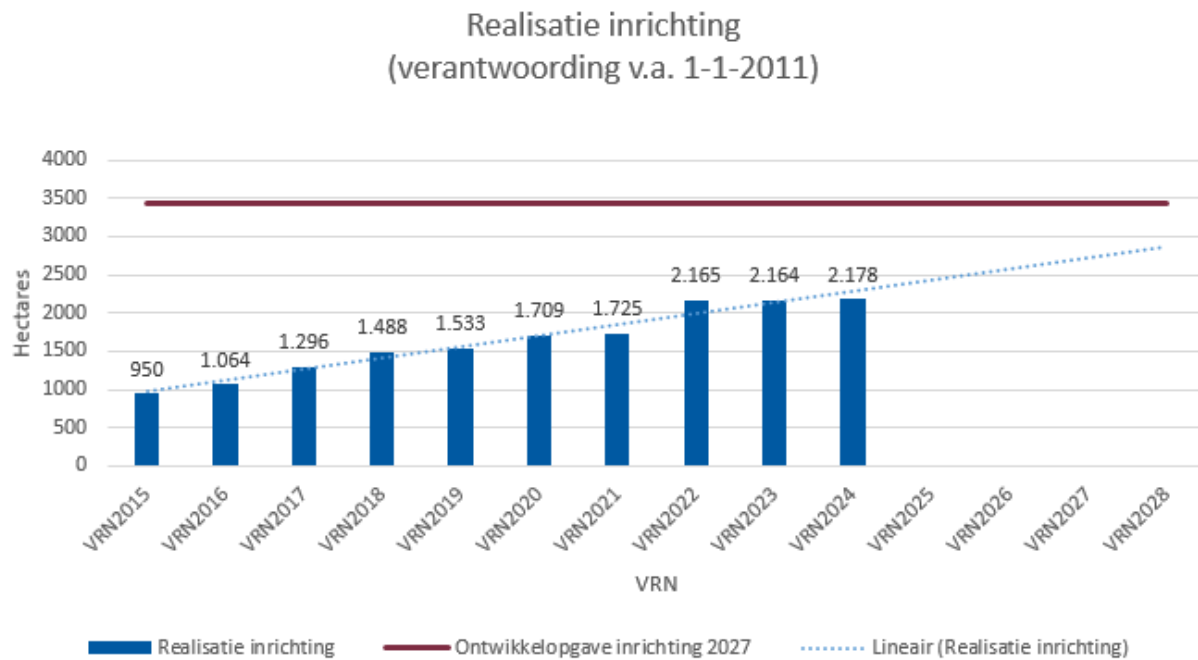

Indicator D_1ac: Realisatie vererving ontwikkelopgave
Bron: Data beleidscluster

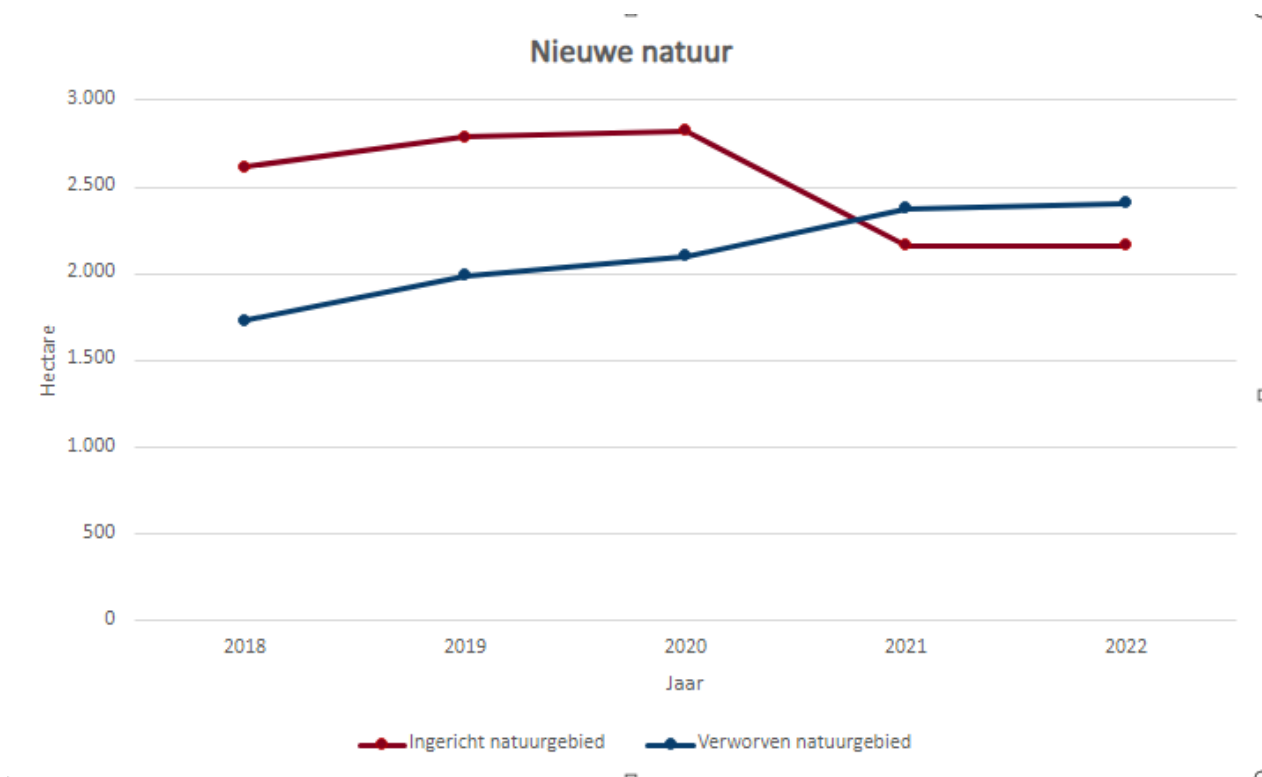
De grote groei in VRN 2022 betreft vooral een administratief effect door het moment van inboeken van een aantal in de loop van voorgaande jaren gerealiseerde projecten.

Indicator D_1ad: Realisatie inrichting ontwikkelopgave
Bron: Data beleidscluster

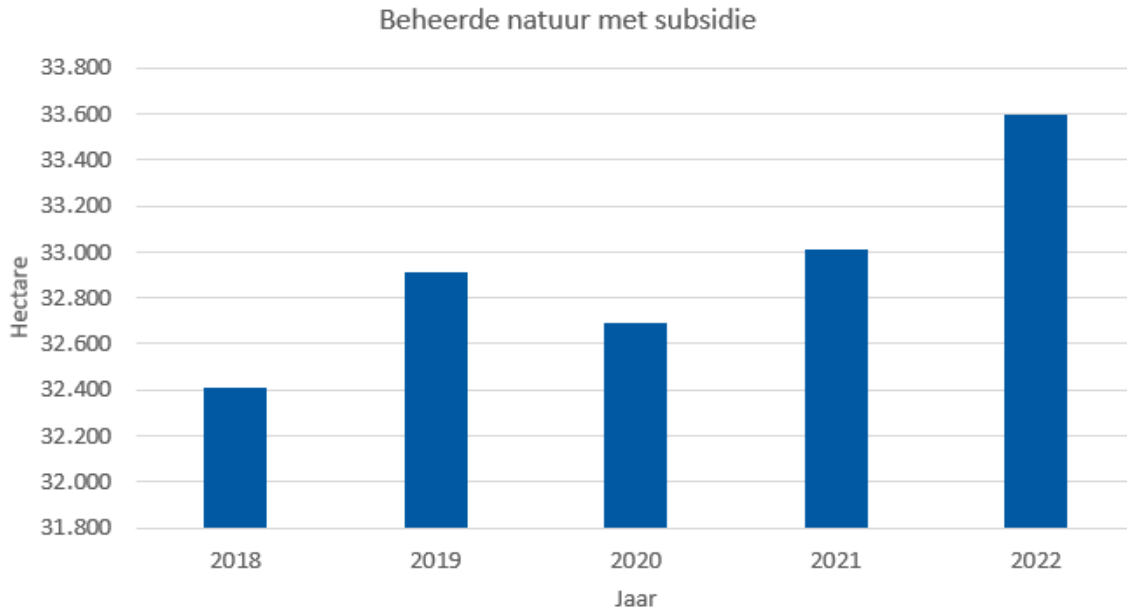
Een ommissie in de oorspronkelijke cijfers VRN 2017 t/m 2020 (van 1081 ha die al voor 2010 als natuurgebied was ingericht) is in dit overzicht gecorrigeerd.

Indicator R_1a_1b: Areaal nieuw ingerichte natuur (BBV)
Bron: Data beleidscluster

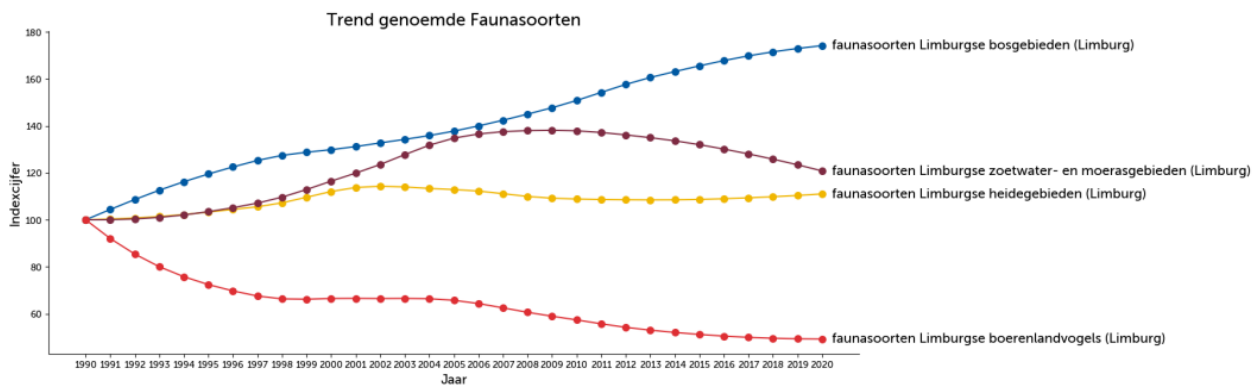
Indicator R_3a: Percentage van het oppervlakte Limburgs gebied onder gesubsidieerd natuurbeheer (BBV)

Bron: Data beleidscluster

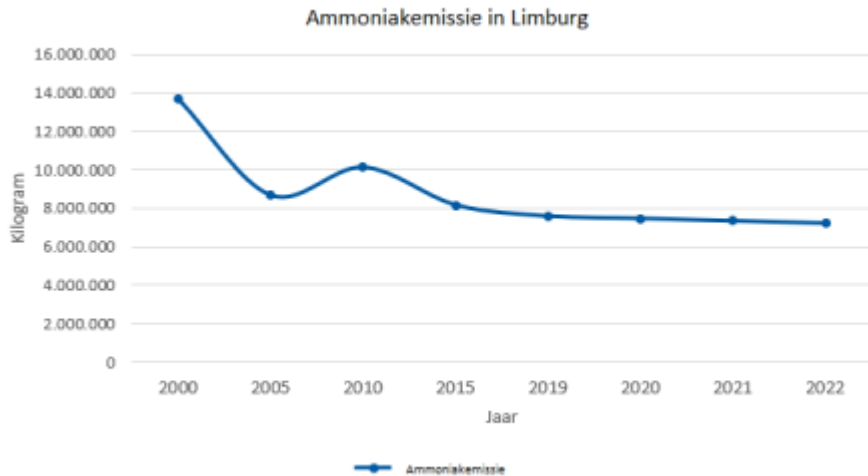
*Dit betreft het oppervlakte grondgebied dat in beheer is als natuurgebied.
Hierbij gaat het om gesubsidieerd natuurbeheer in het kader van het Subsidiestelsel Natuur en Landschap*

Indicator D_1bb: Trends van het voorkomen van diersoorten in Limburg.
Bron: CBS

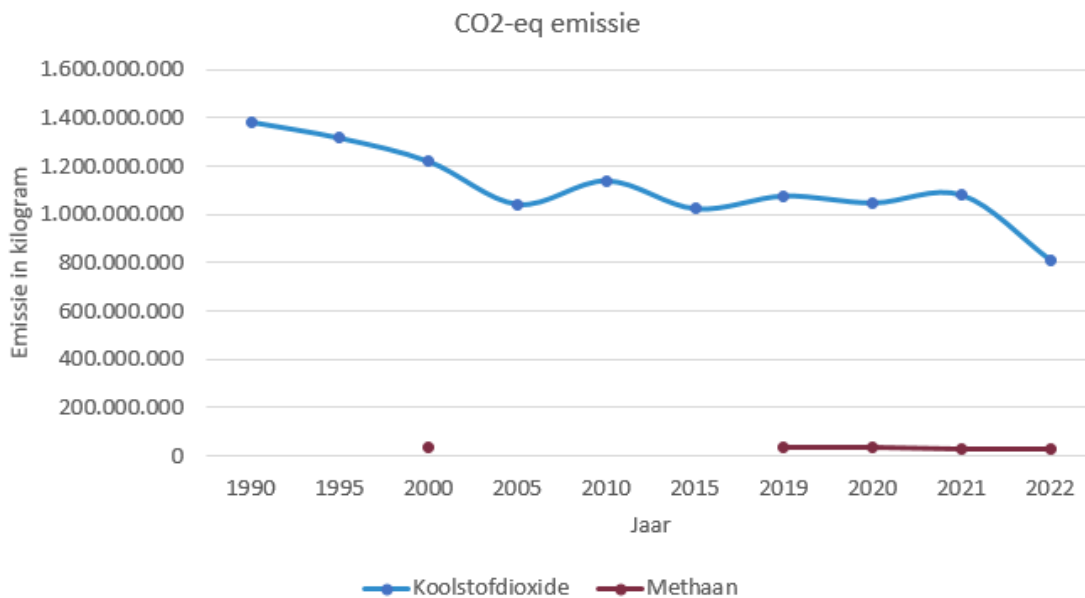
Indicatoren bij 'In 2027 is uitstoot van broeikasgassen en ammoniak door de landbouw in Limburg verminderd'

Indicator D_2a: De daling van de ammoniakemissie in Limburg door de landbouw, afgezet tegen de reductieopgave van 3Kton tussen 2018 en 2030.
Bron: Rijksoverheid (Emissieregistratie.nl)

Indicator D_2b: De daling van de CO₂-eq emissie, afgezet tegen de reductieopgave van 0,3 Mton tussen 2018 en 2030.

Bron: Rijksoverheid (Emissieregistratie.nl)

In de CO₂ lijn zit een hele scherpe knik, die alleen verklaard kan worden als ook de tuinderskassen meetellen. Een verklaring hiervoor zouden de hoge gasprijzen door de oorlog in Oekraïne kunnen zijn. Daarnaast hoort deze sector niet binnen veeteelt en akkerbouw. Hierdoor is deze data niet volledig voor deze doelstelling geschikt.

1.3. Water

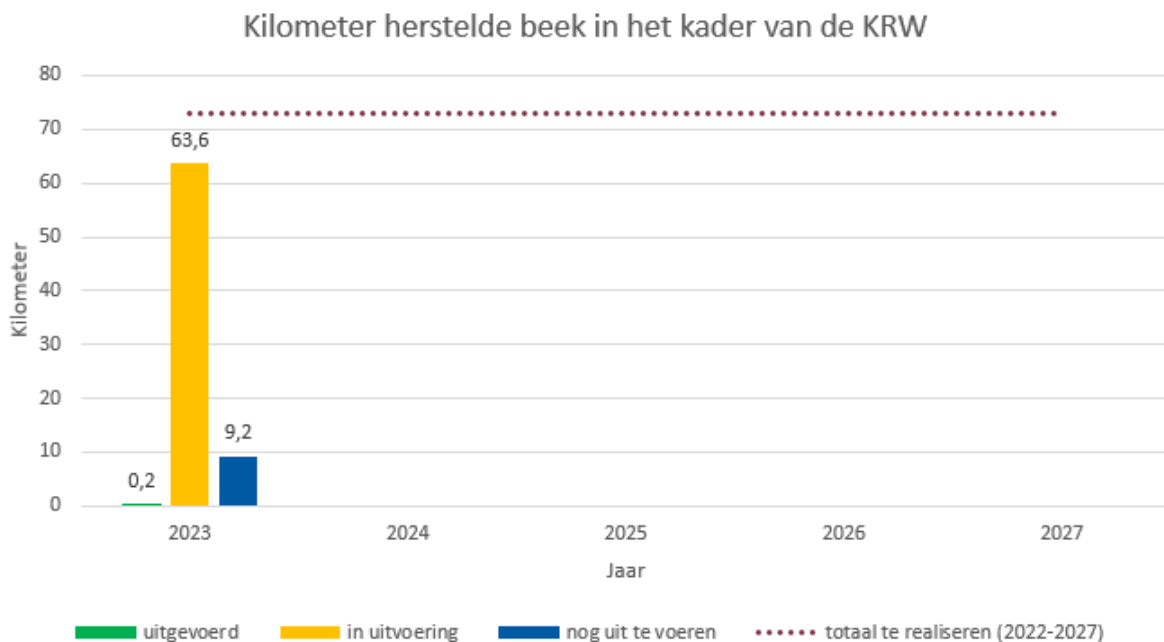
Ten aanzien van Water streven wij deze statenperiode de volgende doelstellingen na

- in 2027 is er een duurzamer, robuuster en ecologisch gezonder watersysteem dat beter kan omgaan met wateroverlast en droogte en dat voorziet in voldoende water en verbeterde kwaliteit;
- in 2027 is de Limburgse bodem verbeterd.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

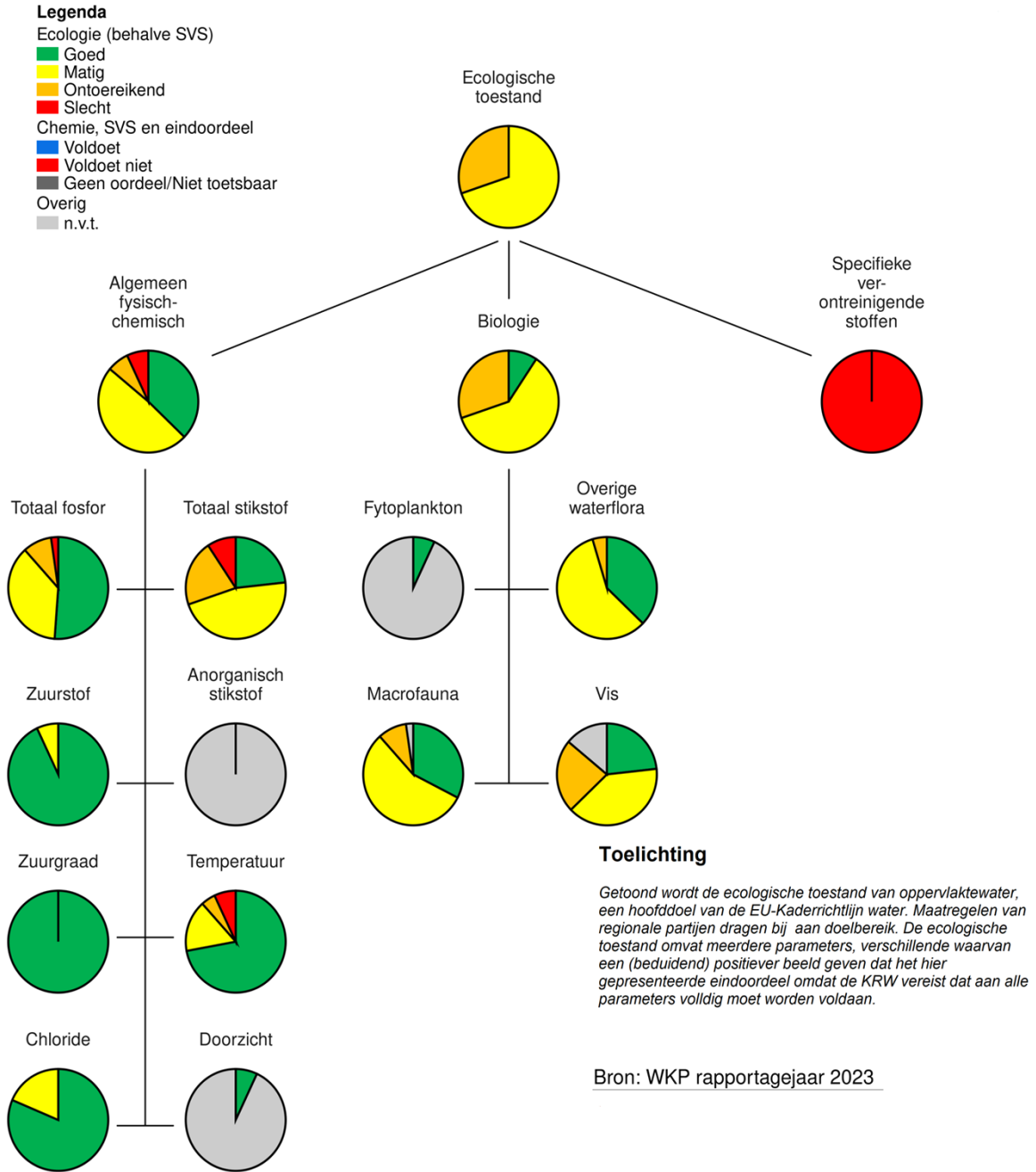
Indicatoren bij 'In 2027 is er een duurzamer, robuuster en ecologisch gezonder watersysteem dat beter kan omgaan met wateroverlast en droogte en dat voorziet in voldoende water en verbeterde kwaliteit'

Indicator D_5a: Km beektrajecten of waterlichamen waar de ecologische doelen zijn behaald.
Bron: Data beleidscluster

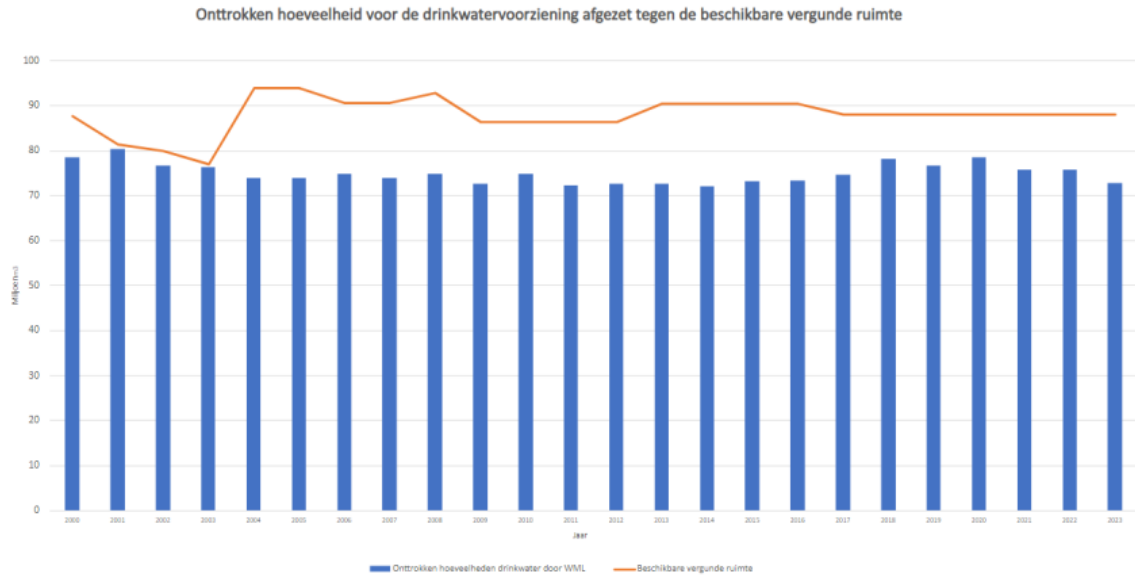
Indicator D_5d: Ecologische toestand van oppervlaktewater en grondwater (BBV).
Bron: KRW

KRW-oordeel rapportagejaar 2023 - voor alle KRW-waterlichamen van waterbeheerder Waterschap Limburg

Indicator D_5e: Onttrokken hoeveelheid voor de Drinkwatervoorziening afgezet tegen de beschikbare vergunde ruimte.

Bron: WML en data VTH

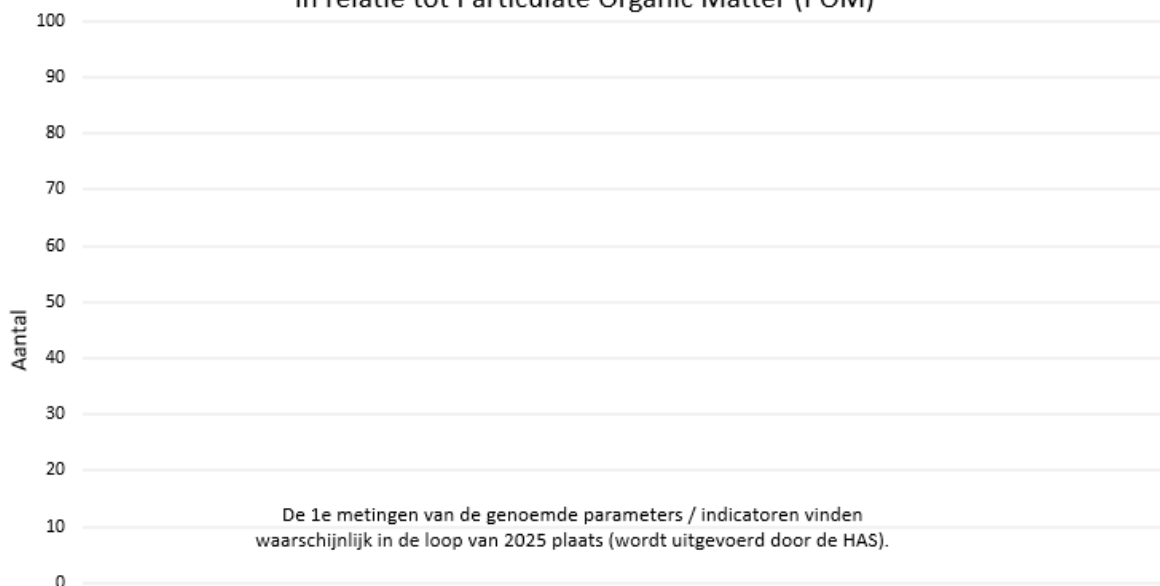

Indicatoren bij 'in 2027 is de Limburgse bodem verbeterd'

Indicator D_6a: Organisch stofgehalte meten: Mineral Associated Organic Matter (MAOM) in relatie tot Particulate Organic Matter (POM).

Bron: HAS

Organische stofgehalte meten: Mineral Associated Organic Matter (MAOM) in relatie tot Particulate Organic Matter (POM)

Bij deze indicator hoort de volgende nuancering bij die aangegeven is door Judith van de Mortel (Lector 'Bodem' aan de HAS).

De nuancering luidt:

Op basis van de handelingen die plaatsvinden binnen een pilot (gericht op bodemvitalisering) kunnen we niet helemaal bepalen wat de geambieerde waarde moet zijn in 2027 vooral niet op organische stofgehalte (OS). Het zou zelfs kunnen zijn dat OS gehalten zakken en dat een beter OS stof beheer juist gaat resulteren in meer bodemleven activiteit en betere performance van de bodem. Het is dus vooral een integrale aanpak om na te gaan of OS verbetering heeft geleid tot een vitalere bodem.

Indicator D_6b: N30-60-90 metingen: Deze meting geeft informatie over de stikstofniveaus in je bodem op verschillende dieptes (0-30 cm, 30-60 cm en 60-90 cm).

Bron: HAS

N30-60-90 metingen

Bij deze indicator hoort de volgende nuancering bij die aangegeven is door Judith van de Mortel (Lector 'Bodem' aan de HAS).

De nuancering luidt:

Op basis van de handelingen die plaatsvinden binnen een pilot (gericht op bodemvitalisering) kunnen we niet helemaal bepalen wat de geambieerde waarde moet zijn in 2027 vooral niet op organische stofgehalte (OS). Het zou zelfs kunnen zijn dat OS gehalten zakken en dat een beter OS stof beheer juist gaat resulteren in meer bodemleven activiteit en betere performance van de bodem. Het is dus vooral een integrale aanpak om na te gaan of OS verbetering heeft geleid tot een vitalere bodem.

Indicator D_6c: Biologische activiteit meten a.d.h.v. phospholipid fatty acids (fosfolipidenvetzuren, PFLA).
Bron: HAS

Biologische activiteit meten a.d.h.v. phospholipid fatty acids (fosfolipidenvetzuren, PFLA)

Bij deze indicator hoort de volgende nuancering bij die aangegeven is door Judith van de Mortel (Lector 'Bodem' aan de HAS).

De nuancering luidt:

Op basis van de handelingen die plaatsvinden binnen een pilot (gericht op bodemvitalisering) kunnen we niet helemaal bepalen wat de geambieerde waarde moet zijn in 2027 vooral niet op organische stofgehalte (OS). Het zou zelfs kunnen zijn dat OS gehalten zakken en dat een beter OS stof beheer juist gaat resulteren in meer bodemleven activiteit en betere performance van de bodem. Het is dus vooral een integrale aanpak om na te gaan of OS verbetering heeft geleid tot een vitalere bodem.

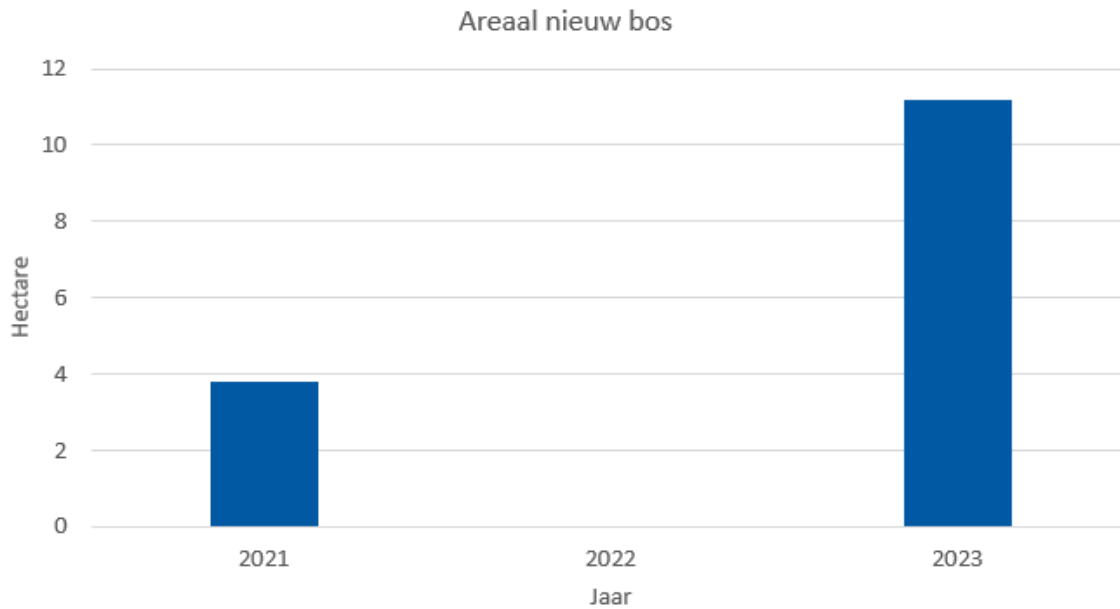
Resultaatindicatoren

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of of we als Provincie de resultaten, zoals afgesproken in dit beleidskader, behalen. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Mits hiertoe voldoende middelen door het Rijk beschikbaar zijn gesteld, hebben we in 2027 met initiatieven van onderop een betekenisvolle bijdrage geleverd aan de groene opgaven 30%-VHR en vergroting areaal en revitalisering bossen

Indicator R_2a: Areaal nieuw bos

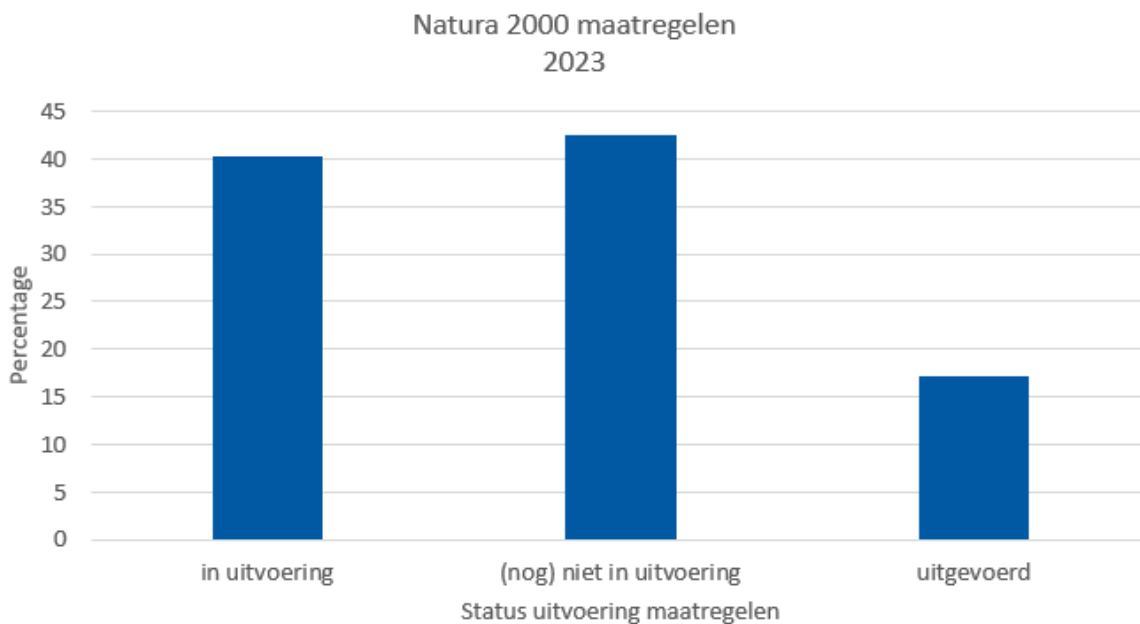
Bron: Data beleid + subsidies

Limburg heeft met 24 Natura 2000-gebieden een bovengemiddeld grote opgave; de noodzakelijke Natura 2000-maatregelen zijn uitgevoerd.

Indicator R_4a: Percentages van alle N2000-maatregelen die in 2023-2027 lopen en zijn uitgevoerd, in uitvoering zijn en (nog) niet in uitvoering zijn.

Bron: Data beleidscluster

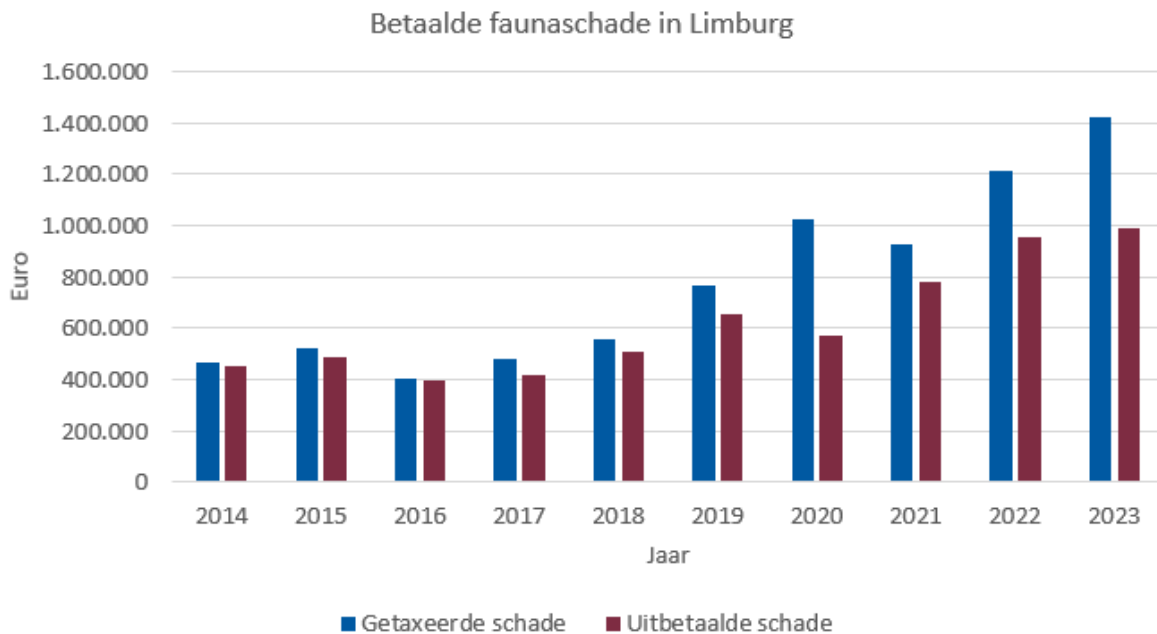

Kansen zijn benut om natuurdoelen (natuurinclusief) te realiseren in verbinding met opgaven in andere sectoren, waaronder de natuurinclusieve isolatie van gebouwen met het oog op vleermuizen en vogels.

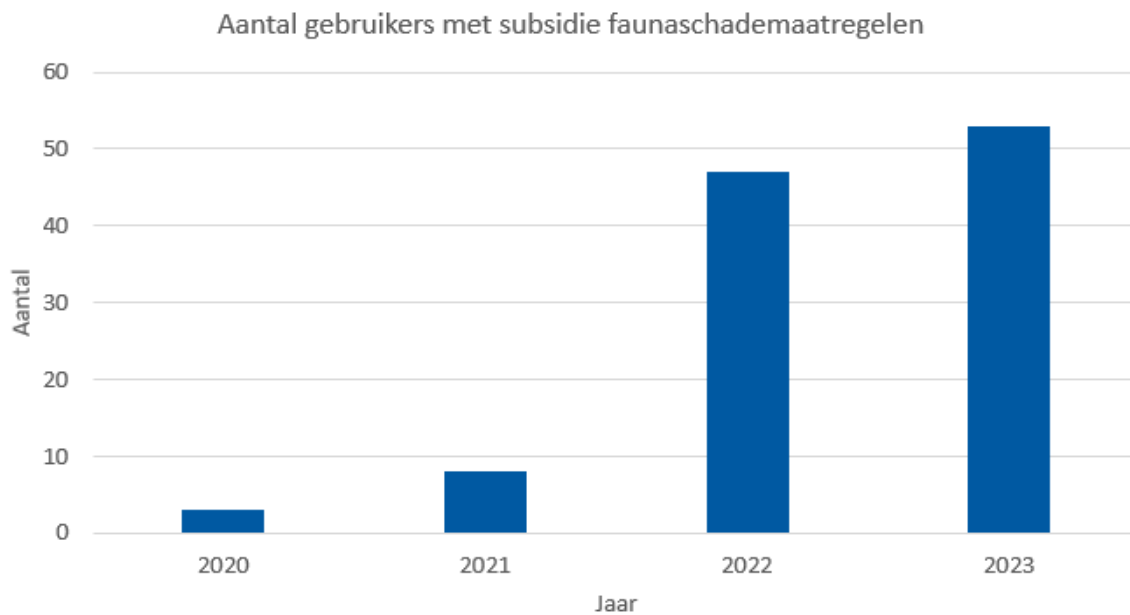
Indicator R_5a: Aantal gemeenten met een soortenmanagement plan.
Bron: Data beleidscluster

Het goed samenleven van mens en natuur is verbeterd door versterking van het faunabeheer

Indicator R_6a: Totale betaalde tegemoetkoming van faunaschade
Bron: Data beleidscluster

Indicator R_6b: Aantal grondgebruikers dat met subsidie preventieve maatregelen tegen faunaschade heeft genomen
Bron: Data beleidscluster

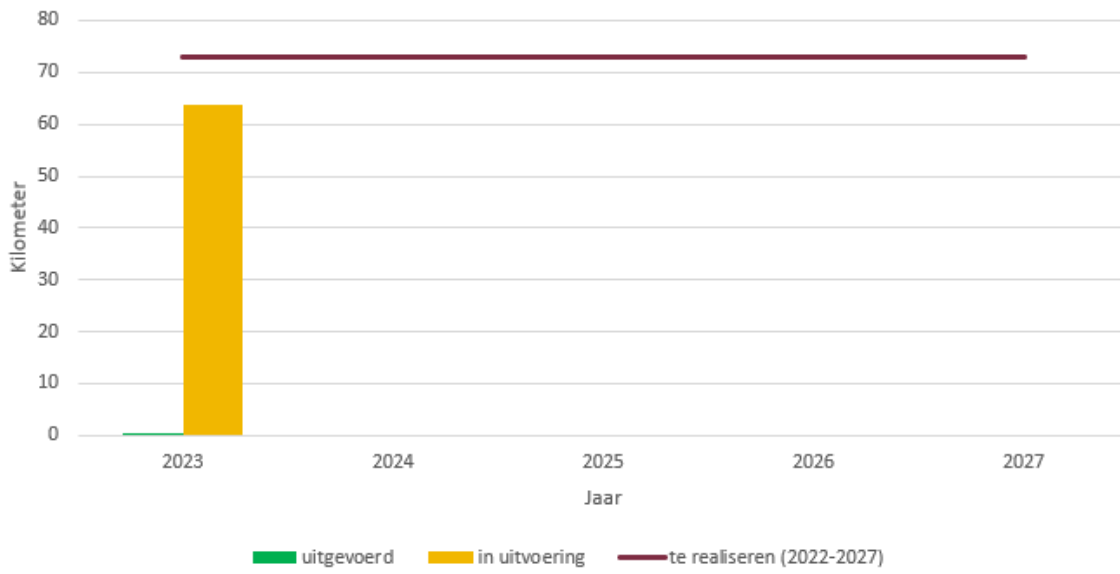
De grafiek toont het aantal keren dat subsidie is aangevraagd voor preventieve middelen tegen faunaschade. Dat gaat dan over schade door wolf, wild zwijn, das en vogels.

Door het waterschap is in 2027 de restantopgave beekherstel (72 km) afgerond

Indicator R_22a: Km en ligging nog te realiseren beekherstel (0-meting) en Km en ligging afgerond beekherstel

Bron: Data beleidscluster

Kilometer herstelde beek in het kader van de KRW

2. Samen leven en bestaanszekerheid

Maatschappelijke opgave

Door uitvoering van het beleidskader Samen leven en bestaanszekerheid 2024-2027 zetten we in op het versterken van het sociaal weefsel in Limburg. De maatschappelijke opgaven die daarbij leidend zijn, zijn als volgt geformuleerd:

- *Terugdringen van armoede en laaggeletterdheid;*
- *Jeugd die veilig, kansrijk en gezond opgroeit;*
- *Vergroten van de sociale cohesie en gemeenschapszin;*
- *Een gezonde Limburger door meer bewegen en sporten;*
- *Limburgse wijken en dorpen zijn leefbaarder en veiliger.*

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar hoe het over de lange termijn (trendmatig) gesteld is met deze maatschappelijke opgave. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

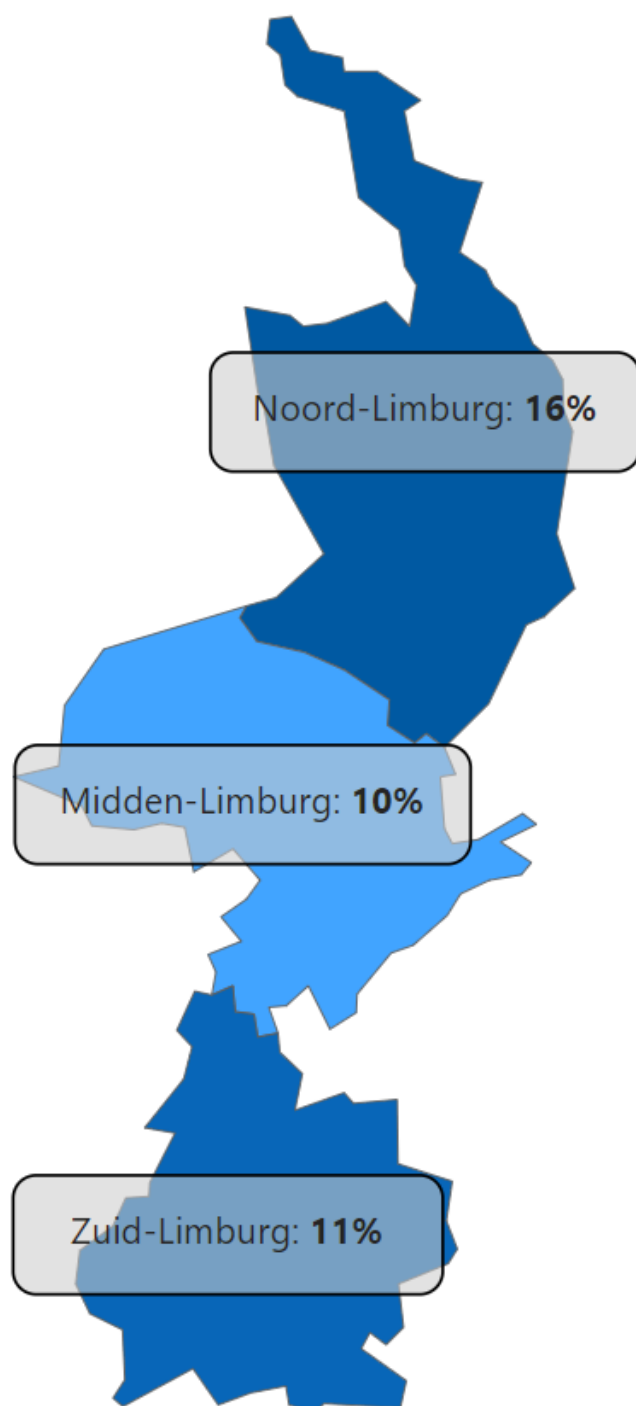
Indicatoren bij 'terugdringen van armoede en laaggeletterdheid'

Indicator MO_2a: Percentage Limburgers dat laaggeletterd is.

Bron: Geletterdheidinzicht

Percentage Limburgers dat laaggeletterd is

Jaar: 2023

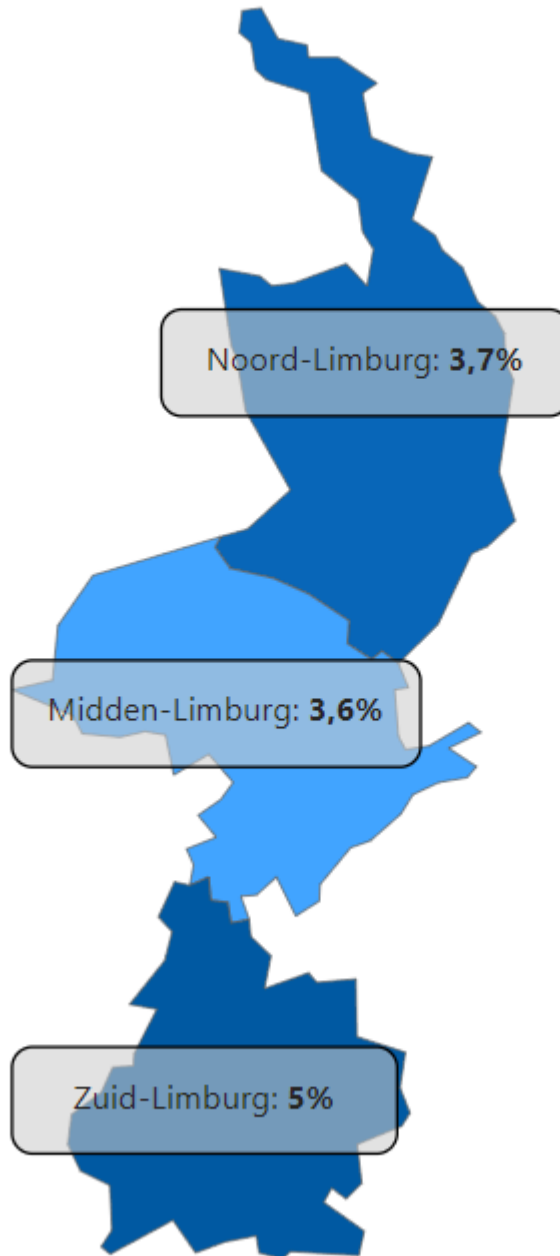

In **Nederland** is ongeveer **12%** van de bevolking laaggeletterd.

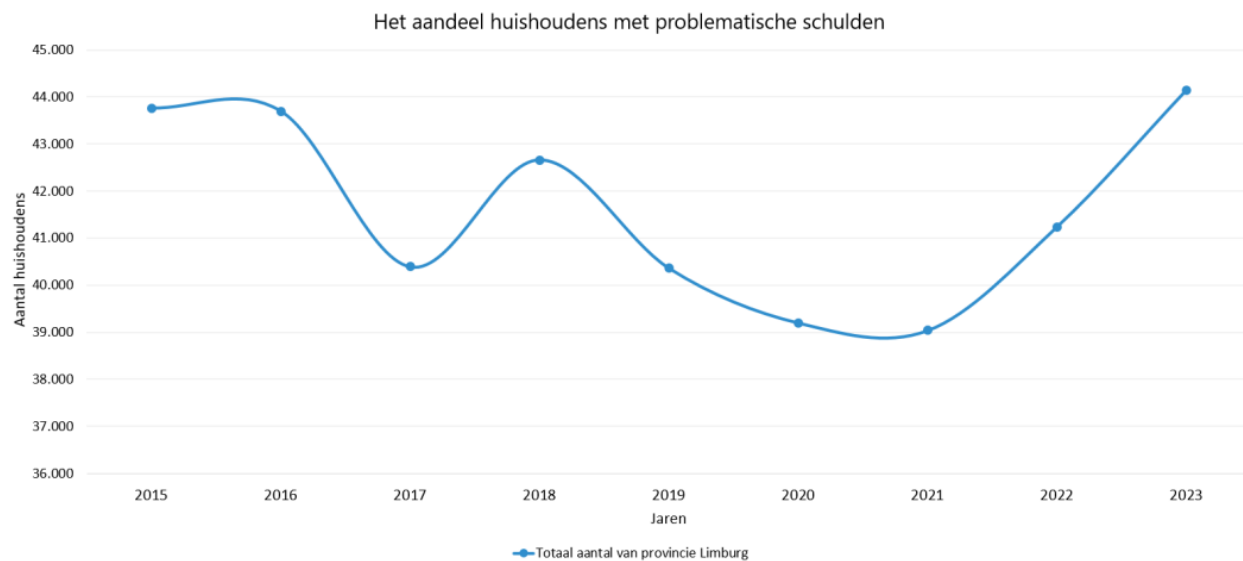
Indicator MO_2b: het aandeel huishoudens met een (langdurig) laag inkomen.
Bron: CBS

Aandeel huishoudens met een (langdurig) laag inkomen

Jaar: 2022

Indicator MO_2c: het aandeel huishoudens met problematische schulden.
Bron: CBS

Indicator bij 'jeugd die veilig, kansrijk en gezond opgroeit'

PM

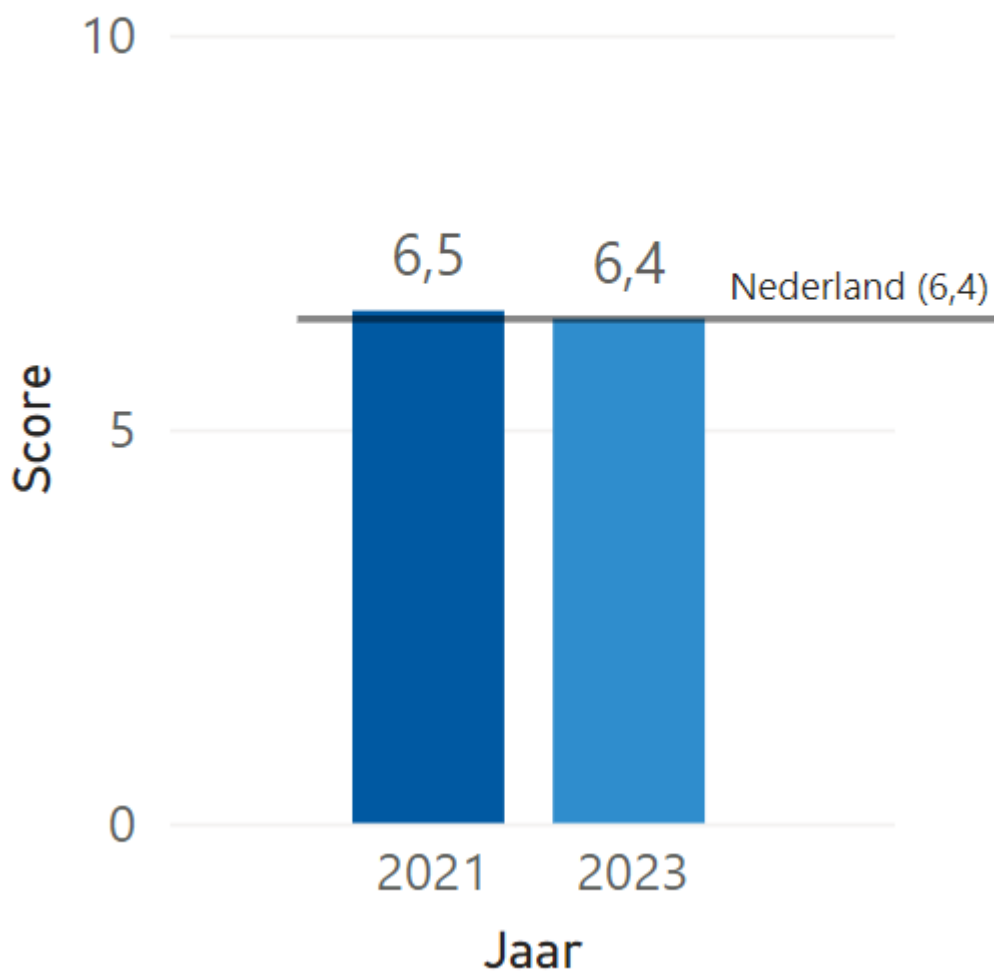
Indicator bij 'vergroten van de sociale cohesie en gemeenschapszin'

Indicator MO_4a: Schaalscore sociale cohesie.

Bron: CBS

Schaalscore sociale cohesie

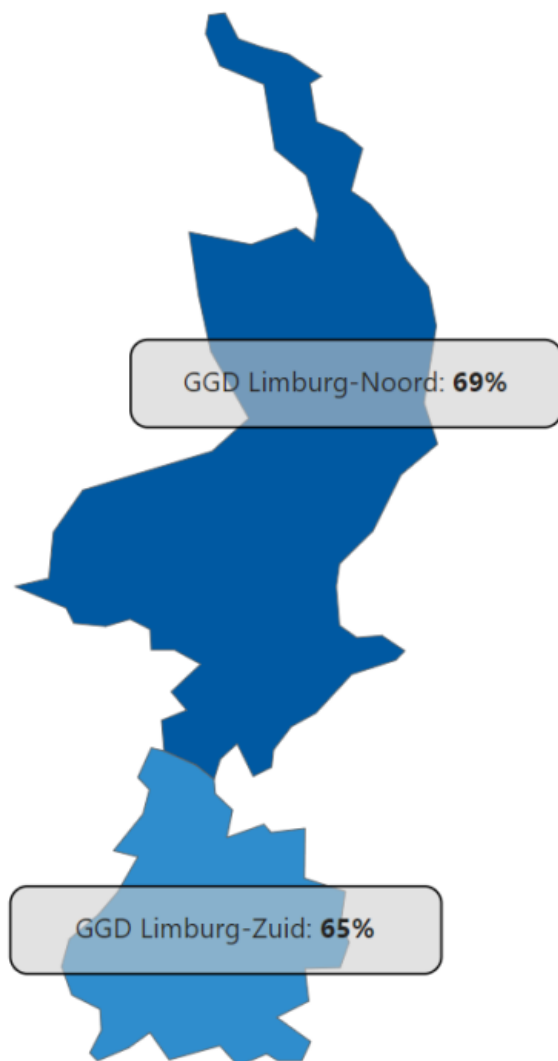
Schaalscore (0-10)

Indicator bij 'een gezonde Limburger door meer bewegen en sporten'

Indicator MO_6a: Percentage Limburgers dat de ervaren gezondheid als goed/zeer goed beschouwt.
Bron: CBS

Percentage Limburgers dat de ervaren gezondheid als goed/zeer goed beschouwt
Jaar: 2023

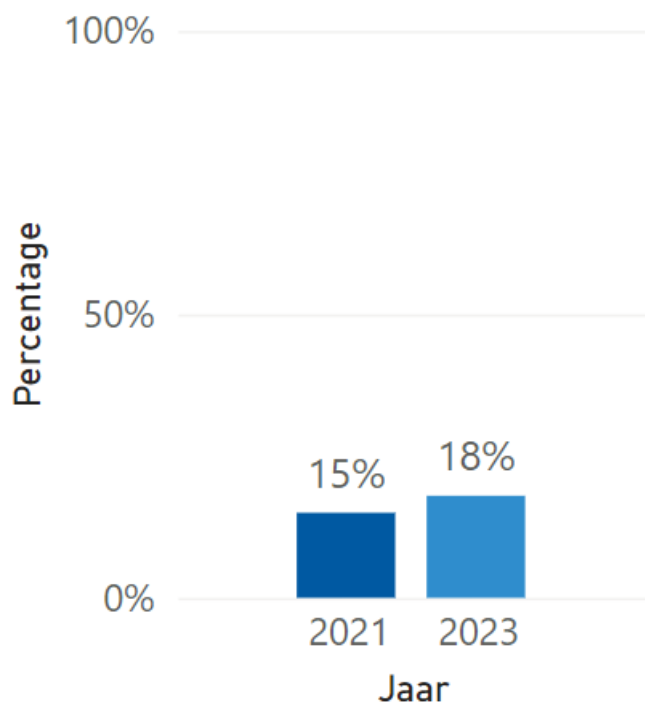

In **Nederland** beschouwt men **80%** hun gezondheid als goed/zeer goed.

Indicatoren bij 'Limburgse wijken en dorpen zijn leefbaarder en veiliger'

Indicator MO_5b: Percentage Limburgers dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt.
Bron: CBS

Percentage Limburgers dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt

Doelindicatoren

2.1. Sociale agenda

Ten aanzien van de Sociale agenda streven we deze collegeperiode de volgende doelstellingen na:

- In 2027 zijn er minder laaggeletterden, laagdigvaardigen en mensen in armoede dan in 2023;
- In 2027 participeren er meer jongeren op de arbeidsmarkt dan in 2023;
- In 2027 zijn er meer jongeren die voldoende bewegen en gezond eten dan in 2023;
- In 2027 zijn er relatief meer bewust gekozen zwangerschappen dan in 2023;
- In 2027 worden kinderen uit een kwetsbare thuissituatie eerder herkend, erkend en ondersteund door hun netwerk;
- In 2027 voelen bewoners in geselecteerde wijken/buurtten zich meer thuis dan in 2023;
- In 2027 is er in de geselecteerde wijken/buurtten meer buurtcontact dan in 2023;
- In 2027 zijn er meer vrijwilligers- en bewoners-initiatieven dan in 2023.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Indicatoren bij 'in 2027 zijn er minder laaggeletterden, laagdigvaardigen en mensen in armoede dan in 2023'

PM

Indicator bij 'in 2027 participeren er meer jongeren op de arbeidsmarkt dan in 2023'

PM

Indicator bij 'in 2027 zijn er meer jongeren die voldoende bewegen en gezond eten dan in 2023'

PM

Indicator bij 'in 2027 zijn er relatief meer bewust gekozen zwangerschappen dan in 2023'

PM

Indicator bij 'in 2027 worden kinderen uit een kwetsbare thuissituatie eerder herkend, erkend en ondersteund door hun netwerk'

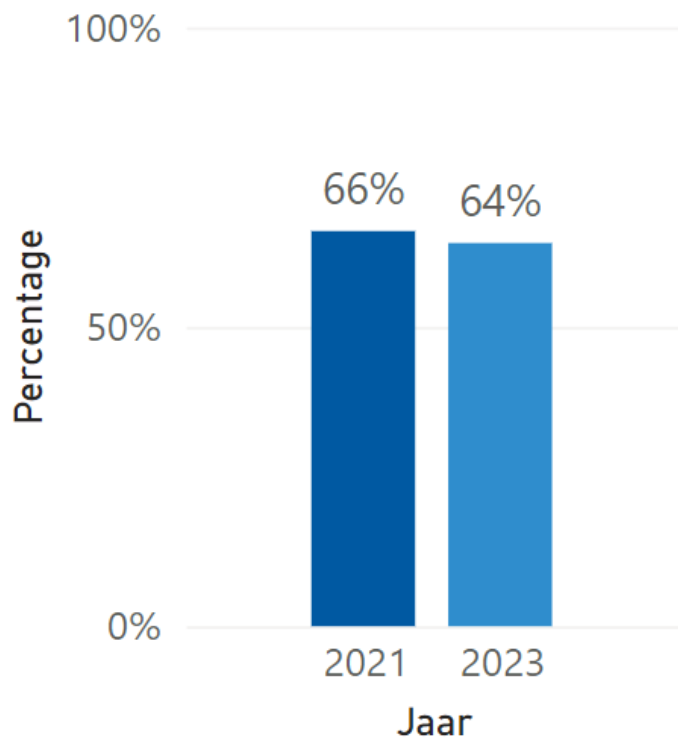
PM

Indicator bij 'in 2027 voelen bewoners in geselecteerde wijken/buurtten zich meer thuis dan in 2023'

Indicator D_12a: Percentage Limburgers die het (helemaal) eens is met de stelling: 'Ik voel mij thuis bij mensen in deze buurt'.

Bron: CBS veiligheidsmonitor

Percentage Limburgers die het (helemaal) eens is met de stelling:
"Ik voel mij thuis bij mensen in deze buurt"

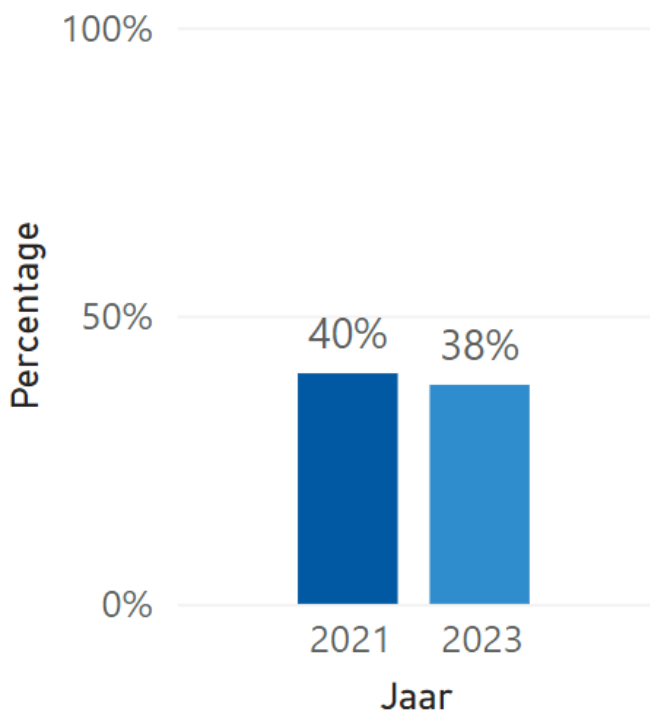

Indicator bij 'in 2027 is er in de geselecteerde wijken/buurtten meer buurtcontact dan in 2023'

Indicator D_13a: Percentage Limburgers die het (helemaal) eens is met de stelling: "Ik heb veel contact met andere buurtbewoners".

Bron: CBS veiligheidsmonitor

Percentage Limburgers die het (helemaal) eens is met de stelling: "Ik heb veel contact met andere buurtbewoners"

Indicator bij 'in 2027 zijn er meer vrijwilligers- en bewoners-initiatieven dan in 2023'

PM

2.2. Krachtige gemeenschappen in wijken en dorpen

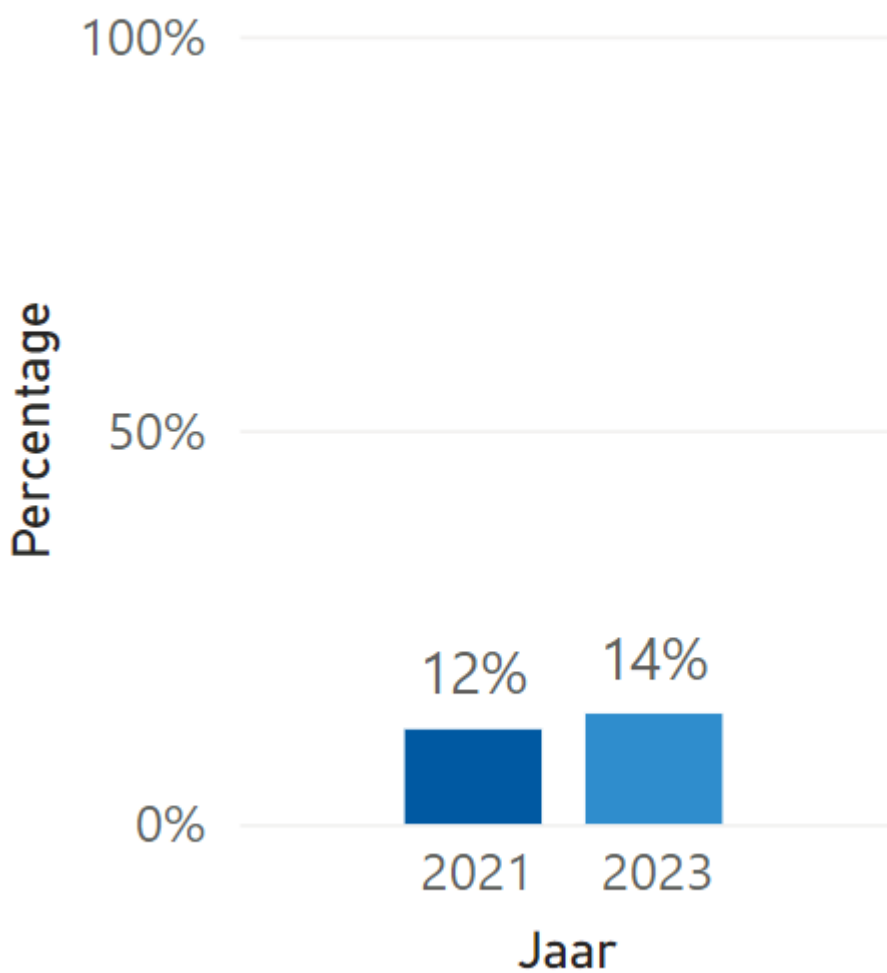
Ten aanzien van krachtige gemeenschappen in wijken en dorpen streven we deze collegeperiode de volgende doelstelling na:

- In 2027 zijn de Limburgse wijken, buurten en dorpen leefbaarder en veiliger geworden dan in 2023.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstelling voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Indicator D_15c: Trend in buurten met veel sociale overlast.
Bron: CBS

Trend in buurten met veel sociale overlast

2.3 Sport

Ten aanzien van Sport en Bewegen streven we deze collegeperiode de volgende doelstellingen na:

- In 2027 voldoen meer Limburgers aan de beweegrichtlijn dan in 2023;
- In 2027 worden er meer Limburgers bereikt door de sport-/beweegactiviteiten van de sociale basisinfrastructuur dan in 2023.

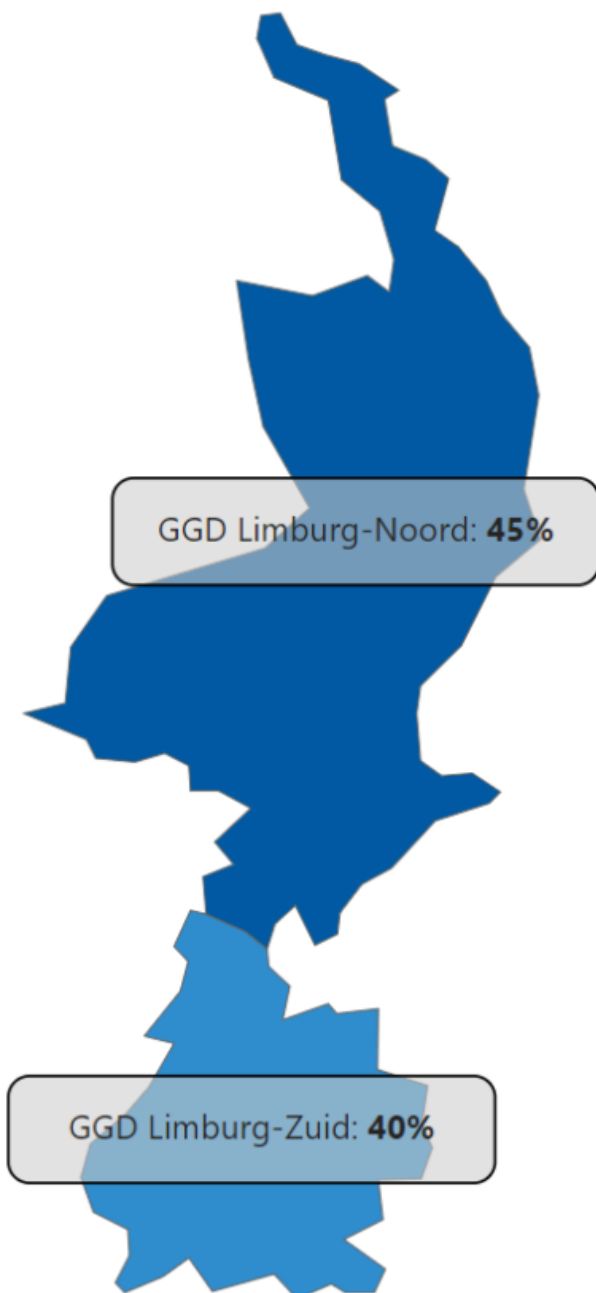
Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Indicator bij 'in 2027 voldoen meer Limburgers aan de beweegrichtlijn dan in 2023'

Indicator D_17a: Percentage Limburgers dat aan de beweegrichtlijnen voldoet.
Bron: Gezondheids-monitor, CBS/RIVM

Percentage Limburgers dat aan de beweegrichtlijnen voldoet

Jaar: 2023

In **Nederland** voldoet **48%** aan de beweegrichtlijnen.

Indicator bij 'in 2027 worden er meer Limburgers bereikt door de sport-/beweegactiviteiten van de sociale basisinfrastructuur dan in 2023'

PM

Resultaatindicatoren

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of of we als Provincie de resultaten, zoals afgesproken in dit beleidskader, behalen. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

PM

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Maatschappelijke opgave

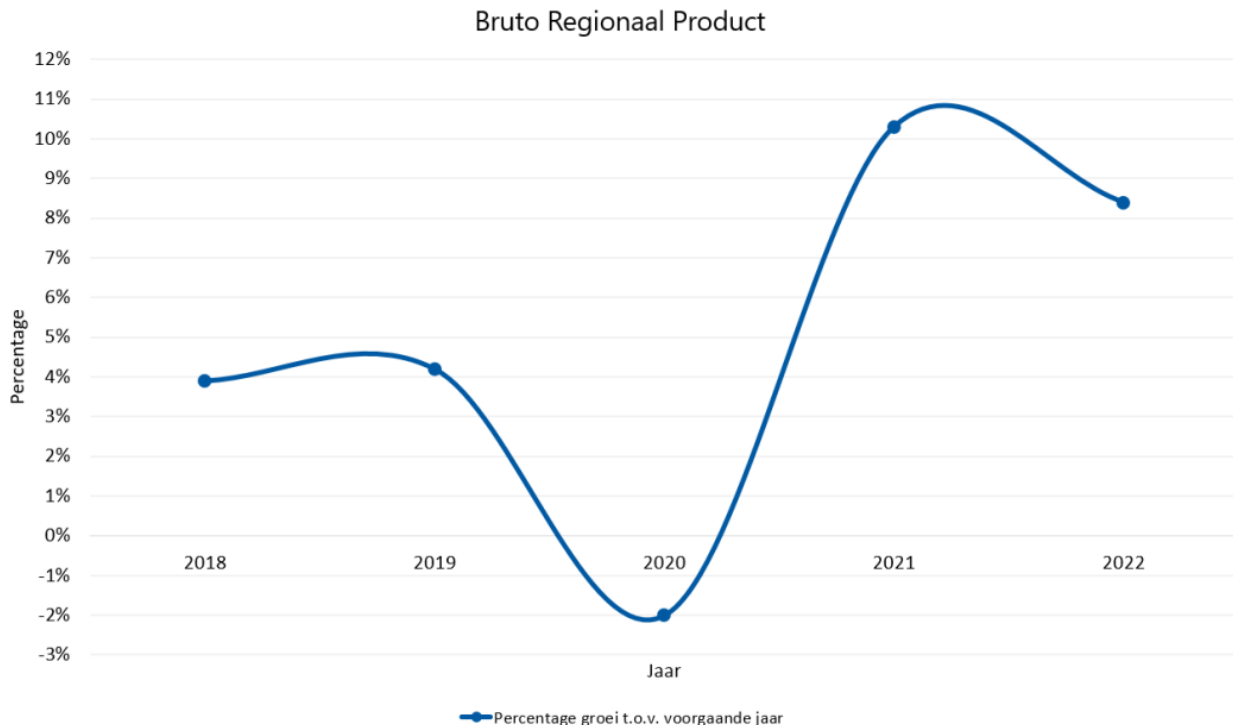
Door uitvoering van het beleidskader Werken aan een toekomstbestendige economie 2024-2027 werken we aan de versterking van onze regionale economie. De maatschappelijke opgave die daarbij leidend is, is als volgt geformuleerd:

- *Een veerkrachtige, toekomstbestendige en wendbare Limburgse economie, met stevige ambities als het gaat om slimme en duurzame innovaties.*

Aan de hand van indicatoren maken we zichtbaar hoe het over de lange termijn (trendmatig) gesteld is met deze maatschappelijke opgave. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

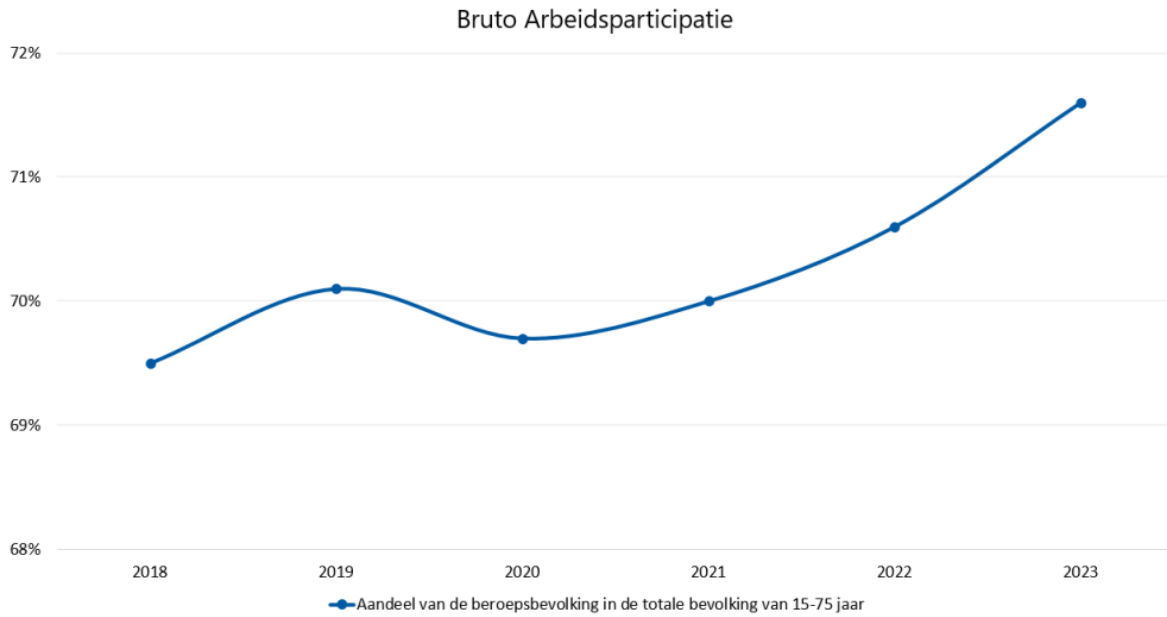
Indicator MO_7a: Bruto Regionaal Product (BBV).

Bron: CBS

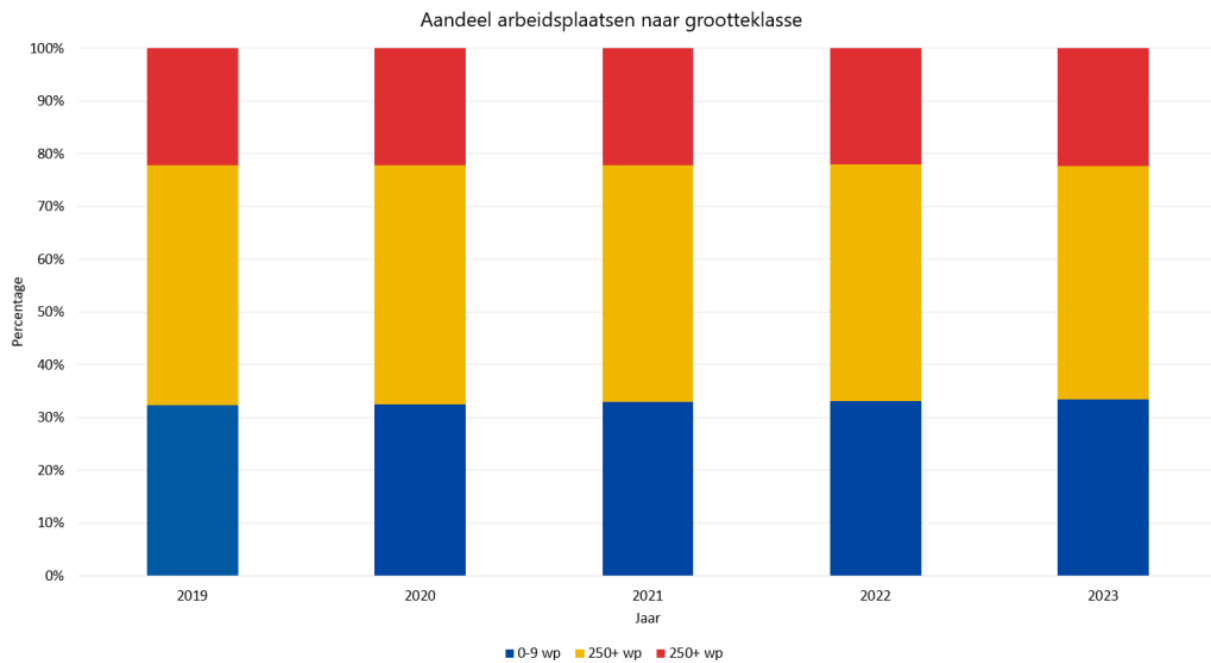

Indicator MO_7b: Werkgelegenheid (% bruto arbeidsparticipatie) (BBV).

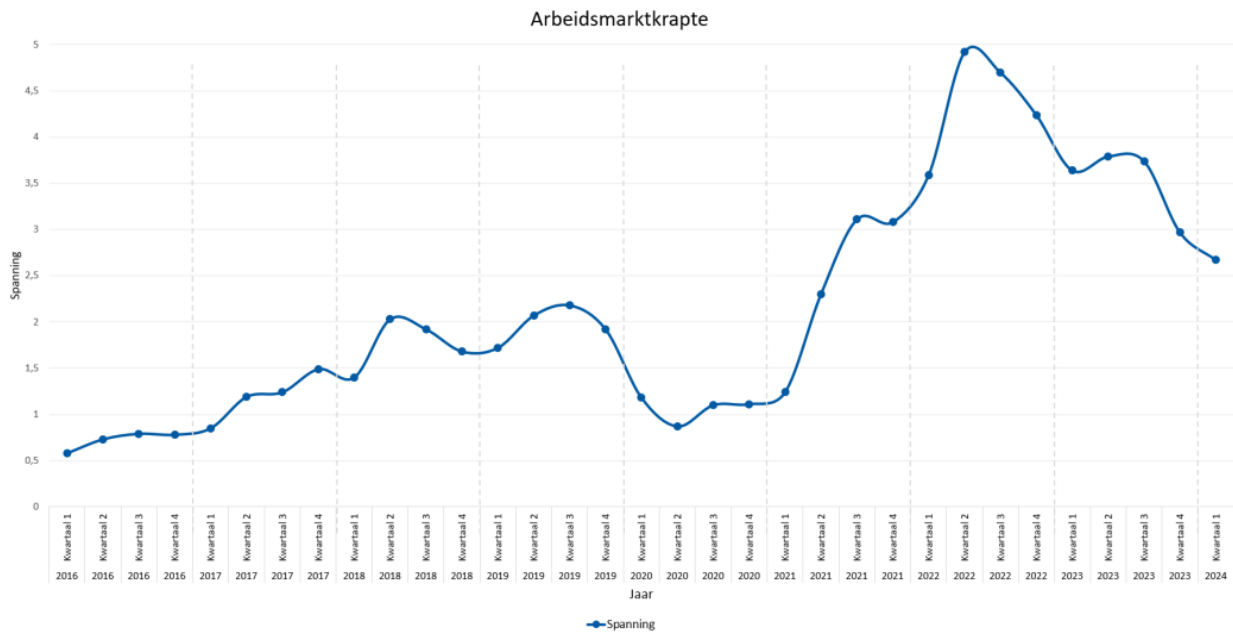
Bron: CBS

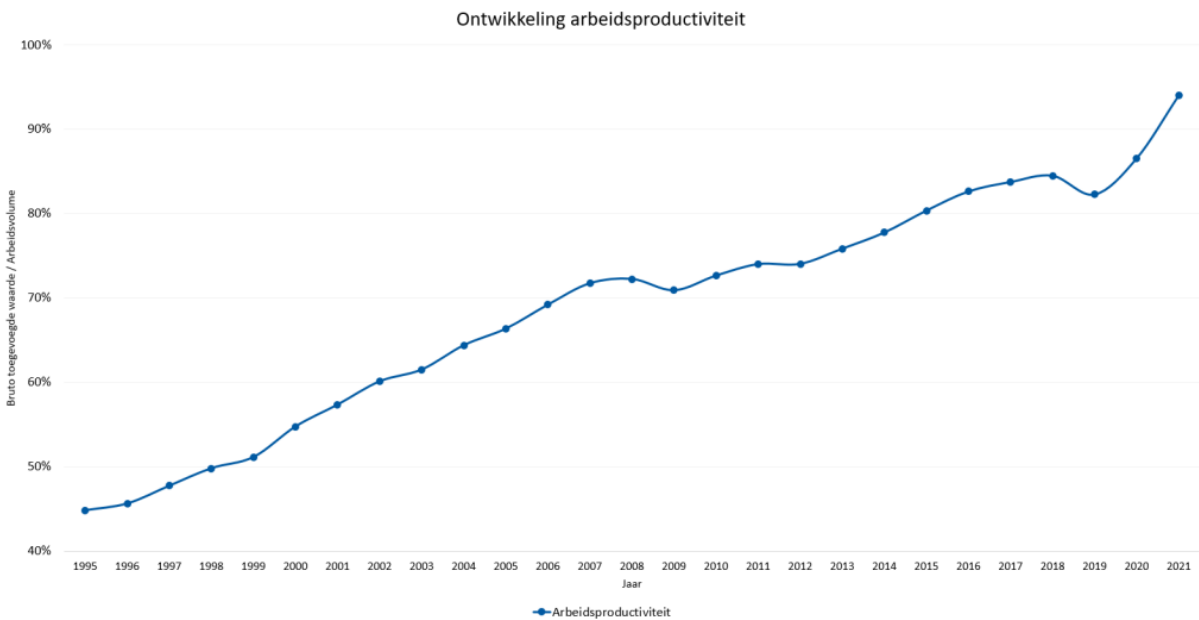
Indicator MO_7h: Opbouw werkgelegenheid Limburgs bedrijfsleven naar beroepen en grootteklasse.
Bron: LISA

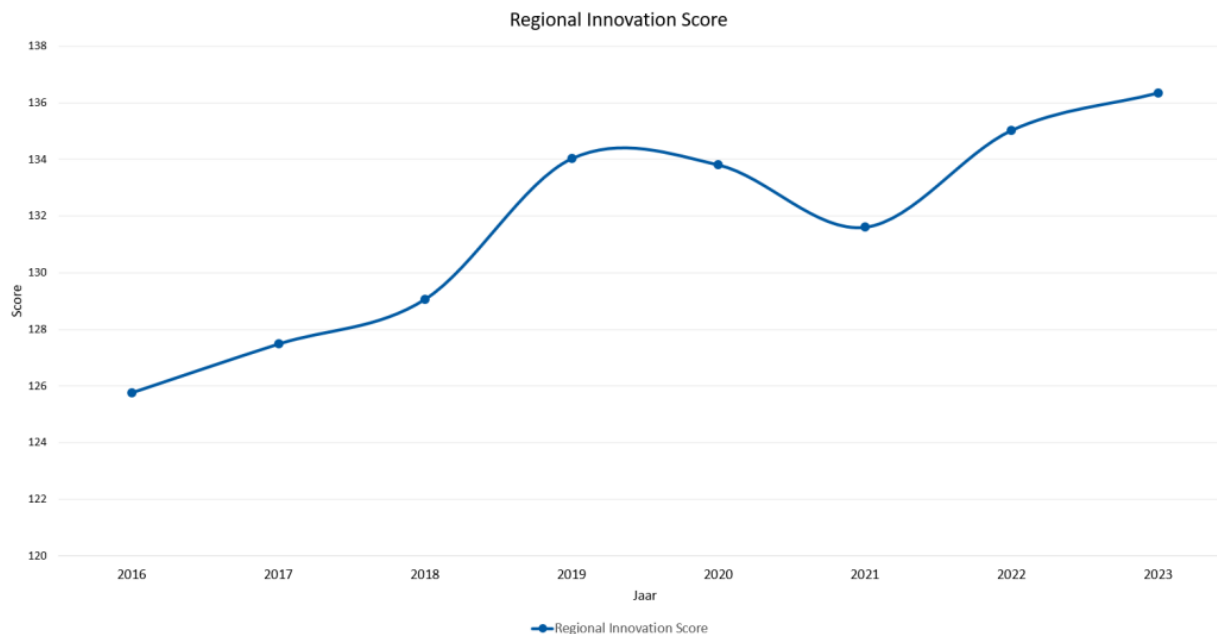
Indicator MO_7d: Arbeidsmarktkrapte.
Bron: ArbeidsmarktInZicht

Indicator MO_7e: Ontwikkeling arbeidsproductiviteit.
Bron: ArbeidsmarktInZicht

Indicator MO_7g: Regional Innovation Score.
Bron: EC Regional Innovation Scoreboard

Doelindicatoren

3.1. Vestigingsklimaat van morgen

Ten aanzien van Vestigingsklimaat van morgen streven wij deze statenperiode de volgende doelstellingen na:

- In 2027 zijn onze acquisitieresultaten verbeterd, kennen wij het Limburgse bedrijfsleven beter en is het zakelijk toerisme gegroeid;
- In 2027 is de acquisitiesamenwerking met stakeholders in Limburg dusdanig versterkt dat nieuwe potentiële leads die kansrijk zijn voor Limburg, in gezamenlijkheid worden verkend;
- In 2027 zijn de (ruimtelijke) randvoorwaarden gecreëerd voor de beoogde versterking van het toekomstbestendig en kwalitatief hoogwaardig vestigingsklimaat in 2027.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Indicatoren bij 'in 2027 zijn onze acquisitieresultaten verbeterd, kennen wij het Limburgse bedrijfsleven beter en is het zakelijk toerisme gegroeid'

PM

Indicator bij 'in 2027 is de acquisitiesamenwerking met stakeholders in Limburg dusdanig versterkt dat nieuwe potentiële leads die kansrijk zijn voor Limburg, in gezamenlijkheid worden verkend'

PM

Indicator bij 'in 2027 zijn er betere (ruimtelijke) randvoorwaarden gecreëerd voor een toekomstbestendig en kwalitatief hoogwaardig vestigingsklimaat in 2027'

PM

3.2. Innovaties voor de maatschappelijke opgaven

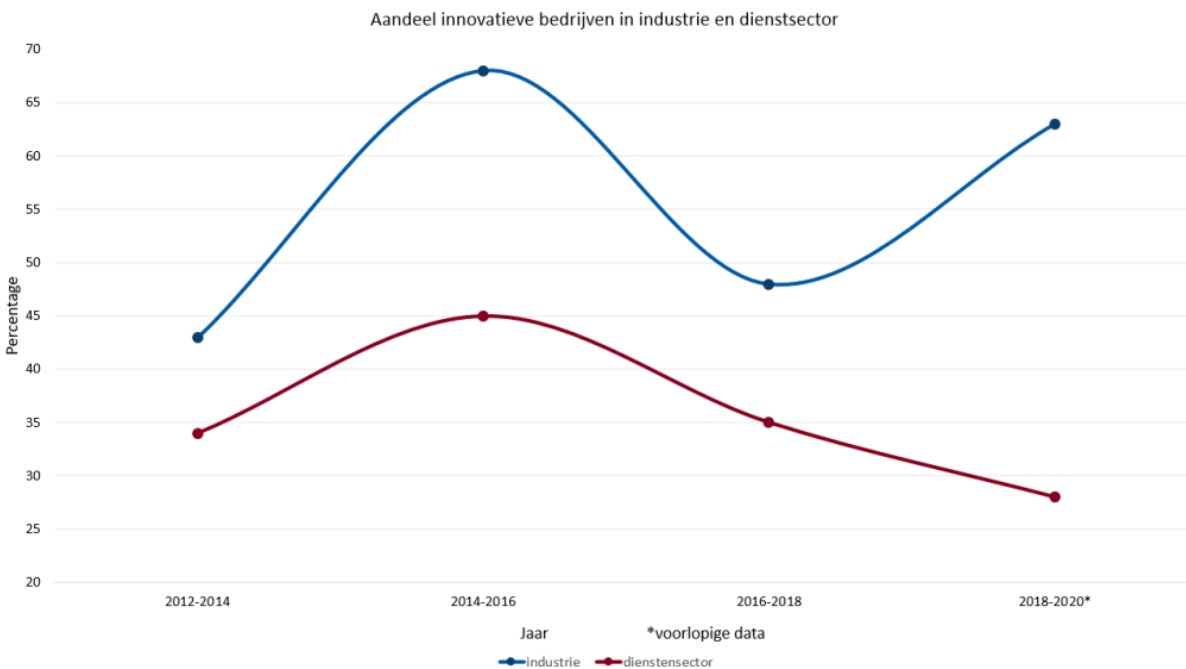
Ten aanzien van Innovaties voor de maatschappelijke opgaven streven wij deze statenperiode de volgende doelstellingen na:

- In 2027 is de innovatiekracht van het Limburgse mkb verbeterd, waardoor ondernemers via maatschappelijk verantwoorde innovaties en ondernemerschap bijdragen aan een duurzaam, circulair, gezond en digitaal Limburg;
- In 2027 zijn er meer startende innovatieve ondernemers vanuit de ecosystemen, het onderwijs en via acquisitie, allen gericht op de transities;
- In 2027 is er voor Limburg een dekkend financieringsinstrumentarium voor startende ondernemers.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Indicatoren bij 'in 2027 is de innovatiekracht van het Limburgse MKB verbeterd, waardoor ondernemers via maatschappelijk verantwoorde innovaties en ondernemerschap bijdragen aan een duurzaam, circulair, gezond en digitaal Limburg'

Indicator D_21a: Aantal bedrijven in Limburg met proces- en productinnovaties.
Bron: CBS

Indicator bij 'in 2027 zijn er meer startende innovatieve ondernemers vanuit de ecosystemen, het onderwijs en via acquisitie, allen gericht op de transities'

PM

Indicator bij 'in 2027 is er voor Limburg een dekkend financieringsinstrumentarium voor startende ondernemers'

PM

3.3. Een gezonde arbeidsmarkt

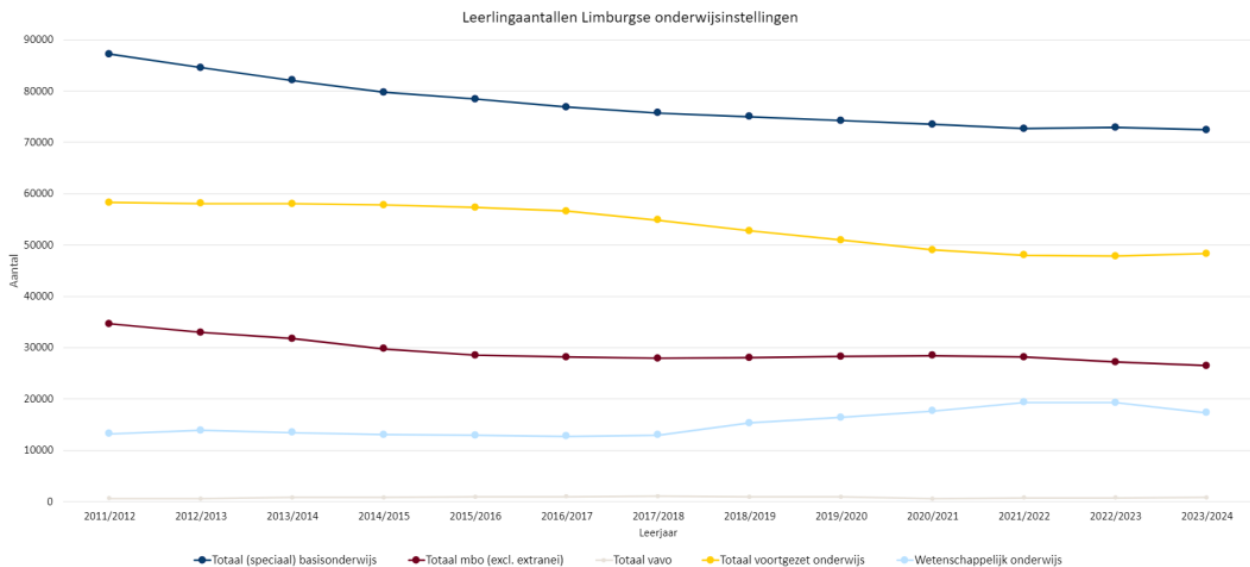
Ten aanzien van Een gezonde arbeidsmarkt streven wij deze statenperiode de volgende doelstellingen na:

- In 2027 is de flexibiliteit en robuustheid van de onderwijsinfrastructuur (MBO, HBO en WO) in Limburg versterkt en vergroot;
- In 2027 is er een Leven Lang Ontwikkelen-infrastructuur die de inwoners van Limburg in staat stelt om hun kennis en vaardigheden op peil te houden;
- In 2027 werken onderwijs, bedrijfsleven en overheid samen aan de kritische factor human capital bij het doen slagen van de transities.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Indicatoren bij 'in 2027 is de flexibiliteit en robuustheid van de onderwijsinfrastructuur (MBO, HBO en WO) in Limburg versterkt en vergroot'

Indicator D_24a: Leerlingenaantallen Limburgse onderwijsinstellingen.
Bron: Arbeidsmarkt InZicht

Indicatoren bij 'in 2027 is er een Leven Lang Ontwikkelen-infrastructuur die de inwoners van Limburg in staat stelt om hun kennis en vaardigheden op peil te houden'

Indicator D_25a: Aanwezigheid van de LLO-infrastructuur Ja/Nee.
Bron: Data beleidscluster

Ja.

Indicator D_25b: Beschrijving werking van de LLO-infrastructuur.
Bron: n.v.t. (kwalitatief)

De LLO-infrastructuur is ondergebracht in twee initiatieven:

*Leo Loopbaan: het loket voor de Limburger rondom loopbaan en ontwikkeling
Limburg Leert: het loket voor de Limburg voor om- en bijscholing*

Beide initiatieven zijn in de uitvoering aan elkaar verbonden. Beide initiatieven worden aangestuurd door beroepsonderwijs en werkgevers, en werken nauw samen met andere stakeholders zoals de overheid.

Indicatoren bij 'in 2027 werken onderwijs, bedrijfsleven en overheid samen aan de kritische factor human capital bij het doen slagen van de transities'

PM

3.4. Verduurzaming en circulaire economie

Ten aanzien van Verduurzaming en circulaire economie streven wij deze statenperiode de volgende doelstellingen na:

- Tegen 2027 heeft de Limburgse economie een grotere mate van circulariteit bereikt door de implementatie van R-strategieën, waarmee we in lijn zijn met de nationale doelstelling van 50% circulariteit tegen 2030;
- In 2027 werken we met onderwijs, bedrijfsleven en overheid intensief samen om de circulaire transitie te versterken;
- In 2027 zijn de ruimtelijke, juridische, digitale en financiële randvoorwaarden zo ingericht om de uitrol van kansrijke ontwikkelingen mogelijk te maken.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Indicator bij 'tegen 2027 heeft de Limburgse economie een grotere mate van circulariteit bereikt door de implementatie van R-strategieën, waarmee we in lijn zijn met de nationale doelstelling van 50% circulariteit tegen 2030'

PM

Indicator bij 'in 2027 werken onderwijs, bedrijfsleven en overheid intensief samen om de menselijke factor in de circulaire transitie te versterken'

PM

Indicatoren bij 'in 2027 zijn de ruimtelijke, juridische, digitale en financiële randvoorwaarden zo ingericht om de uitrol van kansrijke ontwikkelingen mogelijk te maken'

PM

3.5. Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg

Ten aanzien van Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg streven wij deze statenperiode de volgende doelstelling na:

- In 2027 is er meer kennis over de land- en tuinbouw in Limburg en daardoor begrip ten aanzien van de sector en de transitie.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstelling voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

PM

Resultaatindicatoren

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of of we als Provincie de resultaten, zoals afgesproken in dit beleidskader, behalen. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

PM

4. Nieuwe energie en leefmilieu

Maatschappelijke opgave

Door uitvoering van het beleidskader Nieuwe energie & schoon leefmilieu 2024-2027 werken we aan een toekomstbestendig energiesysteem en een gezonde en veilige leefomgeving. De maatschappelijke opgaven die daarbij leidend zijn, zijn als volgt geformuleerd:

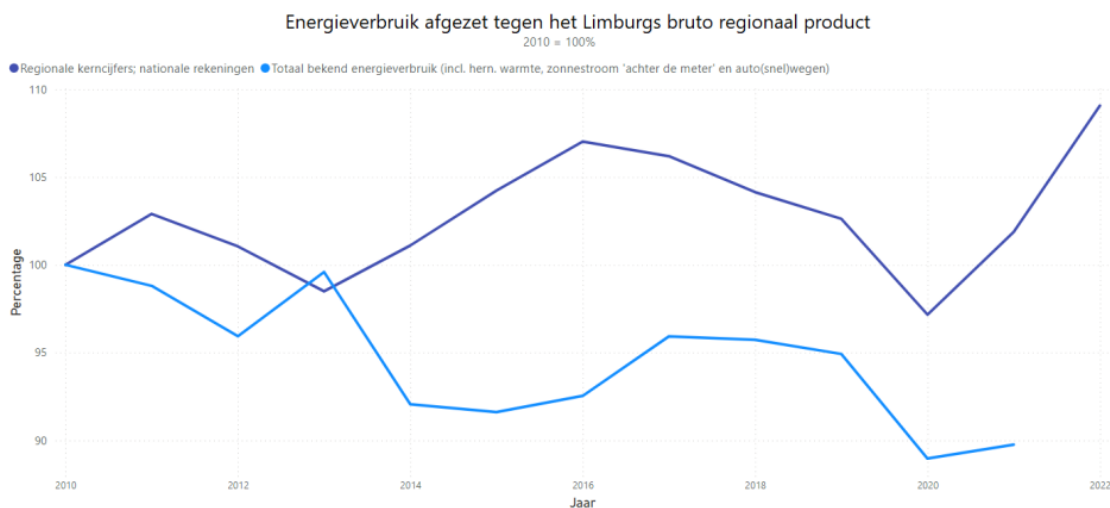
- *energie wordt efficiënt benut, is betaalbaar en CO2-arm;*
- *een schone, gezonde en veilige leefomgeving.*

Aan de hand van indicatoren maken we zichtbaar hoe het over de lange termijn (trendmatig) gesteld is met deze maatschappelijke opgave. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Indicatoren bij 'energie wordt efficiënt benut'

Het energieverbruik is afhankelijk van de economische conjunctuur. Bij economische groei zal ook het energieverbruik toenemen en bij krimp afnemen. Bij een efficiënter energieverbruik zal gaande de jaren het energieverbruik minder hard groeien of dalen dan de conjunctuur. Dit wordt ook wel aangeduid als ontkoppeling. Als maat voor de conjunctuur wordt het bruto regionaal product van Limburg gebruikt. De grafiek zet het indexcijfer van het energieverbruik in Limburg af tegen het indexcijfer van het binnenlands regionaal product van Limburg. Het basisjaar voor de indexering is 2010.

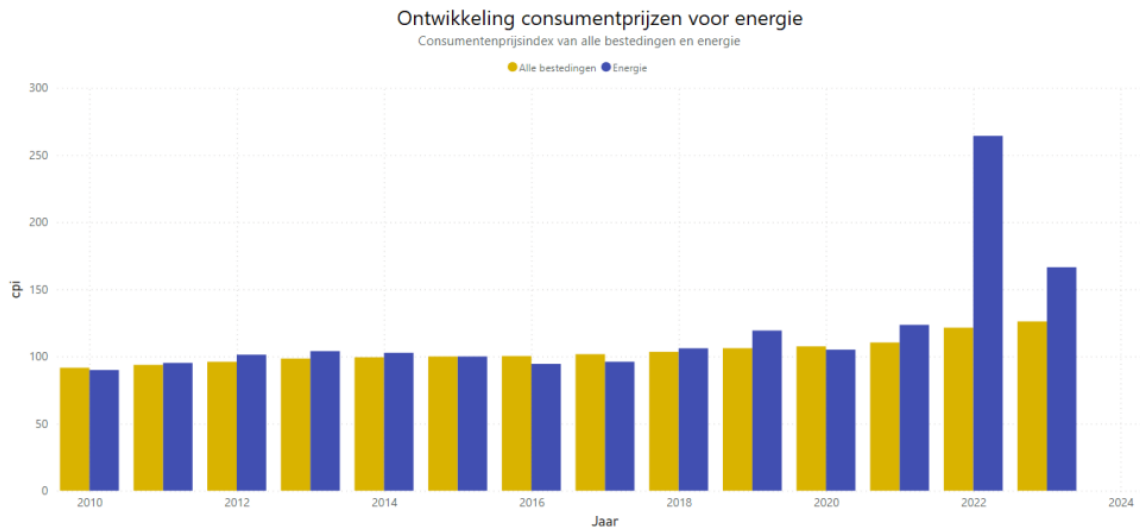
Indicator MO_8a: Energieverbruik afgezet tegen het Limburgs bruto regionaal product
Bron: Regionale klimaatmonitor RVO

Indicator bij 'energie is betaalbaar'

De betaalbaarheid van energie voor de consument is naast het energieverbruik afhankelijk van de energieprijzen. De prijsontwikkeling van energie wordt afgezet tegen de prijsontwikkeling van alle bestedingen in Nederland zoals deze door CBS wordt gepubliceerd. De ontwikkeling wordt geïndexeerd met 2010 als basisjaar.

Indicator MO_8b: Ontwikkeling consumentprijzen voor energie
Bron: CBS

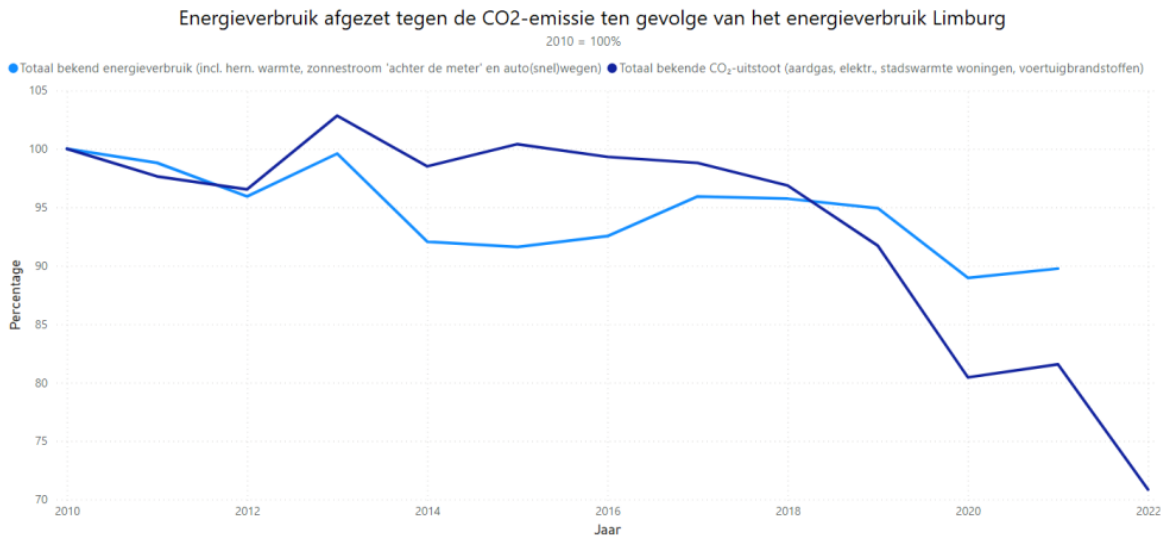

Indicatoren bij 'energie is CO2-arm'

Bij het gebruik van fossiele bronstoffen voor energieopwekking komt CO₂ vrij. Verlaging van de CO₂ emissie wordt bereikt door vermindering van het energieverbruik (besparing of meer efficiëntie) of door het gebruik van hernieuwbare- of kernenergie. Er worden drie indicatoren weergegeven, waarvan twee BBV-indicatoren, die hieraan uitdrukking geven.

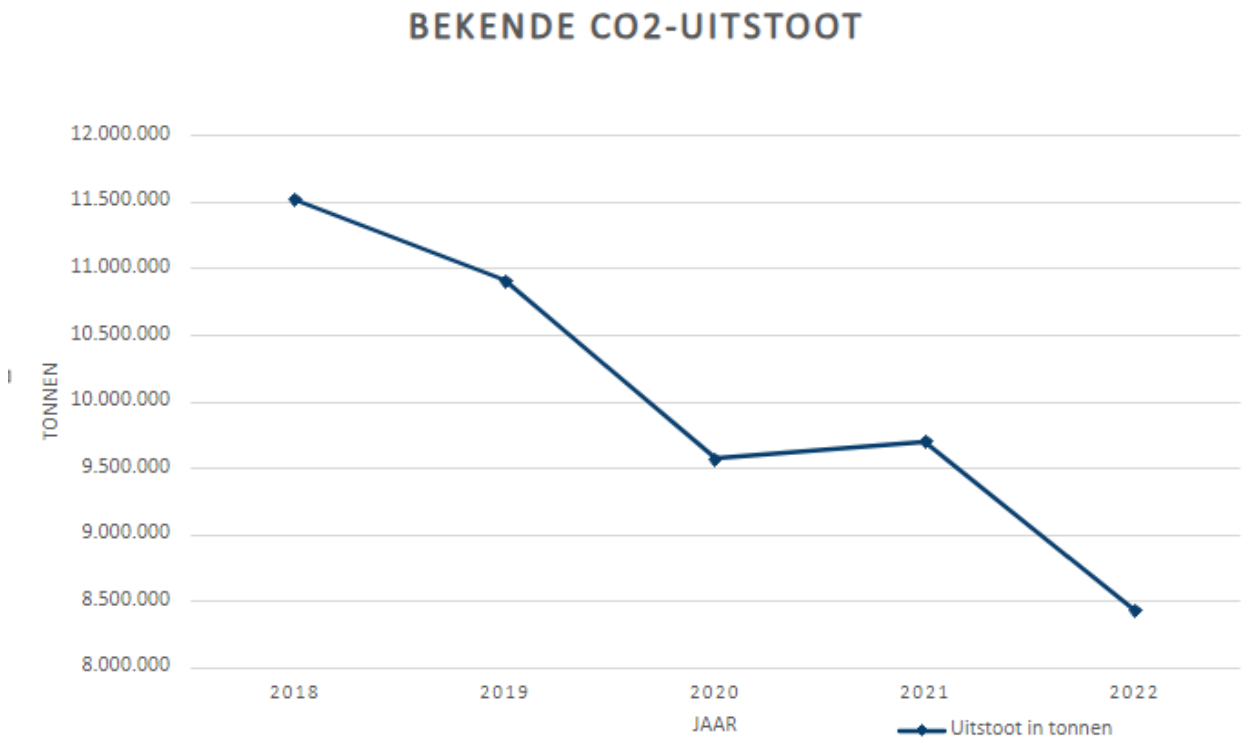
Indicator MO_8c: Energieverbruik afgezet tegen de CO₂-emissie ten gevolge van het energieverbruik Limburg
Bron: Regionale klimaatmonitor RVO

Dit betreft geïndexeerde cijfers met 2010 als basisjaar. Bij een CO₂-arme energievoorziening zal de CO₂-emissie in toenemende mate onder de lijn van het energieverbruik gaan lopen (ontkoppeling).

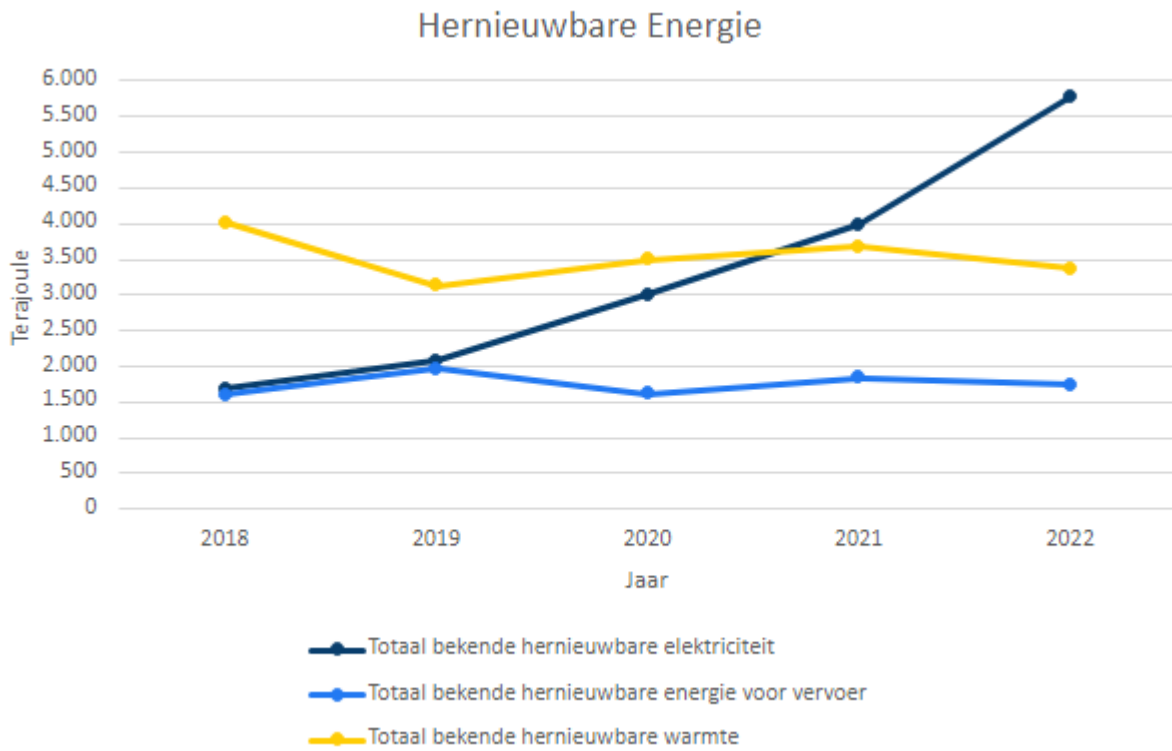
Indicator MO_8d: Bekende CO₂-uitstoot (BBV).
 Bron: Klimaatmonitor Rijkswaterstaat; bewerking: Kurtosis

Dit betreft de absolute CO₂-emissie als gevolg van het verbruik van elektriciteit gas en vervoersbrandstoffen in Limburg

Indicator MO_8e: Hernieuwbare Energie (BBV).
 Bron: Klimaatmonitor Rijkswaterstaat; bewerking: Kurtosis

Dit betreft het gebruik van hernieuwbare bronnen voor elektriciteit, warmte en vervoersbrandstoffen in Limburg.

Indicatoren bij 'een schone, gezonde en veilige leefomgeving'

PM

Doelindicatoren

4.1. Nieuwe energie

Ten aanzien van Nieuwe energie streven we deze collegeperiode de volgende doelstellingen na:

- in 2030 is het aandeel huishoudens met een laag inkomen en een woning van lage energetische kwaliteit gedaald van nu 6,6% naar 5%;
- in 2030 is op 70% van de geschikte daken kleinschalige opwek (<15 kWp) via gemiddeld 10 zonnepanelen op dak gerealiseerd, concreet moet dit leiden tot 1.300 MW PV-vermogen in 2030;
- in 2030 bedraagt de CO₂-emissie reductie van de gebouwde omgeving 55% t.o.v. 1990;
- in 2030 bedraagt CO₂/N₂O-reductie van de industrie 55% t.o.v. 1990;
- de energie-infrastructuur is betrouwbaar, wordt efficiënt benut en voorziet beter in de transportcapaciteit voor invoeding en afname van elektriciteit;
- in 2030 is er 2,5 TWh duurzame opwek van energie gerealiseerd voor grootschalige installaties (>15 kWp) in Limburg.

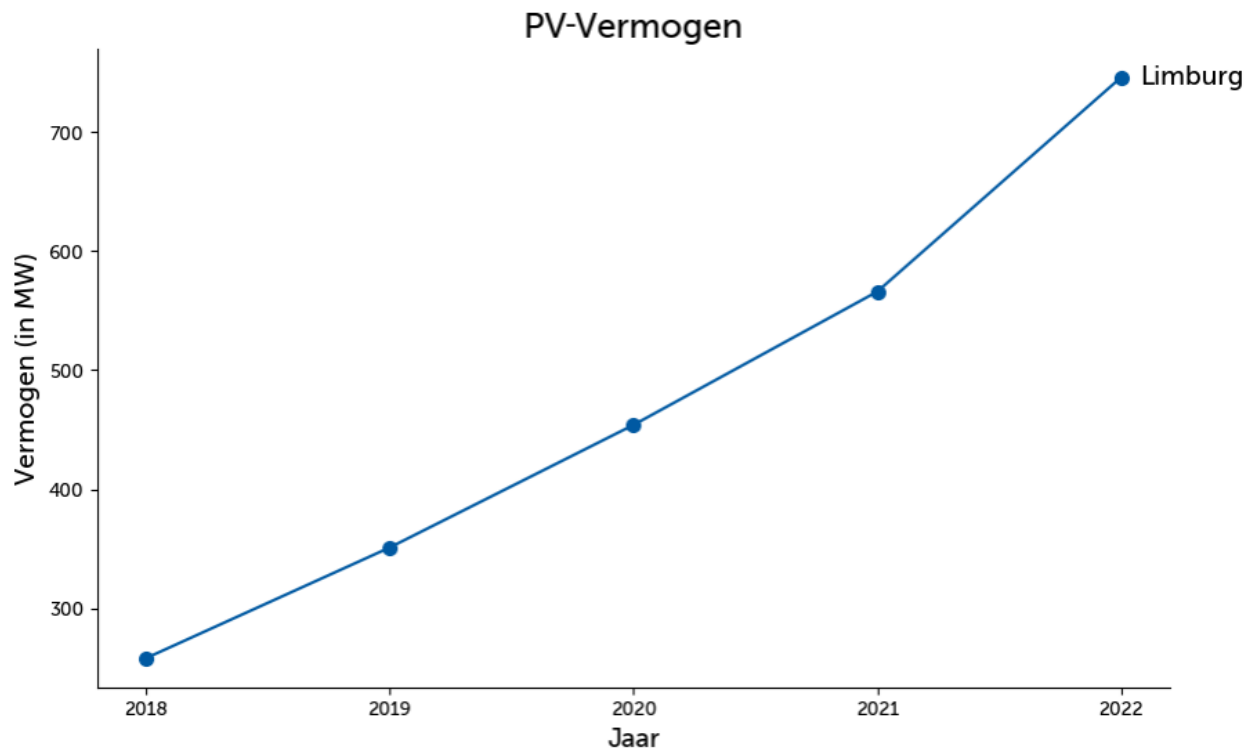
Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Indicator bij 'in 2030 is het aandeel huishoudens met een laag inkomen en een woning van lage energetische kwaliteit gedaald van nu 6,6% naar 5%'

PM

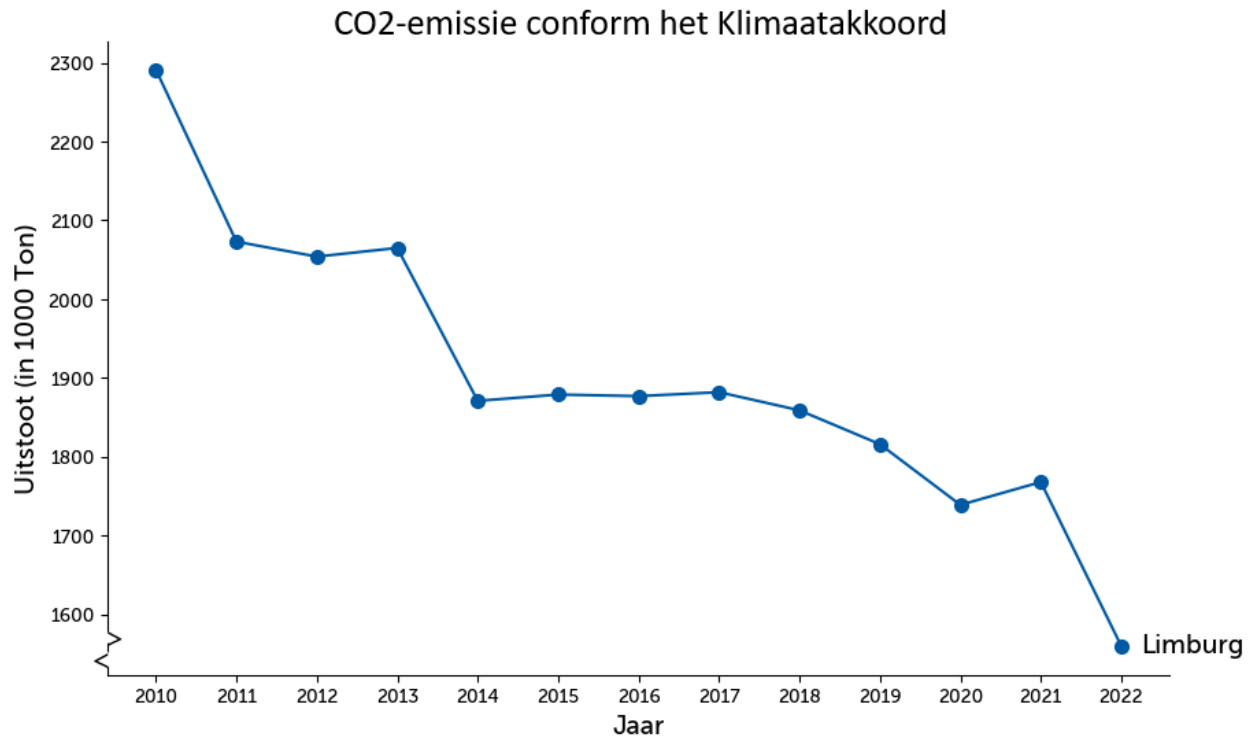
Indicator bij 'in 2030 is op 70% van de geschikte daken kleinschalige opwek (<15 kWp) via gemiddeld 10 zonnepanelen op dak gerealiseerd, concreet moet dit leiden tot 1.300 MW PV-vermogen in 2030'

Indicator D_36a: Het geplaatste PV-vermogen (MW) op dak op woningen in Limburg.
Bron: CBS

Indicator bij 'in 2030 bedraagt de CO2-emissie reductie van de gebouwde omgeving 55% t.o.v. 1990'

Indicator D_34a: CO2-emissie conform klimaatakkoord.
Bron: Regionale Klimaatmonitor

Indicator bij 'in 2030 bedraagt CO2/N2O-reductie van de industrie 55% t.o.v. 1990'

PM

Indicator bij 'de energie-infrastructuur is betrouwbaar, wordt efficiënt benut en voorziet beter in de transportcapaciteit voor invoeding en afname van elektriciteit'

PM

Indicator bij 'in 2030 is er 2,5 TWh duurzame opwek van energie gerealiseerd voor grootschalige installaties (>15 kWp) in Limburg'

PM

4.2. Gezond en veilig leefmilieu

Ten aanzien van Gezond en veilig leefmilieu streven we deze collegeperiode de volgende doelstellingen na:

- in 2027 is de gezondheid van de Limburger bevorderd door verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving t.o.v. 2020 middels:
 - verminderen blootstelling aan luchtverontreinigende stoffen;
 - verminderen geluidsoverlast & bevorderen van stilte;
 - verminderen emissies verontreinigende stoffen naar lucht;
 - voorkomen van vermijdbare milieuschade, c.q. het (vooruit)schuiven van milieuschade;

- in 2027 zijn risico's op ongelukken met gevaarlijke stoffen bij bedrijven of tijdens transport ingeperkt t.o.v. 2020.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

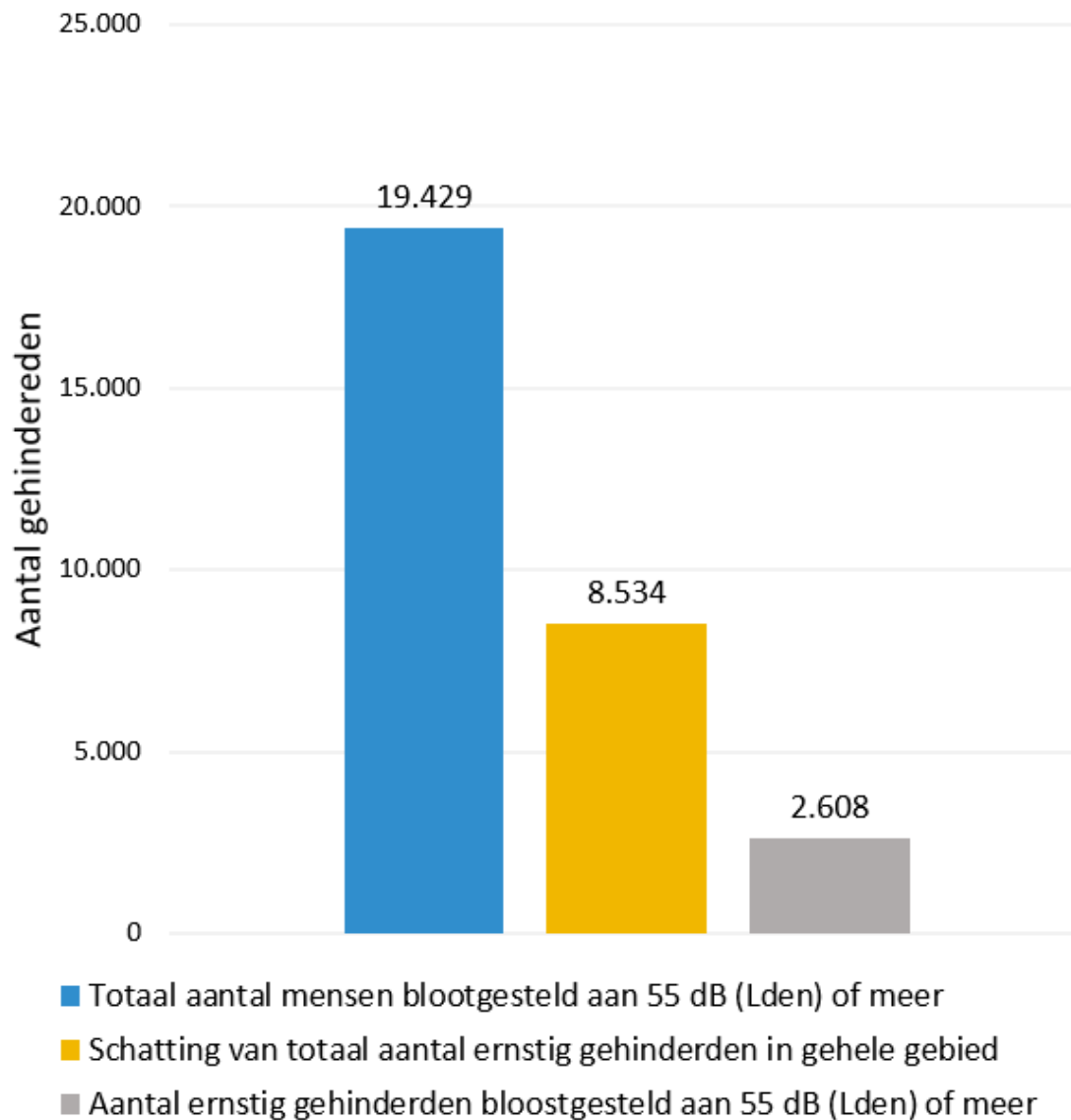
Indicatoren bij ' in 2027 is de gezondheid van de Limburger bevorderd door verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving t.o.v. 2020'

Het te verwachten maatschappelijke effect is dat Limburgers gemiddeld langer en in goede gezondheid leven. Enerzijds doordat zij minder ziek worden en stress beleven door de leefomgeving waarin ze verkeren en anderzijds dat zij minder risico lopen om te sterven bij een ongeval met gevaarlijke stoffen.

Het causale verband tussen levensduur en de effecten van de leefomgeving op die levensduur is moeilijk aan te tonen. Relevante, maar niet allesomvattende, indicatoren zijn 1) het percentage van de totale ziektelast door omgevingsgeluid en luchtvervuiling, 2) het aantal maanden korter leven door luchtvervuiling en 3) de ervaren gezondheid. Deze indicatoren geven enig inzicht in de lange termijn effecten van het gevoerde beleid (zie de Maatschappelijke Opgave hierboven). Op de middellange termijn wordt daarvoor gekeken naar de emissies en blootstelling aan luchtverontreinigende stoffen, ernstige geluidshinder en slaapverstoring en de geluidsbelasting in relatie tot de geluidsnorm in stiltegebieden. Voor externe veiligheid is nog geen indicator beschikbaar, maar wel beleidsinformatie via www.risicokaart.nl.

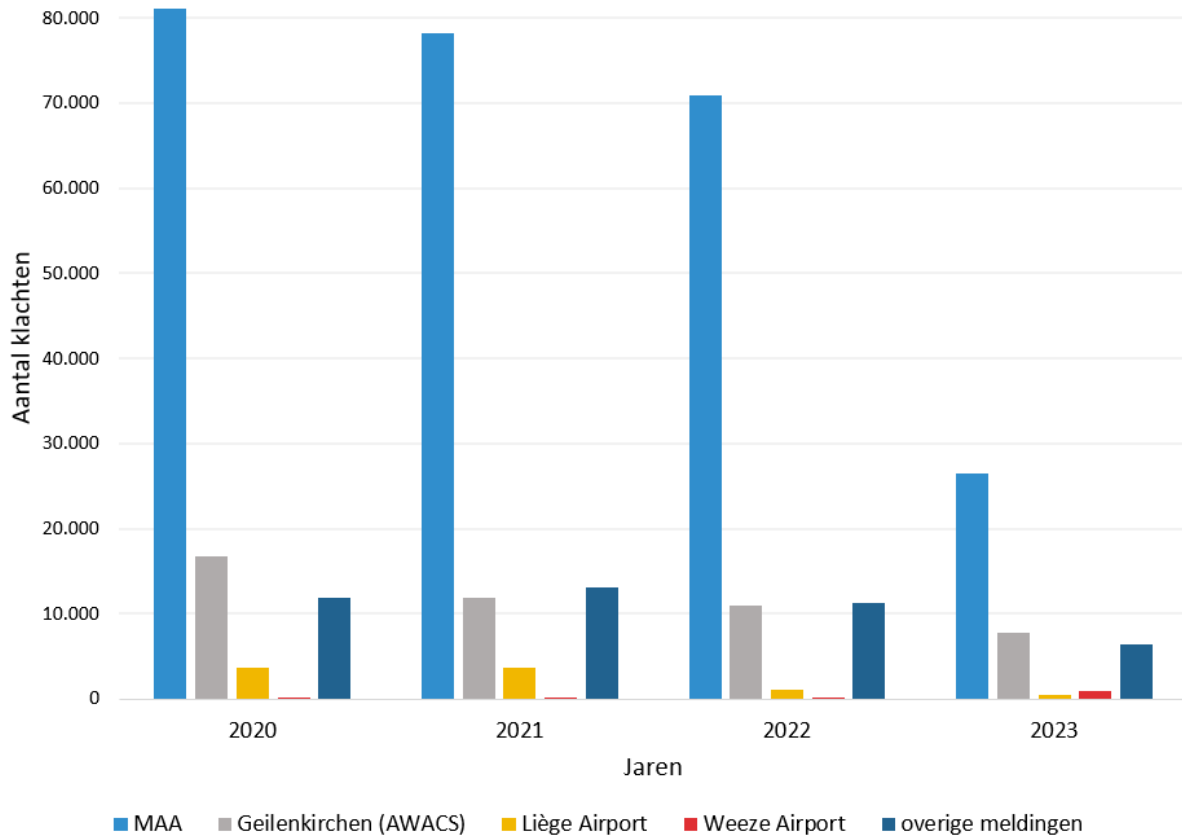
Indicator D_37b: Aantal (ernstig) gehinderden en slaapverstoorden door provinciaal wegverkeer.
Bron: Actieplan Geluid Provinciale Wegen 2024

Aantal (ernstig) gehinderden met geluidshinder door provinciaal wegverkeer in 2023

Indicator D_37c: Aantal klachten vliegverkeer.
Bron: Klachten informatie centrum luchtverkeer

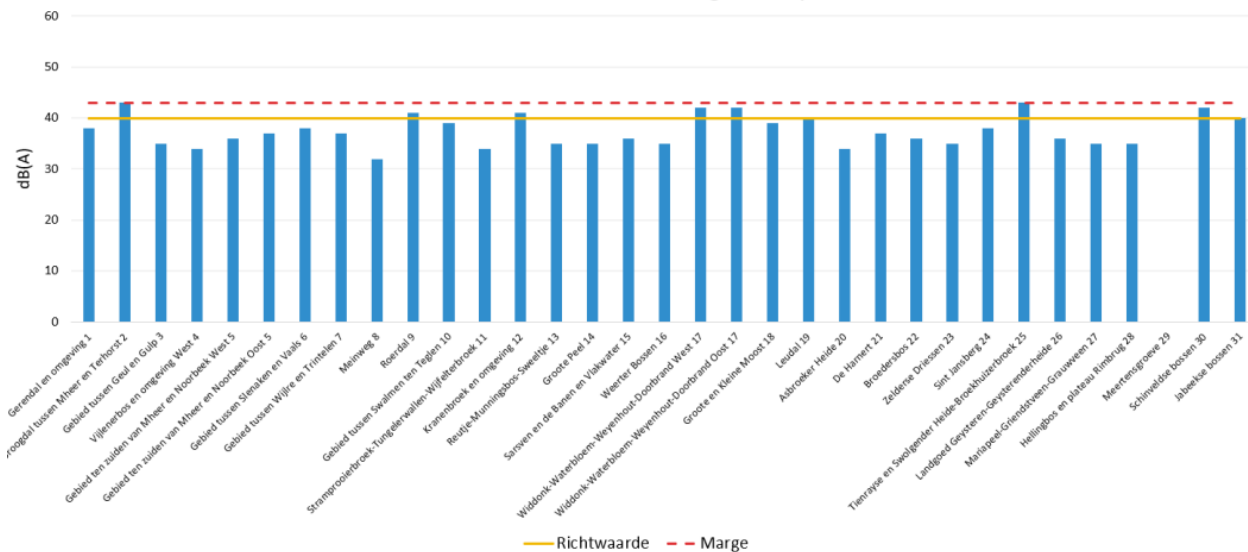
Aantal klachten vliegverkeer

Indicator D_37d: Monitoring geluidsbelasting in stiltegebieden.

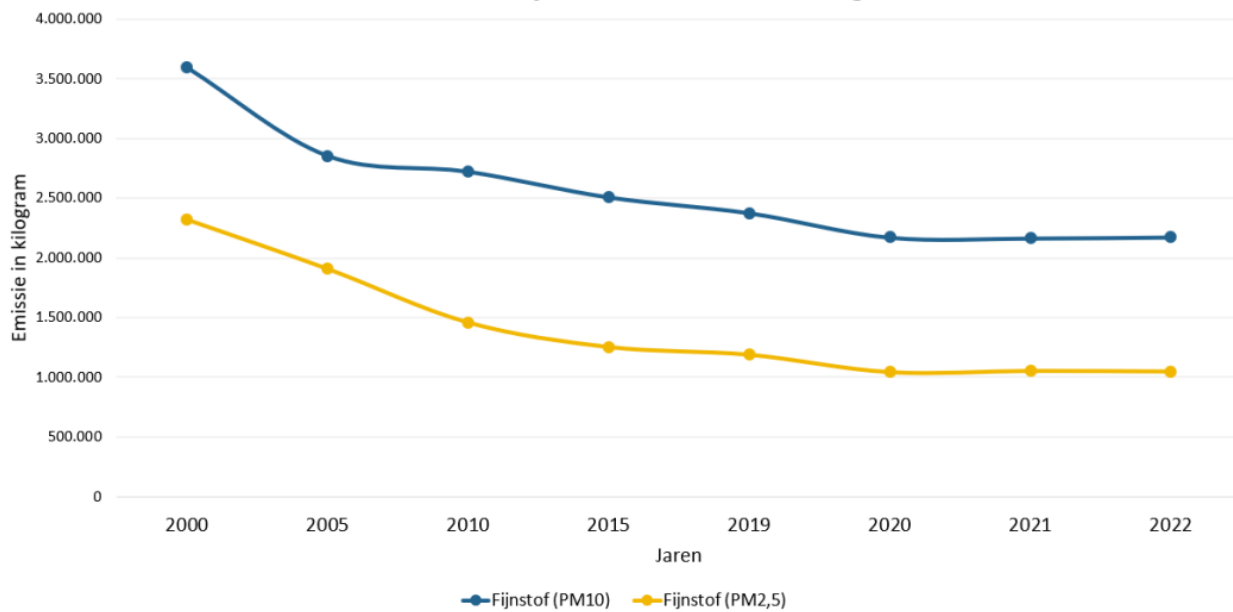
Bron: Monitoringsrapportage RUD

Geluidbelasting in stiltegebieden Limburg 2023
 Meetresultaten bemenste metingen LAeq, 24 uur

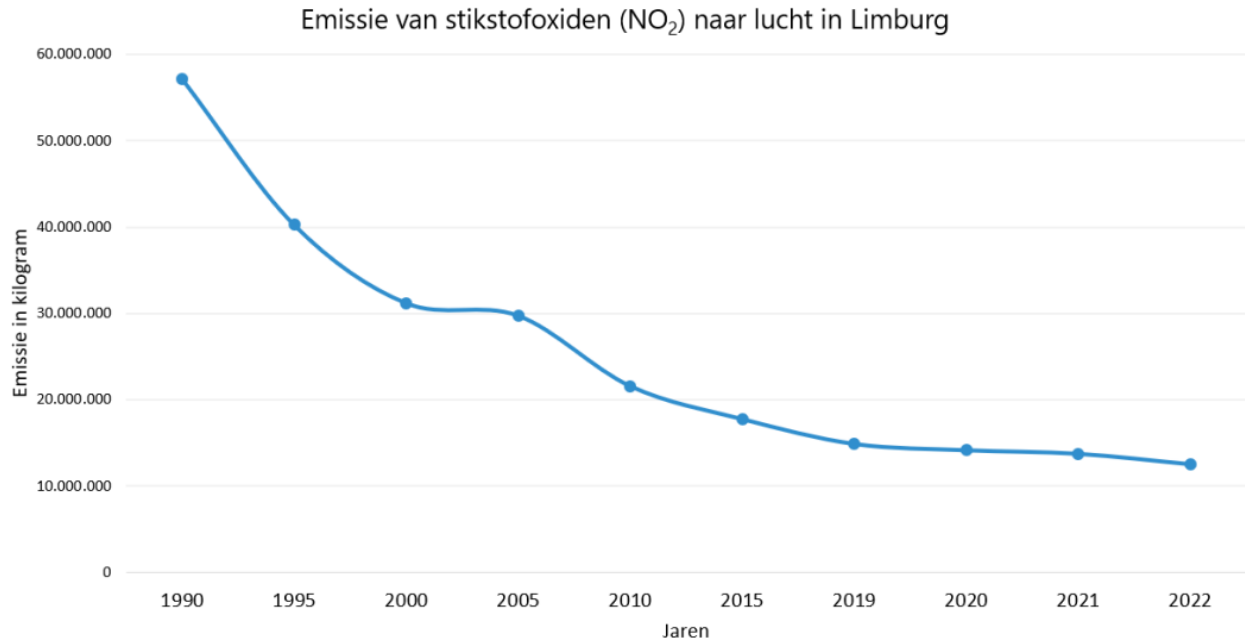

Indicator D_37fa: Emissie van fijnstof naar lucht.
 Bron: Emissieregistratie.nl, RIVM & GCN en GDN

Emissie van fijnstof naar lucht in Limburg

Indicator D_37fb: Emissie van NO2 naar lucht.
 Bron: Emissieregistratie.nl, RIVM & GCN en GDN

Indicator bij 'in 2027 zijn risico's op ongelukken met gevaarlijke stoffen bij bedrijven of tijdens transport ingeperkt t.o.v. 2020'

PM

Resultaatindicatoren

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of of we als Provincie de resultaten, zoals afgesproken in dit beleidskader, behalen. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

PM

5. Leefbare steden en dorpen

Maatschappelijke opgave

Door uitvoering van het beleidskader 'Leefbare Steden en Dorpen 2024-2027' versterken we de leefbaarheid door middels het Leefbaarheidsfonds te investeren in de fysieke leefomgeving, door de juiste omstandigheden te creëren voor de realisatie van een woningvoorraad die aansluit op de behoefte van de regio en door te sturen op samenhangende ruimtelijke keuzes voor meer omgevingskwaliteit. De maatschappelijke opgaven die daarbij leidend zijn, zijn als volgt geformuleerd:

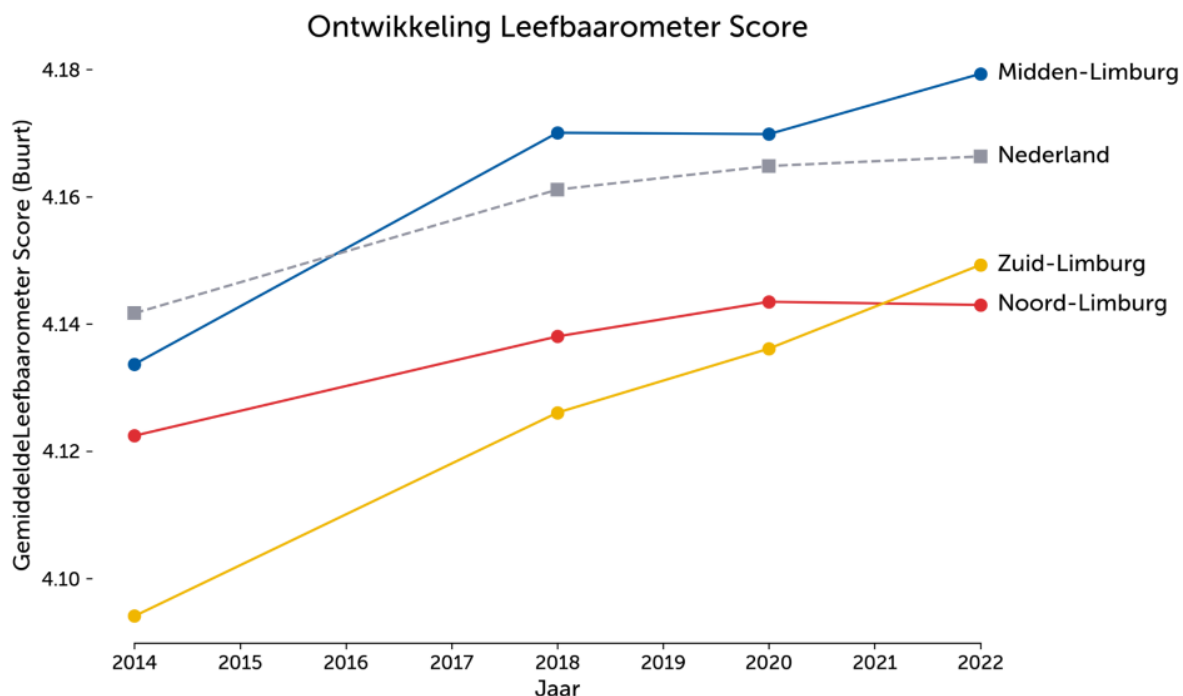
- *verbetering van de leefbaarheid in Limburgse steden en dorpen;*
- *passende woonruimte voor iedereen die in Limburg een woning zoekt;*
- *balans tussen het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving.*

Aan de hand van indicatoren maken we zichtbaar hoe het over de lange termijn (trendmatig) gesteld is met deze maatschappelijke opgave. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Indicatoren bij 'verbetering van de leefbaarheid in Limburgse steden en dorpen'

Indicator MO_10a: Het percentage van de wijken met een statistisch significante verbetering in de totaalscore van de Leefbaarometer ten opzichte van 2023.

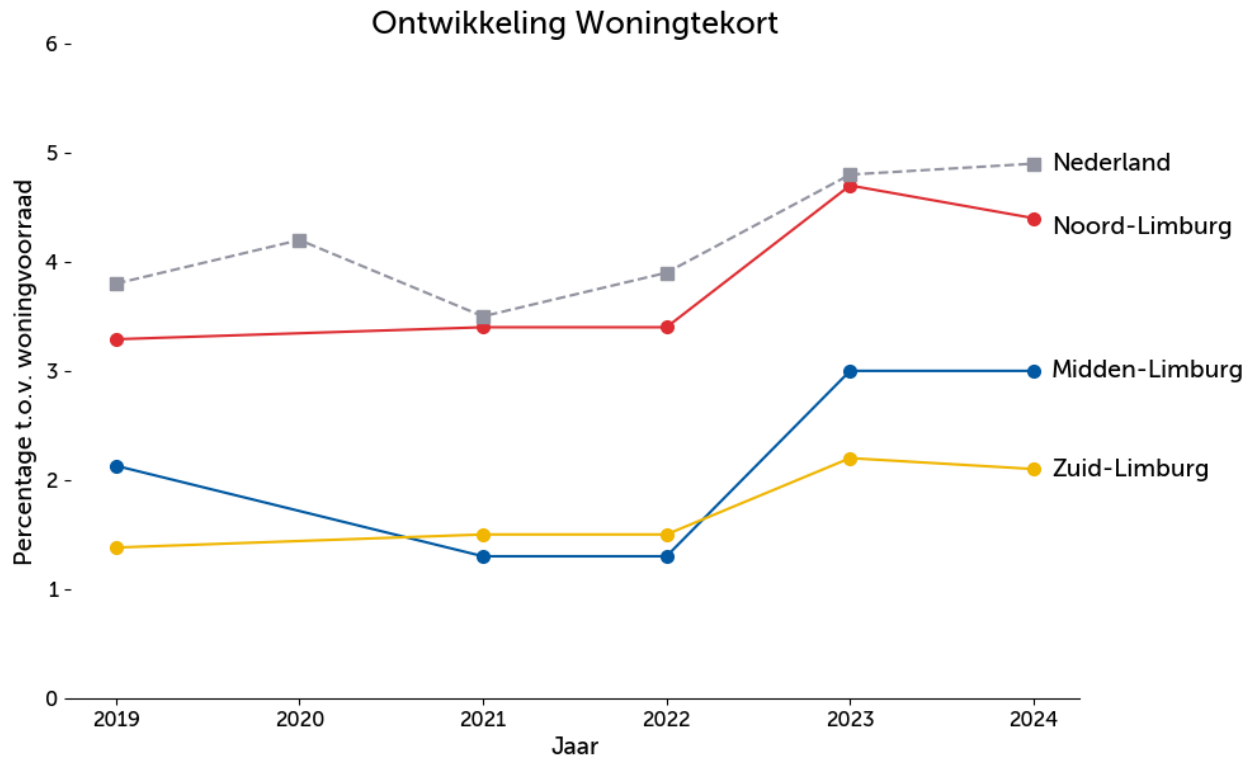
Bron: Leefbaarometer

Indicatoren bij 'passende woonruimte voor iedereen die in Limburg een woning zoekt'

Indicator MO_11a: Statistisch woningtekort

Bron: ABF

Indicatoren bij 'balans tussen het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving'

PM

Doelindicatoren

5.1. Leefbare steden en dorpen

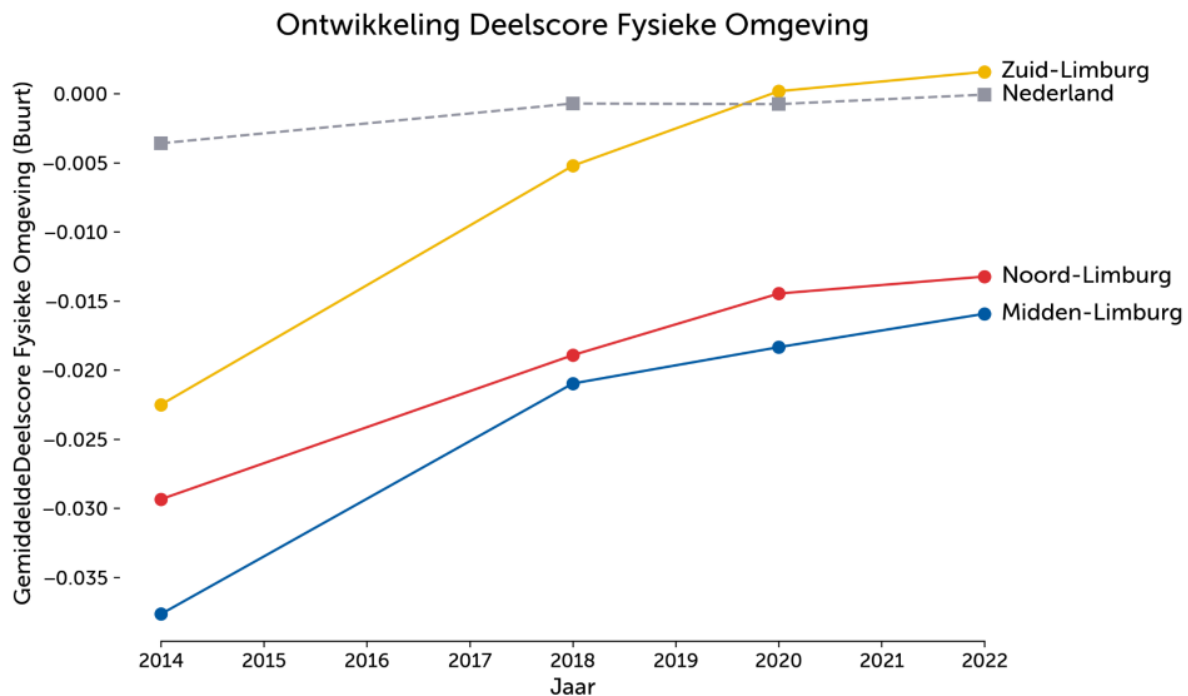
Ten aanzien van Leefbare steden en dorpen streven we deze collegeperiode de volgende doelstellingen na:

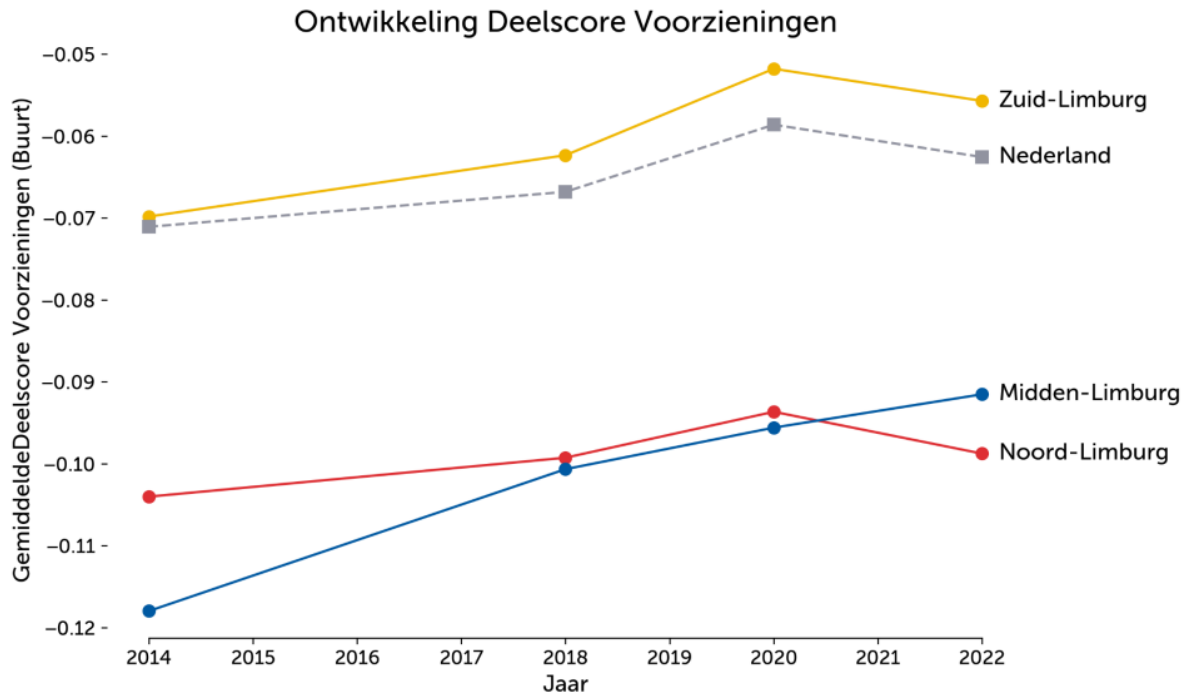
- In 2027 is de leefbaarheid in de fysieke openbare ruimte verbeterd, waarbij specifiek aandacht is voor de gebiedsgerichte behoeften naar veiligheid, gezondheid, welzijn, positieve sociale relaties, kansen en contact met de natuurlijke omgeving.
- in 2027 is het woningaanbod ten opzichte van 2023 verbeterd door de beschikbaarheid van meer (betaalbare) woningen. In 2027 zijn 17.500 woningen uit de Woondeal gerealiseerd;
- in 2027 past het woningaanbod bij de woningbehoefte zoals onderschreven in de Limburgse Woondeal;
- in 2027 zijn minstens 3.000 woningen van de ambitie van 20.000 woningen (planologisch) verankerd.
- In 2027 is de samenhang en integraliteit van afwegingen in de fysieke leefomgeving verbeterd, waarbij rekening gehouden wordt met de schaarste aan ruimte, water, milieuruimte en ruimte op het elektriciteitsnet.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Indicator bij 'in 2027 is de leefbaarheid in de fysieke openbare ruimte verbeterd, waarbij specifiek aandacht is voor de gebiedsgerichte behoeften naar veiligheid, gezondheid, welzijn, positieve sociale relaties, kansen en contact met de natuurlijke omgeving'

Indicator D_39a: Het percentage van de wijken met een statistisch significante verbetering in de deelscores van de Leefbaarometer voor de fysieke omgeving en voorzieningen ten opzichte van 2023.
Bron: Leefbaarometer

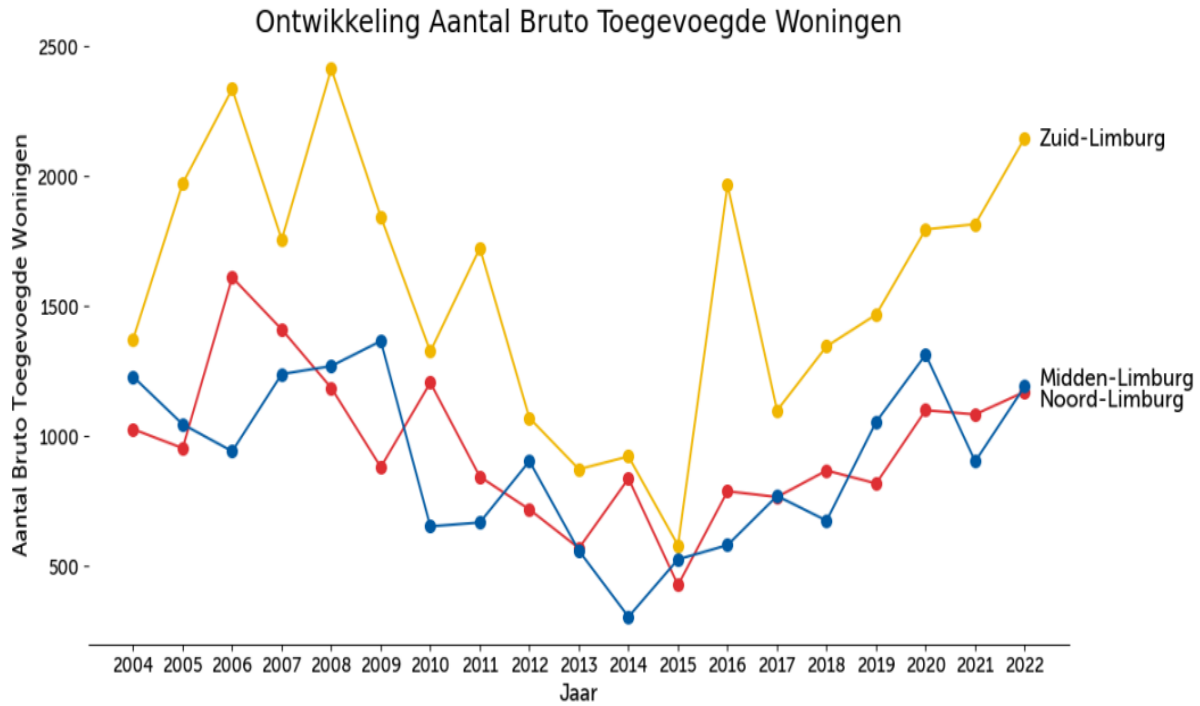

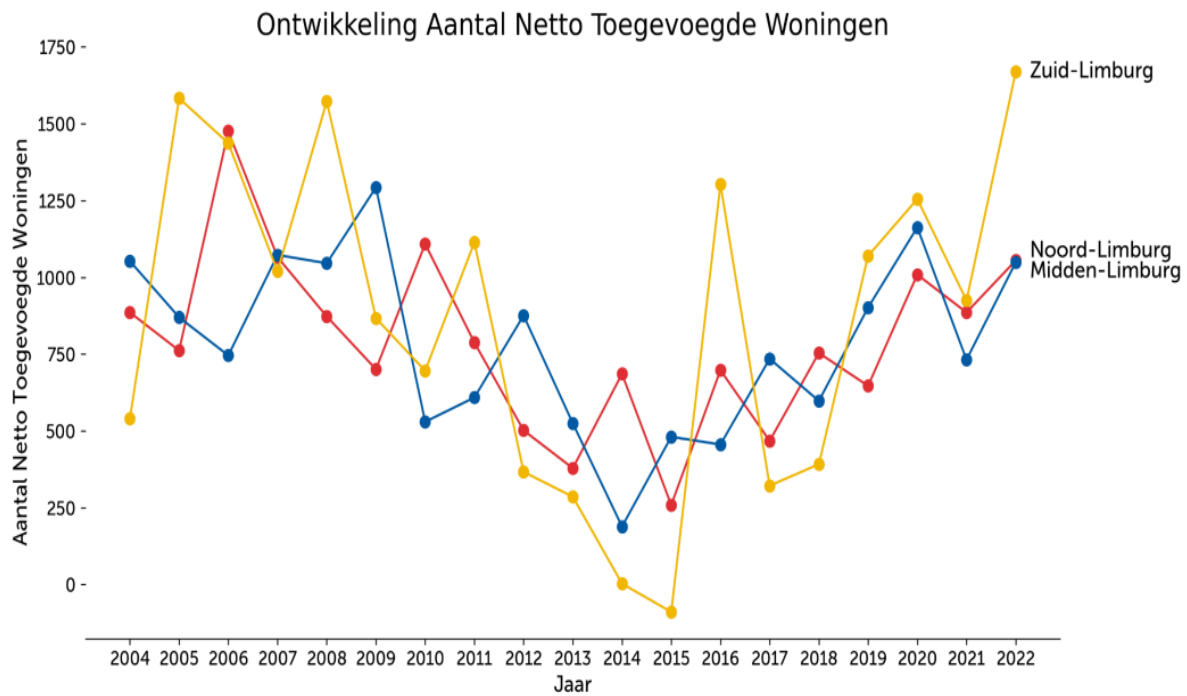
Toelichting grafiek: Zuid-Limburg scoort hoger, omdat het meer verstedelijkt is (Zuid-Limburg heeft drie G40-steden).

Indicatoren bij 'in 2027 is het woningaanbod ten opzichte van 2023 verbeterd door de beschikbaarheid van meer (betaalbare) woningen. In 2027 zijn 17.500 woningen uit de Woondeal gerealiseerd'

Indicator D_40a: Aantal bruto toegevoegde woningen.
Bron: PCM / Woonmonitor

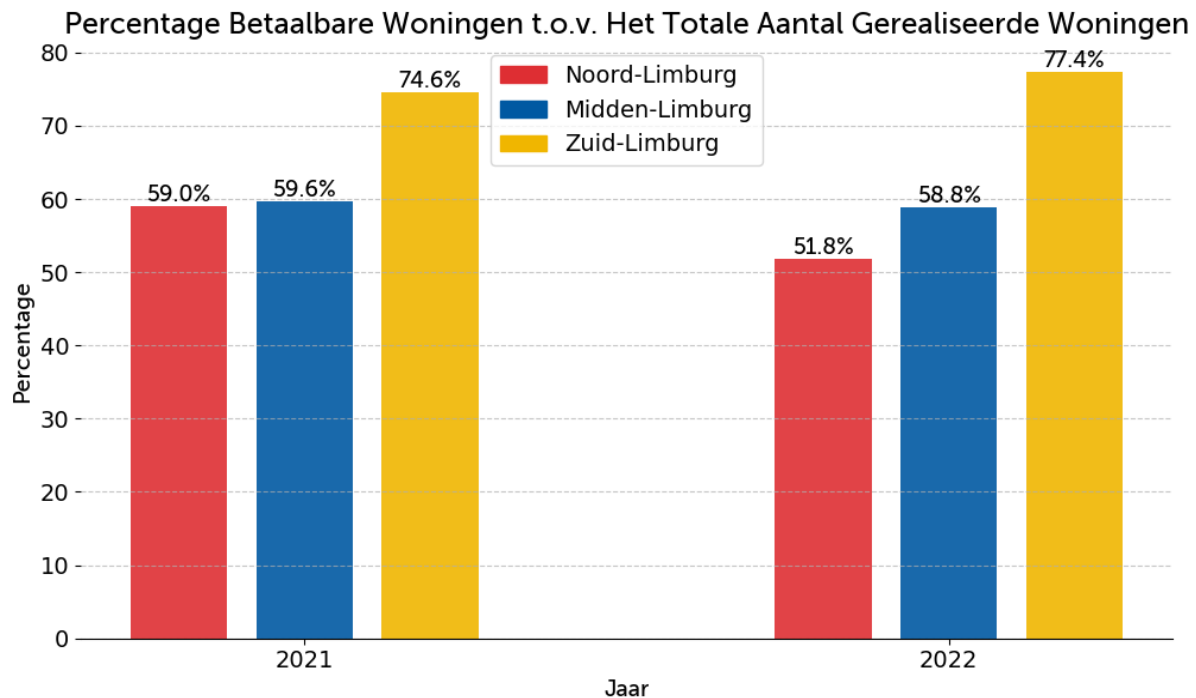

Indicator D_40b: Aantal netto toegevoegde woningen t.o.v. het totaal van 17.500 woningen.
Bron: PCM / Woonmonitor

Indicatoren bij 'In 2027 past het woningaanbod bij de woningbehoefte zoals onderschreven in de Limburgse Woondeal'

Indicator D_41a: Aandeel gerealiseerde woningen in de betaalbare prijsklasse t.o.v. het totale aantal gerealiseerde woningen.
Bron: PCM / Woonmonitor

Indicator bij 'in 2027 zijn minstens 3.000 woningen van de ambitie van 20.000 woningen (planologisch) verankerd, waaronder de woningen van Limburg Centraal'

PM

Indicator bij 'In 2027 is de samenhang en integraliteit van afwegingen in de fysieke leefomgeving verbeterd, waarbij rekening gehouden wordt met de schaarste aan ruimte, water, milieuruimte en ruimte op het elektriciteitsnet'

PM

Resultaatindicatoren

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of of we als Provincie de resultaten, zoals afgesproken in dit beleidskader, behalen. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

PM

6. Cultuur en erfgoed voor iedereen

Maatschappelijke opgave

Door uitvoering van het beleidskader Cultuur en Erfgoed voor iedereen 2024-2027 zetten we in op een toegankelijk aanbod op het gebied van cultuur en erfgoed in Limburg. De maatschappelijke opgaven die daarbij leidend zijn, zijn als volgt geformuleerd:

- *elke Limburger heeft toegang tot alle vormen van cultuur;*
- *behoud van erfgoed voor de huidige en toekomstige generaties.*

Aan de hand van indicatoren maken we zichtbaar hoe het over de lange termijn (trendmatig) gesteld is met deze maatschappelijke opgave. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

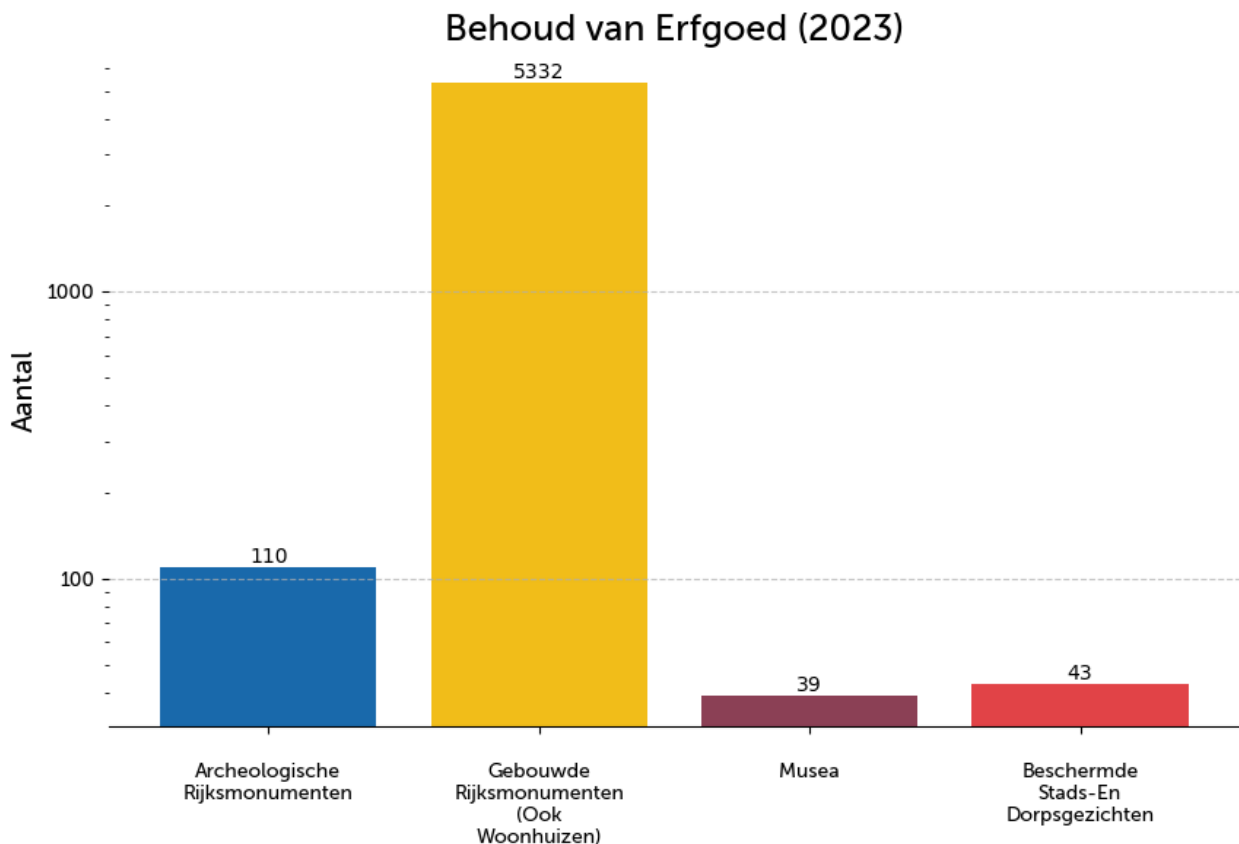
Indicator bij 'elke Limburger heeft toegang tot alle vormen van cultuur'

PM

Indicator bij 'behoud van erfgoed voor de huidige en toekomstige generaties'

Indicator MO_14a: Behoud van erfgoed in Limburg; (archeologie, musea, monumenten, landschap).

Bron: erfgoedmonitor

Doelindicatoren

6.1. Cultuur

Ten aanzien van cultuur streven we deze collegeperiode de volgende doelstellingen na:

- in 2027 is het cultureel aanbod en de culturele infrastructuur in Noord- en Midden-Limburg niet alleen vergroot, maar vooral aan de basis versterkt t.o.v. 2023;
- in 2027 is een groter aandeel van de Limburgse jeugd in aanraking gekomen met het cultureel aanbod in Limburg;
- in 2027 is het lokale culturele aanbod, dat door de Provincie wordt ondersteund, versterkt;
- in 2027 is het gebruik en de zichtbaarheid van de Limburgse taal meer gestimuleerd en gericht op het behoud van het Limburgs.

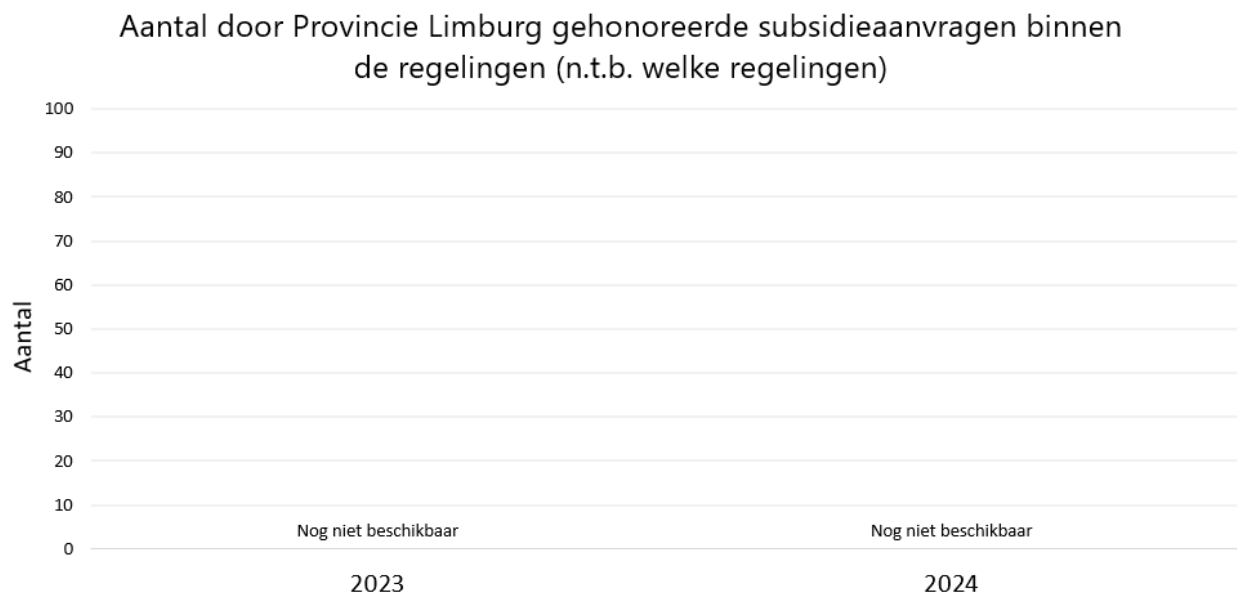
Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Indicator bij 'in 2027 is het cultureel aanbod en de culturele infrastructuur in Noord- en Midden-Limburg niet alleen vergroot, maar vooral aan de basis versterkt t.o.v. 2023'

Indicator D_44a: Aantal door Provincie Limburg in Noord- en Midden-Limburg gehonoreerde subsidieaanvragen binnen de regelingen:

- Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen;
- Nadere subsidieregels Cultuur;
- Participatieregeling;
- Nadere subsidieregels Culturele Infrastructuur 2025-2028;
- Plus nog een specifieke subsidieregeling vanaf 2025

Bron: Beleid + subsidies (2025)

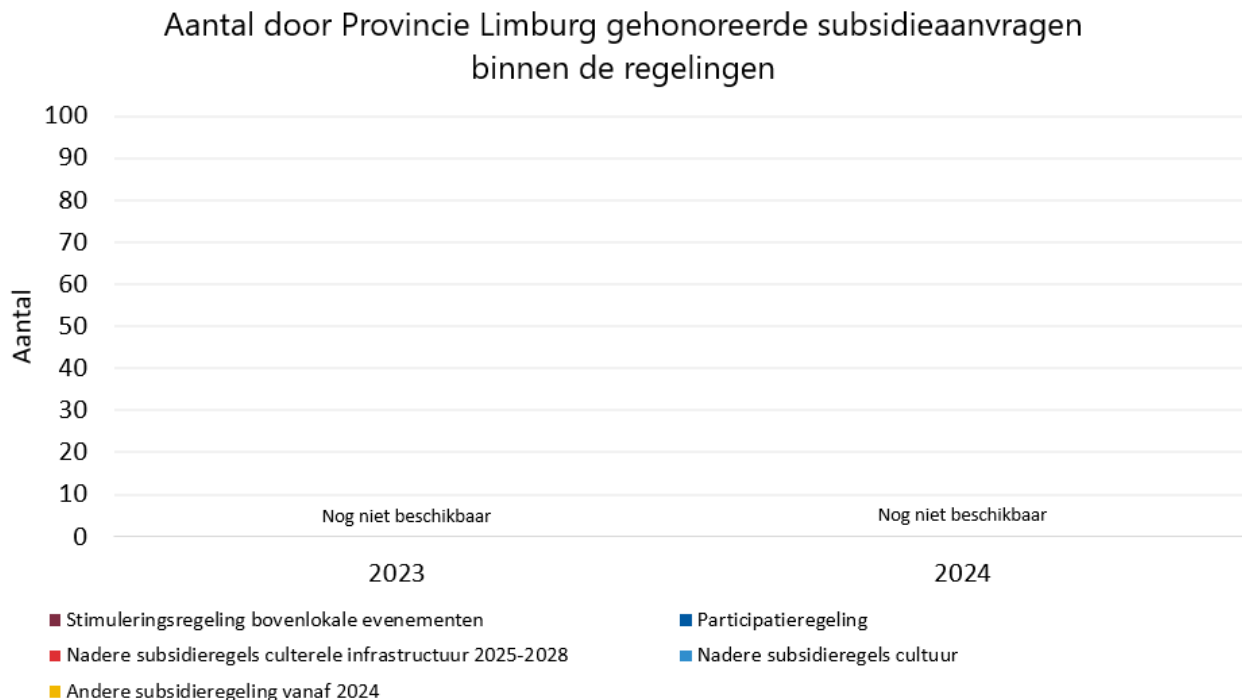

Indicator bij 'in 2027 is een groter aandeel van de Limburgse jeugd in aanraking gekomen met het cultureel aanbod in Limburg'

PM

Indicator bij 'in 2027 is het lokale culturele aanbod, dat door de Provincie wordt ondersteund, versterkt'

Indicator D_46a: Aantal door Provincie Limburg gehonoreerde subsidieaanvragen op het gebied van cultuur binnen de Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen en binnen de Participatieregeling.
Bron: Beleid + subsidies (2025)

Indicatoren bij 'in 2027 is het gebruik en de zichtbaarheid van de Limburgse taal meer gestimuleerd en gericht op het behoud van het Limburgs'

PM

6.2. Erfgoed

Ten aanzien van erfgoed streven we deze collegeperiode de volgende doelstellingen na:

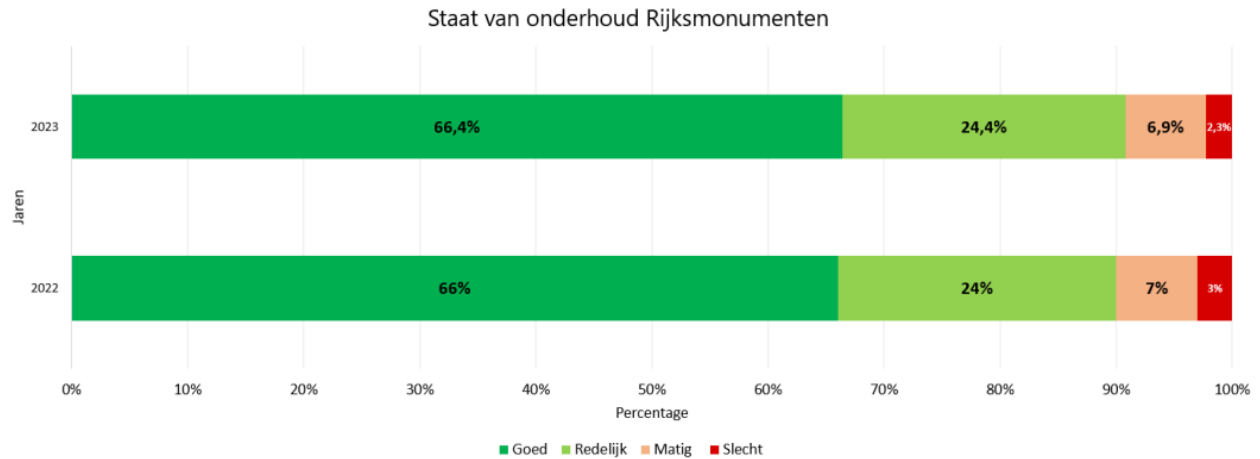
- in 2027 is een groter percentage monumenten in betere en duurzame staat dan in 2023;
- in 2027 zijn meer vrijwilligers betrokken bij het in stand houden van erfgoed dat door de Provincie Limburg wordt ondersteund;
- in 2027 is door de Provincie ondersteunend erfgoed meer toegankelijk voor een breed publiek;
- erfgoed wordt als een provinciaal belang meegewogen in alle transitieopgaven.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Indicatoren bij 'in 2027 is een groter percentage monumenten in betere en duurzame staat dan in 2023'

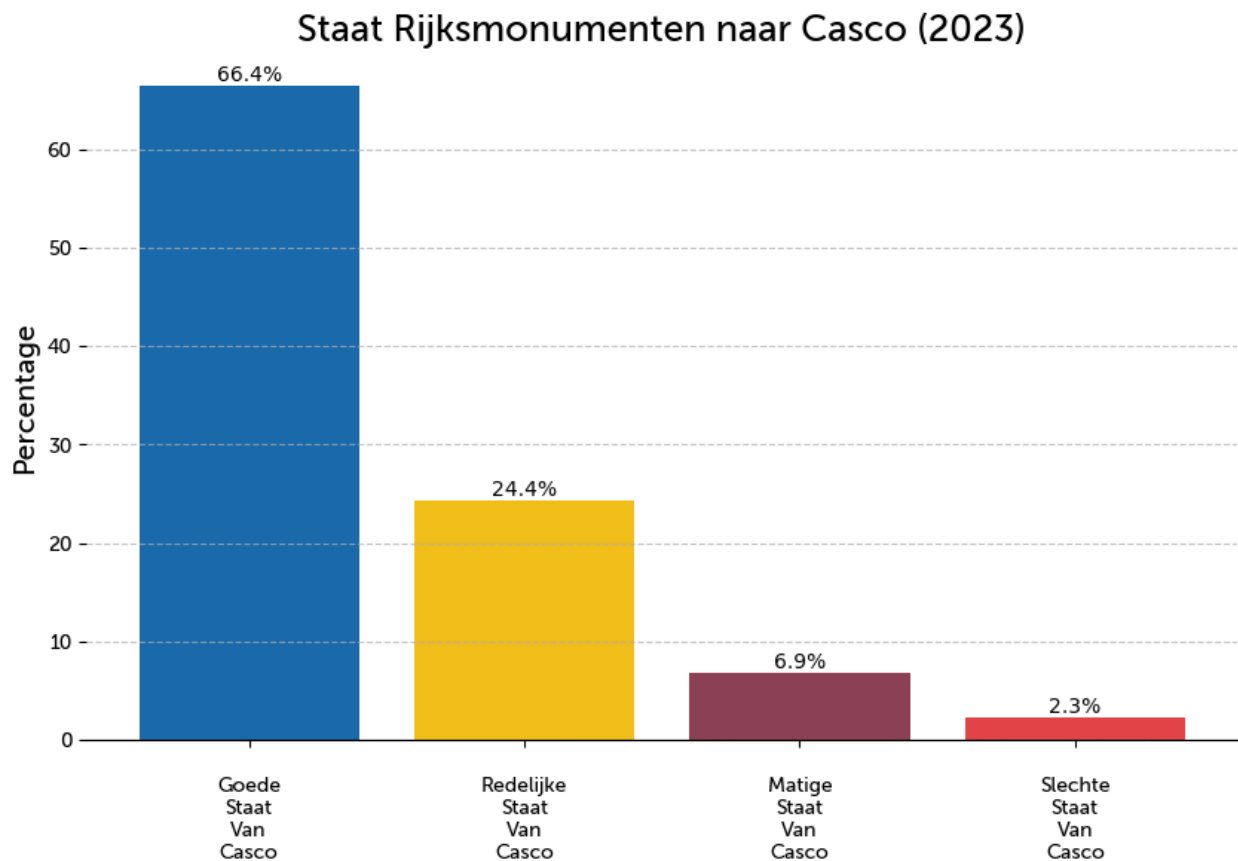
Indicator D_48a: Percentage rijksmonumenten met een betere staat van onderhoud .

Bron: Erfgoedmonitor

Indicator D_48b: Percentage rijksmonumenten weergegeven naar de staat van het casco (matig/slecht) (BBV).

Bron: Fenicks, peildatum 23 maart 2023

Indicator bij 'in 2027 zijn meer vrijwilligers betrokken bij het in stand houden van erfgoed dat door de Provincie Limburg wordt ondersteund'

PM

Indicator bij 'in 2027 is door de Provincie ondersteunende erfgoed meer toegankelijk voor een breed publiek'

PM

Indicator bij 'erfgoed wordt als een provinciaal belang meegewogen in alle transitieopgaven'

PM

Resultaatindicatoren

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of of we als Provincie de resultaten, zoals afgesproken in dit beleidskader, behalen. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

PM

7. Een bereikbaar en toegankelijk Limburg

Maatschappelijke opgave

Door uitvoering van het beleidskader Een bereikbaar en toegankelijk Limburg 2024-2027 zetten we in op het aanpakken van de mobiliteitsopgaven van Limburg. De maatschappelijke opgave die daarbij leidend is, is als volgt geformuleerd:

- *Limburg is bereikbaarder en verkeersveiliger voor iedereen. Daarmee dragen we bij aan een duurzamer, leefbaarder en aantrekkelijker mobiliteitssysteem.*

De maatschappelijke opgave van Bereikbaar en Toegankelijk Limburg komt overeen met het totaal aan doelstellingen. De indicatoren voor de maatschappelijke opgave zijn in dit begrotingsprogramma dan ook gelijk aan die van de doelstellingen (zie hieronder).

Doelindicatoren

7.1. Mobiliteit en bereikbaarheid

We werken aan een bereikbaarder en verkeersveiliger Limburg voor iedereen. Daarmee dragen we bij aan een duurzamer, leefbaarder en aantrekkelijker mobiliteitssysteem.

Ten aanzien van mobiliteit en bereikbaarheid streven we deze collegeperiode de volgende doelstellingen na:

- in 2027 zijn dorpen en buitenwijken van steden beter bereikbaar t.o.v. 2023;
- in 2027 is er sprake van een verbeterde bereikbaarheid van Limburg nationaal en internationaal (goederen en personen) t.o.v. 2023;
- in 2027 vinden er meer duurzame verplaatsingen plaats (goederen en personen) t.o.v. 2023;
- in 2027 is de verkeersveiligheid verbeterd t.o.v. 2023.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

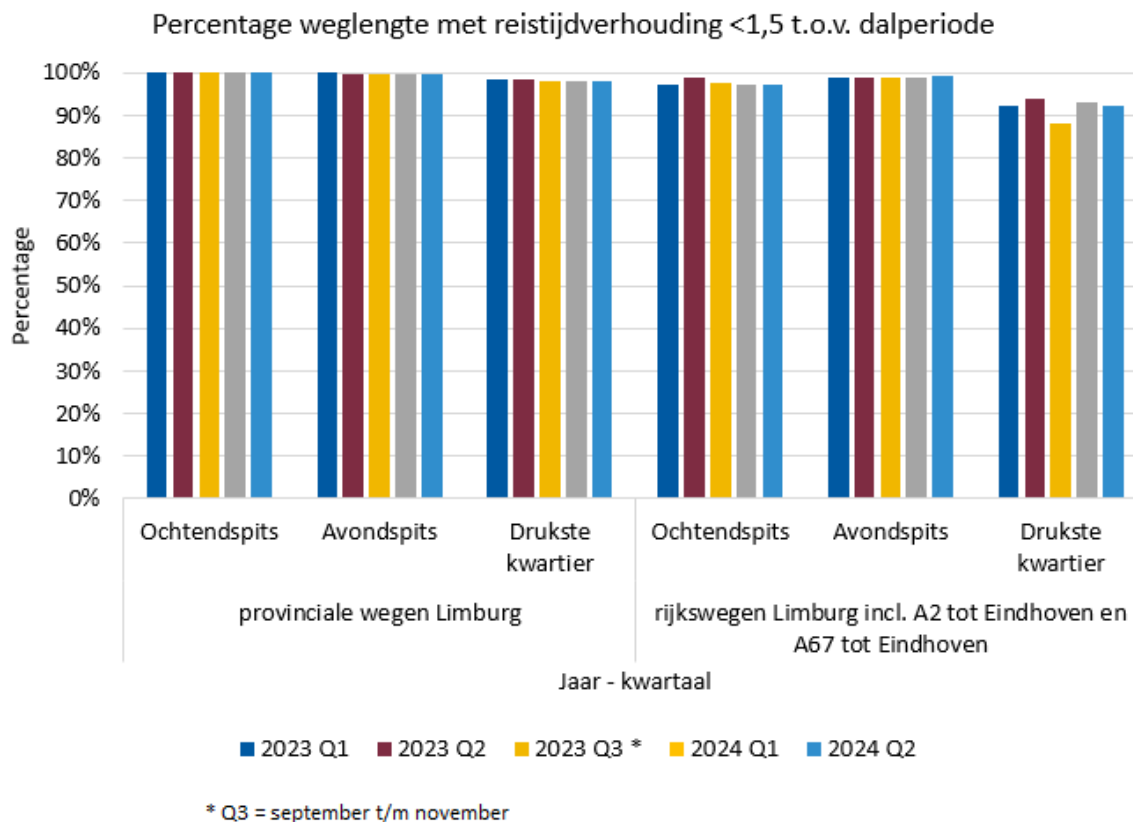
Indicatoren bij 'in 2027 zijn dorpen en buitenwijken van steden beter bereikbaar t.o.v. 2023'

PM

Indicatoren bij 'in 2027 is er sprake van een verbeterde bereikbaarheid van Limburg nationaal en internationaal (goederen en personen) t.o.v. 2023'

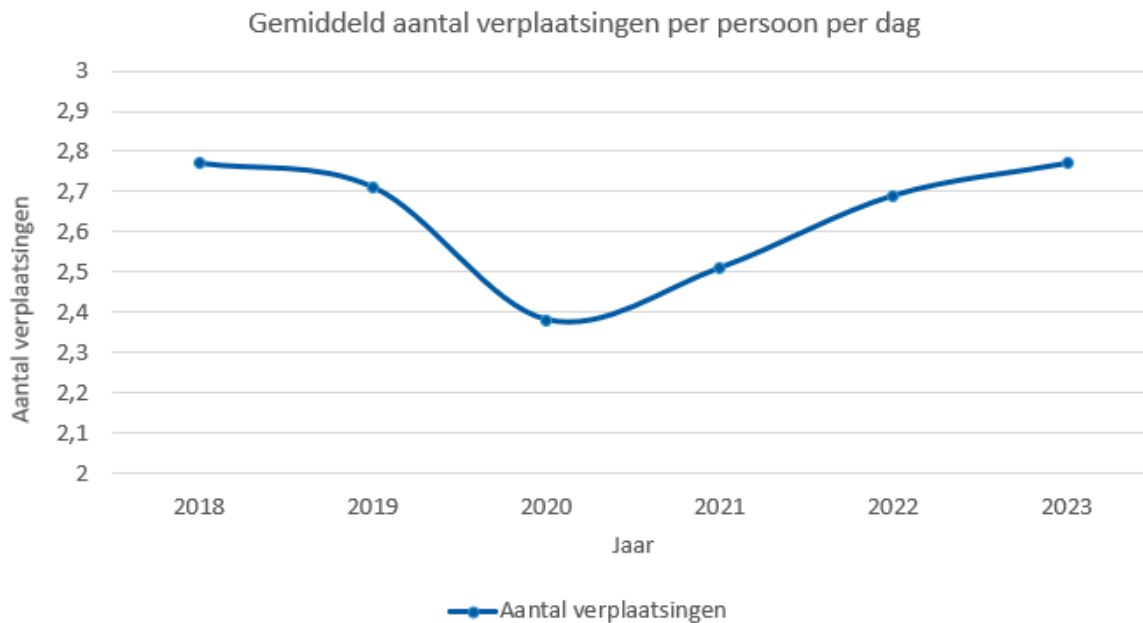
Indicator D_56a: Reistijdverhouding tussen daluren en spitsen (percentage weglengte met reistijdverhouding <1,5 t.o.v. dalperiode)

Bron: NDW Floating Car Data

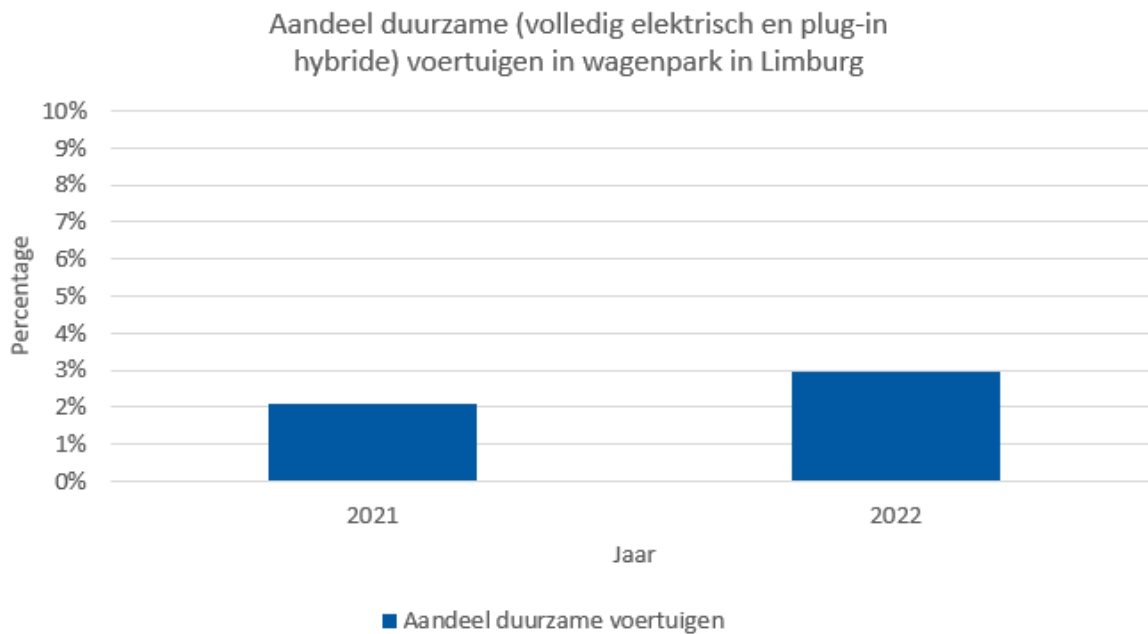

Indicatoren bij 'in 2027 vinden er meer duurzame verplaatsingen plaats (goederen en personen) t.o.v. 2023'

Indicator D_53a: Aantal verplaatsingen per persoon per dag in Limburg.
Bron: CBS

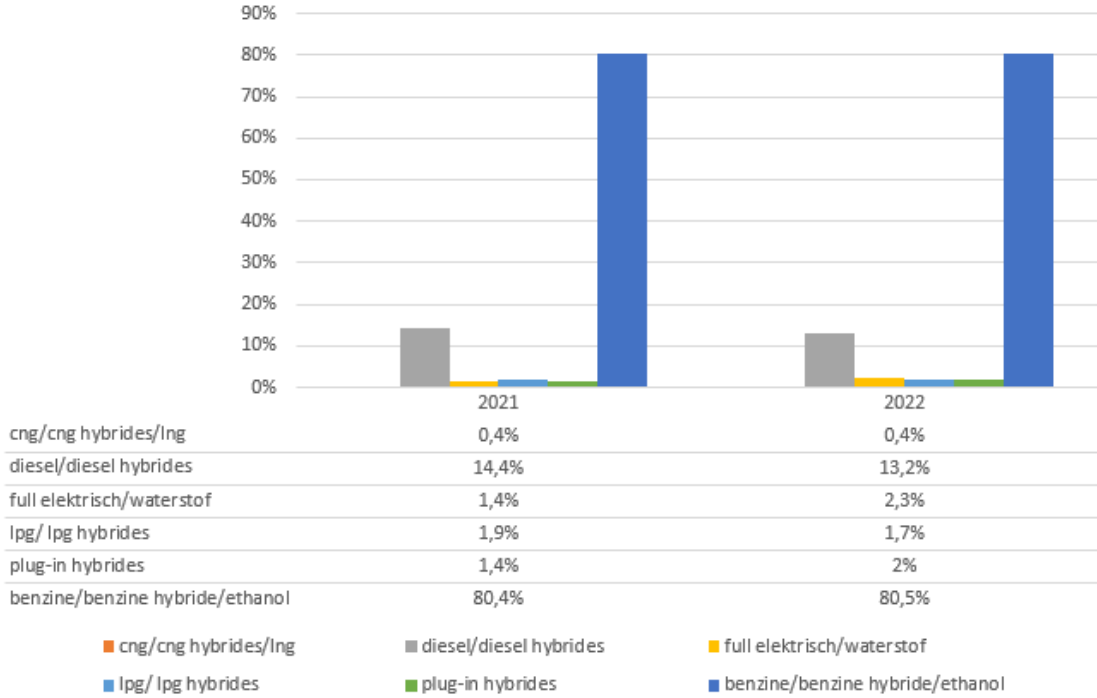

Indicator D_53b: Aandeel duurzame (volledig elektrisch en plug-in hybride) voertuigen in wagenpark in Limburg .
Bron: CBS

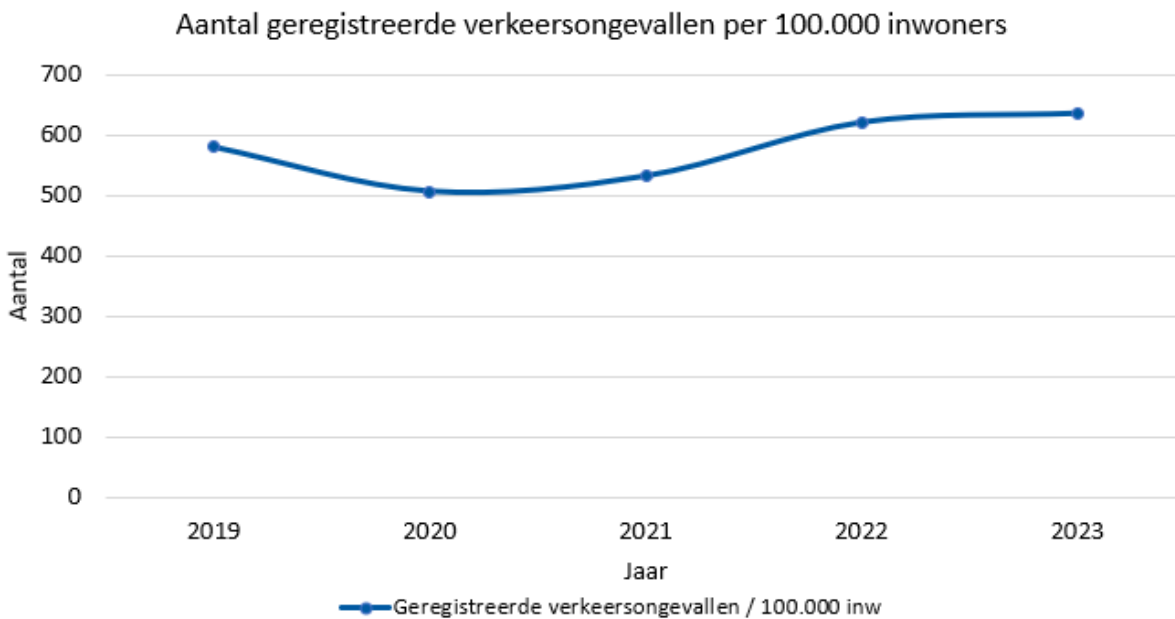
Indicator D_53c: Aandeel kilometers duurzame voertuigen (volledig elektrisch en plug-in hybride).
Bron: CBS

Aandeel kilometers duurzame voertuigen - Provincie Limburg

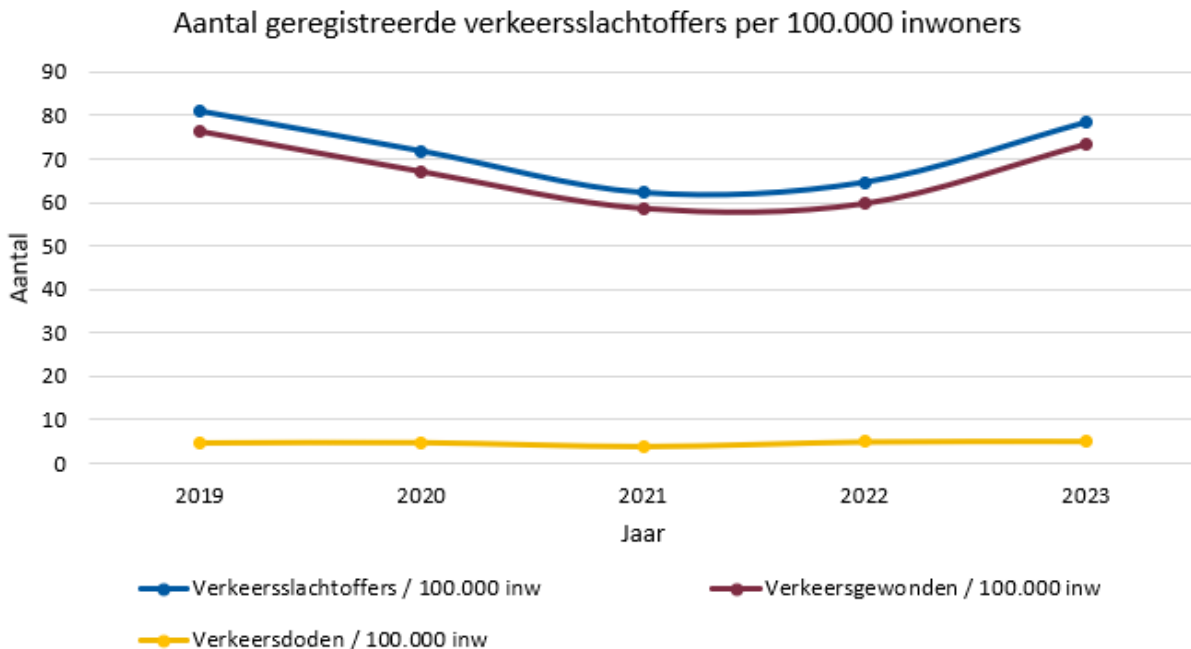

Indicatoren bij 'in 2027 is de verkeersveiligheid verbeterd t.o.v. 2023'

Indicator D_54a: Aantal geregistreerde verkeersongevallen per 100.000 inwoners.
Bron: SWOV

Indicator D_54b: Aantal geregistreerde verkeersslachtoffers per 100.000 inwoners.
Bron: SWOV

7.2. Openbaar vervoer en wegbeheer

We werken aan een bereikbaarder en verkeersveiliger Limburg voor iedereen. Daarmee dragen we bij aan een duurzamer, leefbaarder en aantrekkelijker mobiliteitssysteem.

Ten aanzien van het openbaar vervoer en wegbeheer streven we deze collegeperiode de volgende doelstellingen na:

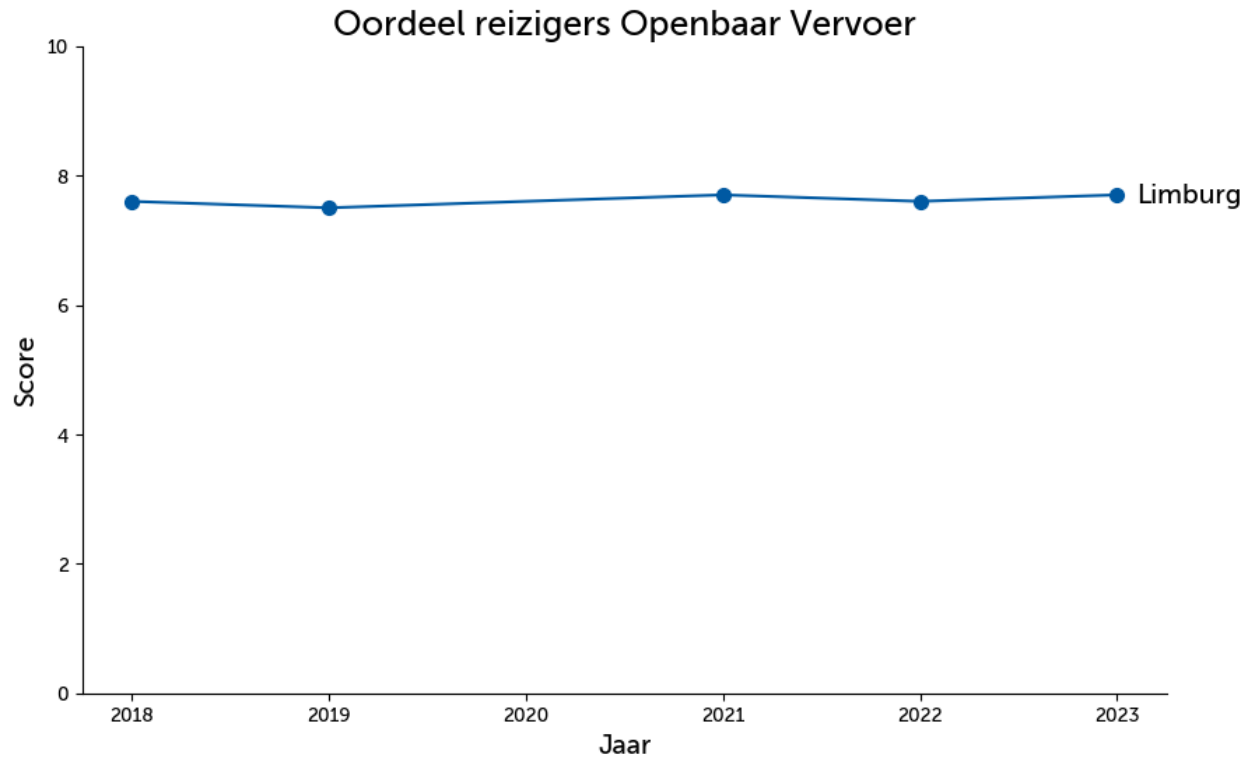
- in 2027 is de kwaliteit van het openbaar vervoer voor de Limburgers verbeterd t.o.v. 2023;
- in 2027 zijn dorpen en buitenwijken van steden beter bereikbaar t.o.v. 2023;
- in 2027 is de verkeersveiligheid verbeterd t.o.v. 2023.
- In 2027 voldoet het provinciale infrastructurele areaal aan het kwaliteitsniveau 'Basis'.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

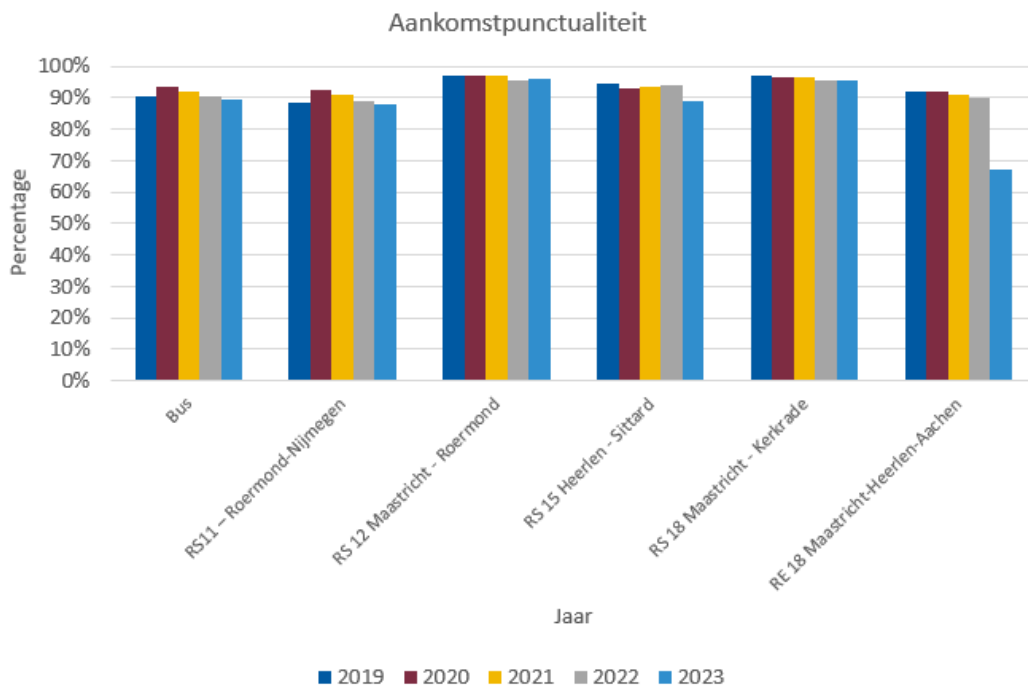
Indicatoren bij 'in 2027 is de kwaliteit van het openbaar vervoer voor de Limburgers verbeterd t.o.v. 2023'

Indicator D_55a: Algemeen oordeel reizigers openbaar vervoer in Limburg (per OV-autoriteit, per OV-vervoerder) (BBV).

Bron: Klantenbarometer (CROW-KPVV)

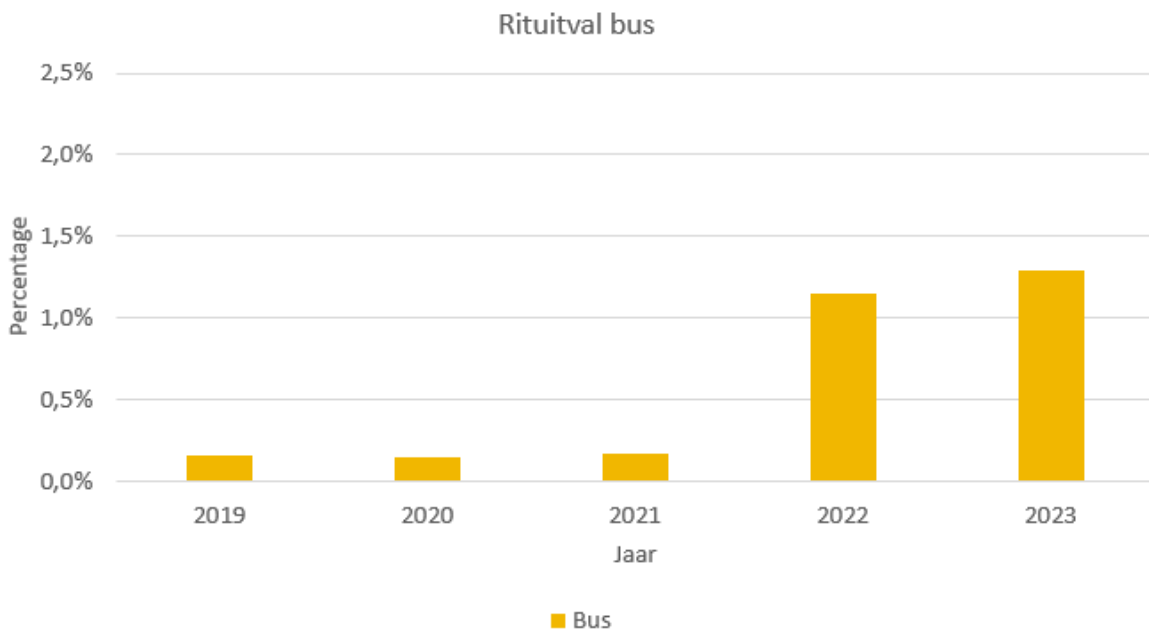

Indicator D_55c: De mate (%) waarin bussen of treinen op tijd aankomen op een knooppunt of eindpunt.
Bron: Arriva

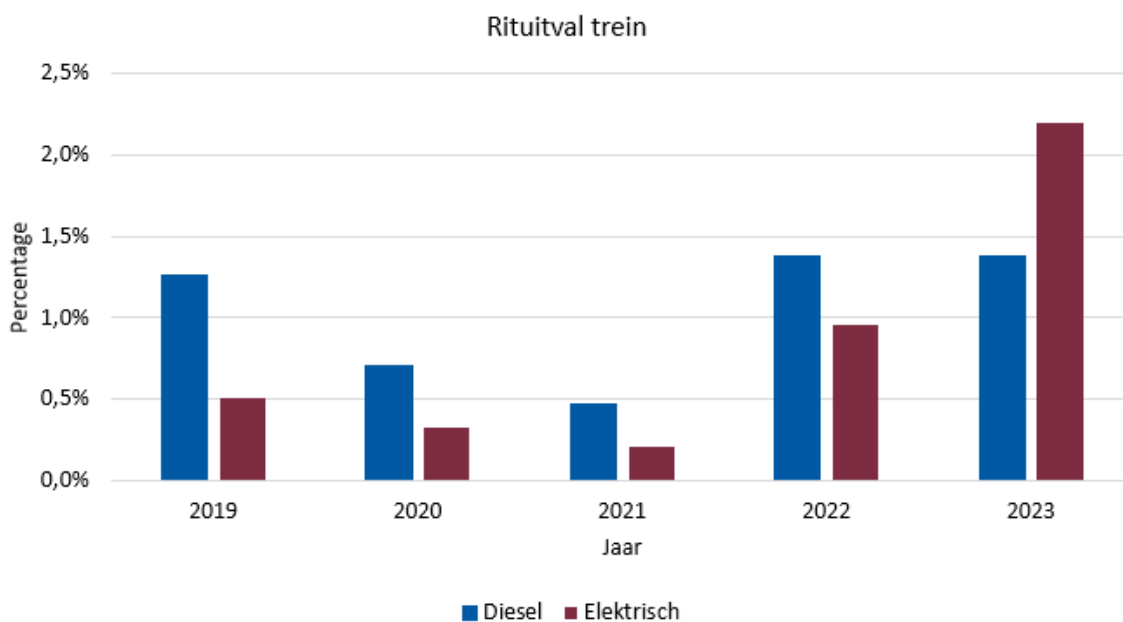
*Hier weergegeven punctualiteit per jaar is het gemiddelde over alle maanden van het betreffende jaar.
Dit zijn de niet-gecorrigeerde totalen, hier komt nog een correctie op in de afrekening indien deze onder de norm presteert.*

Indicator D_55da: Prestatie indicatoren over rituitval bus.
Bron: Arriva

*De totalen zijn exclusief stakingsuitval en overmacht valt in deze onder niet-verwijtbaar.
De getoonde totalen zijn het aantal niet-ervangen uitgevallen DRKM's.*

Indicator D_55db: Prestatie indicatoren over rituitval trein.
Bron: Arriva

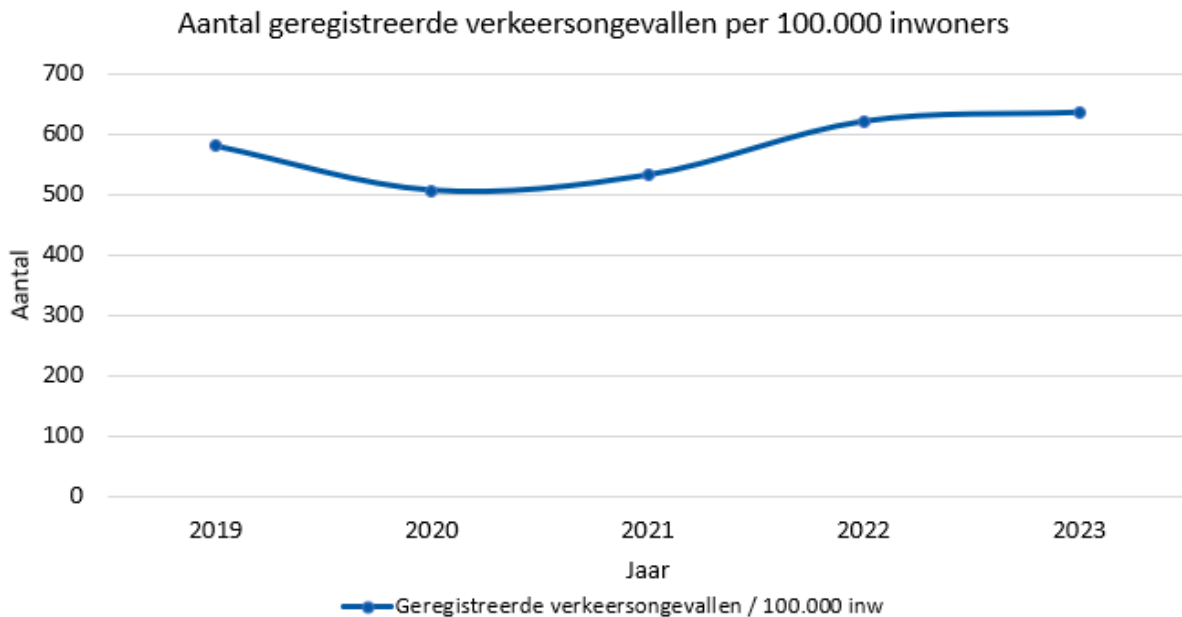
*De totalen zijn exclusief stakingsuitval en overmacht valt in deze onder niet-verwijtbaar.
De getoonde totalen zijn het aantal niet- vervangen uitgevallen DRKM's.*

Indicatoren bij 'in 2027 zijn dorpen en buitenwijken van steden beter bereikbaar t.o.v. 2023'

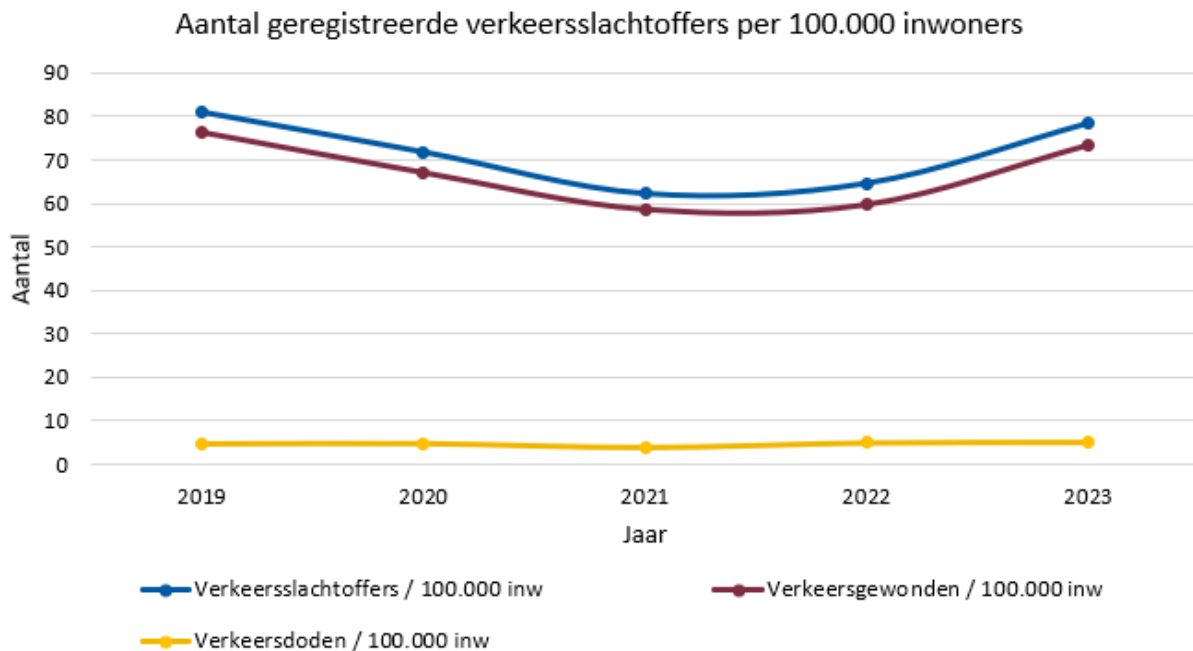
PM

Indicatoren bij 'in 2027 is de verkeersveiligheid verbeterd t.o.v. 2023'

Indicator D_54a: Aantal geregistreerde verkeersongevallen per 100.000 inwoners.
Bron: SWOV

Indicator D_54b: Aantal geregistreerde verkeersslachtoffers per 100.000 inwoners.
Bron: SWOV

Indicatoren bij 'In 2027 voldoet het provinciale infrastructurele areaal aan het kwaliteitsniveau 'Basis'

PM

7.3. Limburg nationaal en internationaal verbinden

Ten aanzien van Limburg nationaal en internationaal verbinden streven we deze collegeperiode de doelstellingen zoals geformuleerd voor product 7.1. na. Dit betekent dat de indicatoren tevens gelijk zijn aan die van product 7.1.

Resultaatindicatoren

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of of we als Provincie de resultaten, zoals afgesproken in dit beleidskader, behalen. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

PM

8. Provincie midden in de samenleving

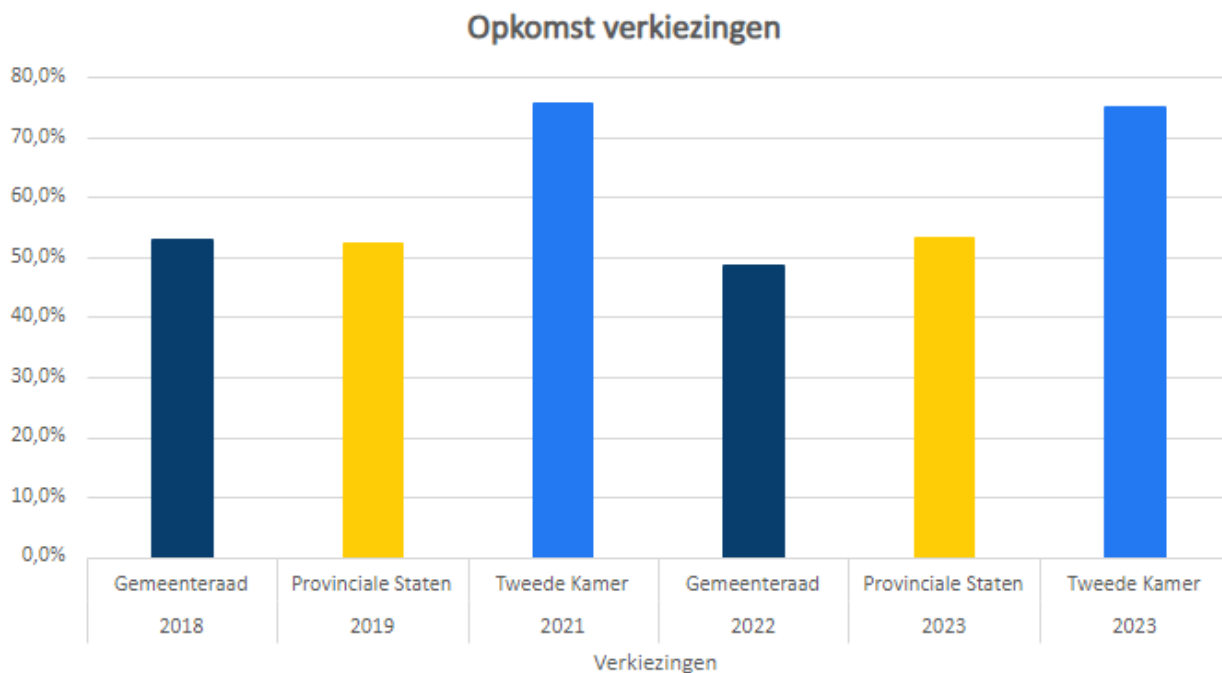
Maatschappelijke opgave

Door uitvoering van het beleidskader 'Provincie Midden in de Samenleving 2024-2027' beogen we een meer betrokken overheid te zijn die midden in de samenleving staat, die betrouwbaar en dienstbaar is richting haar inwoners en die in staat is haar eigen ambities waar te maken. De maatschappelijke opgave die daarbij leidend is, is als volgt geformuleerd:

- *een betrokken, betrouwbaar en bekwaam openbaar bestuur in Limburg, dat midden in de samenleving staat en het vertrouwen krijgt van de Limburgers.*

Aan de hand van indicatoren maken we zichtbaar hoe het over de lange termijn (trendmatig) gesteld is met deze maatschappelijke opgave. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Indicator MO_16c: Opkomst Provinciale Statenverkiezingen (BBV).
Bron: Kiesraad

Doelindicatoren

8.1. Regio Deals

De Provincie draagt zorg voor een goed openbaar bestuur, waarbij bekwaamheid, kwaliteit, betrouwbaarheid en toegankelijkheid van bestuur sleutelementen zijn. In het beleidskader Provincie Midden in de Samenleving is het kader en de uitwerking geschetst voor de periode 2024-2027. Daarmee geven wij tevens invulling aan de wijze waarop wij willen werken met onze Limburgse gemeenten als het

gaat om regionale samenwerking (Regio Deals en Elke Regio Telt). Daarbij streven wij de volgende doelstelling na:

- In 2027 wordt de Provincie Limburg door gemeenten (individueel en in regioverband) ervaren als een betrokken partner voor de regiodeals en voor de versterking van de gemeentelijke uitvoeringskracht;

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Indicator D_57a: Ervaren partnerschap van gemeenten binnen de regiodeals.

Bron: Evaluaties Regio Deal Noord-Limburg en Regio Deal Midden-Limburg (kwalitatief)

De samenwerking in de Regio Deals Midden-Limburg en Noord-Limburg loopt volgens planning en naar tevredenheid. Op het einde zal er een evaluatie plaatsvinden waarin ook elkaars rollen en partnership aan de orde komen.

Indicator D_57c: Voortgang in het behalen van de gestelde doelen in de Regio Deal Convenanten voor Midden-Limburg en Noord-Limburg (5e tranche Regio Deals).

Bron: Jaarlijkse voortgangsrapportages Regio Deal Noord-Limburg en Regio Deal Midden-Limburg

De convenanten voor beide Regio Deals zijn in 2024 formeel vastgesteld waarmee in 2025 gestart kan worden met de eerste projecten. Een 1e voortgangsrapportage is voorzien voor 2025. Afspraken met gemeenten in de regio zijn vastgelegd in twee samenwerkings-overeenkomsten.

Indicator D_57d: Aantal projecten waarin Provincie Limburg projectpartner is voor de Regio Deals Parkstad 2.0 en Westelijk Zuid-Limburg (4e tranche Regio Deals).

Bron: Data beleidscluster

De Provincie is in 3 verschillende projecten partner in de 4e tranche Regio Deals in Zuid-Limburg (allen in de Regio Deal Centraal-Westelijk Zuid-Limburg). Voor de wijkgerichte aanpak wordt nog verkend op welke manier er samengewerkt kan worden met de geselecteerde wijken en kernen in beide Regio Deals.

8.2. Betrouwbare en integere overheid

Ten aanzien van Betrouwbare en integere overheid streven wij de volgende doelstellingen na:

- in 2027 wordt de Provincie Limburg als meer dienstbaar en als beter benaderbaar ervaren door de Limburgers t.o.v. de 0-meting in 2024;
- in 2027 wordt de Provincie Limburg door gemeenten (individueel en in regioverband) ervaren als een betrokken partner voor de regiodeals en voor de versterking van de gemeentelijke uitvoeringskracht;
- in 2027 zijn de geplande activiteiten voor een weerbare overheid in uitvoering binnen de provinciale organisatie, conform de checklist 'Limburgse norm' (ten opzichte van de 0-meting 2024);
- in 2027 is de provinciale organisatie beter toegerust op de grote opgaven door ontwikkelingen binnen de organisatie.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

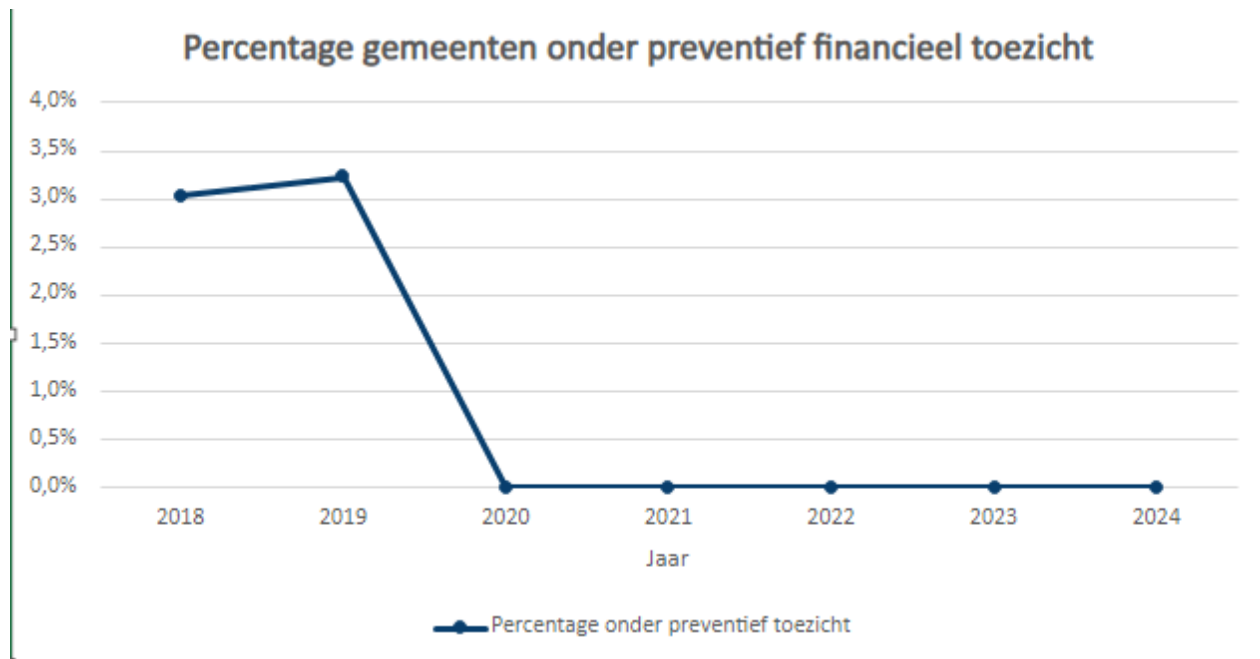
Indicatoren bij 'in 2027 wordt de Provincie Limburg als meer dienstbaar en als beter benaderbaar ervaren door de Limburgers t.o.v. de 0-meting in 2024'

PM

Indicatoren bij 'in 2027 wordt de Provincie Limburg door gemeenten (individueel en in regioverband) ervaren als een betrokken partner voor de regiodeals en voor de versterking van de gemeentelijke uitvoeringskracht'

Indicator R_209b: Preventief toezicht gemeenten (% onder preventief toezicht) (BBV).

Bron: Kurtosis

Indicator bij 'in 2027 zijn de geplande activiteiten voor een weerbare overheid in uitvoering binnen de provinciale organisatie, conform de checklist 'Limburgse norm' (ten opzichte van de 0-meting 2024)'

PM

Indicator bij 'in 2027 is de provinciale organisatie beter toegerust op de grote opgaven door ontwikkelingen binnen de organisatie'

PM

Resultaatindicatoren

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of of we als Provincie de resultaten, zoals afgesproken in dit beleidskader, behalen. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

We zijn partner op projectbasis voor de vierde tranche regiodeals en mede-indiener voor de regiodeals vijfde (en eventueel zesde) tranche

Indicator R_207a: Aantal Regio Deals uit de vierde, vijfde (en eventueel zesde) tranche en aantal partnerschappen Provincie in de Regio Deals (x van y)

Bron: Data beleidscluster

In totaal lopen er 5 Regio Deals momenteel in Limburg. De 1e Regio Deal van Noord-Limburg (2020) wordt afgerond (3e tranche). De Provincie is volwaardig partner in de twee Regio Deals van Noord-Limburg en Midden-Limburg (5e tranche) en wij zijn projectpartner in de 4e tranche Regio Deals in Zuid-Limburg.

In het vierde kwartaal 2024 is een provinciale contactfunctionaris ingesteld

Indicator R_214a: Er is een Provinciale contactfunctionaris ingesteld, Ja/Nee

Bron: Data beleidscluster

Ja, naar verwachting.

Vanaf 2024 maken we actief nota's van GS openbaar waarop geen geheimhouding is opgelegd

Indicator R_215a: Is 100% van de college-nota's aangaande openbare besluiten openbaar gemaakt?

Ja/Nee

Bron: Data beleidscluster

Ja.

Doorontwikkeling Limburgs samenwerkingsmodel binnen de Stuurgroep Kwaliteit Openbaar Bestuur (samenwerkende overheden in Limburg)

Indicator R_222a: Beschrijving van de doorontwikkeling Limburgs samenwerkingsmodel

Bron: Beleidscluster (kwalitatief)

Het Limburgse samenwerkingsmodel is momenteel in uitvoering.

Implementatie handreiking Limburgse Norm in provinciale organisatie

Indicator R_223a: Handreiking Limburgse Norm is geïmplementeerd, Ja/Nee

Bron: Data beleidscluster

Ja. Door middel van 0-meting wordt verdere uitvoering opgepakt.

Uitbreiding (onderzoeks)capaciteit Bibob gebaseerd op de hernieuwde Beleidslijn Bibob

Indicator R_244a: Onderzoekscapaciteit team Bibob in fte's

Bron: Data beleidscluster

*De capaciteit is gestegen van **1,4 fte** in 2021 naar **4,4 fte** in 2024.*